

PARTIZAN

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşin!

TÜRKİYE PROLETARYASININ Doğuşu, Gelişmesi ve Mücadelesi (III)

**PARTİ BAYRAĞI'NIN REVİZYONİST TEORİSYENLERİ
Kızıl Siyasi iktidarın
Doğması, Yaşaması ve Gelişmesi Konularında
PDA'NIN SAĞCI TEZLERİNE SARILMAKLA KALMIYOR,
ONLARI DAHA DA GELİSTİRİYOR!**

ocak 1979

5

İÇİNDEKİLER

Sayfa :

1. BU SAYIMIZ ÇIKARKEN!
9. PARTİ BAYRAĞI'NIN REVİZYONİST TEORİSYENLERİ KIZIL SİYASİ İKTİDAR (KSİ)'İN DOĞMASI, YAŞAMASI VE GELİŞMESİ KONULARINDA, PDA'NIN SAĞCI TEZLERİNE SARILMAKLA KALMIYOR, ONU DAHA DA GELİŞTİRİYORLAR!
32. ÜLKEMİZDE PROLETARYA PARTİSİ SORUNU
45. EMPERYALİST SAVAŞ KARŞISINDA SINIF BİLİNÇLİ PROLETARYANIN TAVRI
56. TÜRKİYE PROLETARYASININ DOĞUŞU, GELİŞMESİ VE MÜCADELESİ (III)
68. ÇKP VE ÇHC MODERN REVİZYONİSTLERİ EMPERYALİST TEKELLERLE İŞBİRLİĞİ İÇİNDE, ÇİN PROLETARYASINI VE HALKINI AZGIN BİR SÖMÜRÜ VE ZULÜM DÜZENİ ALTINA SOKUYORLAR!
71. ÇEŞİTLİ MİLLİYETLERDEN TÜRKİYE HALKININ HALK DEMOKRASİSİ VE BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİ SIKIYÖNETİMLERLE DURDURULAMAZ!
76. SIKIYÖNETİME VE YENİ FAŞİST KATLIAMLARA HAYIR! BASINA DUYURU

Aylık Dergi

Sahibi : İsmet Tosun

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: İrfan Aşık n, No: 11/10 Lâleli - İstanbul

Yönetim Yeri : Gençtürk Cad. Cengiz Ha anbul

Yazışma Adresi : P. K. 648, Aksaray - İst

Baskı : Doğan Matbaası www.partizanarsiv.net 99 TL. (Yurtdışı: iki katı)

Abone Şartları: Yıllık : 180 TL. Altı Aylık sayfa :500 TL. Çeyrek sayfa : 250 TL

İlan Şartları: Tam sayfa: 1000 TL., Yarım u Meydanı. Beyhan, No: 29/31, Kat: 4/303

Genel Dağıtım : Ülke Dağıtım, Çağaloğlu

Çağaloğlu/İSTANBÜL

BU SAYIMIZ ÇIKARKEN

Proletaryanın Mücadele Taktiklerini Daha da Geliştirelim !

Geçtiğimiz aylarda Partizan, iki özel sayı çıkararak, «MHP ÜGD, UOD Kapatılmalı, MIT, KONTR - GERILLA Dağıtılmalıdır» siyasi kampanyasına katıldı ve bu kampanyanın aktif bir şekilde yürütülmesine katkıda bulundu. Dergimiz taraftarları bir çok yerde kitle gösterileri düzenledi.

Şimdi önümüzdeki görev, geriye dönüp bir bakmak ve bu kampanyayı değerlendirmektir. Önce bu yazımızda, bir siyasi kampanyanın nasıl yürütüleceği hakkındaki siyasi görüşlerimizi; bir siyasi kampanya nedir ve nasıl tesbit edilmelidir sorularına cevaplarımızı ve bunun ışığında, açılmış olan bu kampanyanın nasıl kavranması gerektiğini ortaya koymak istiyoruz.

Bugün Demokratik Halk Devriminin başarıya ulaştırılabilmesi için sadece Marksist - Leninist bir parti ve onun temelini oluşturan Marksist - Leninist ideolojik, siyasi ve örgütsel stratejiler yeterli değildir. Bugün Türkiye devriminin tüm stratejik meselelerine, İbrahim Kaypakkaya önderliğinde kurulan ve inşa edilen proletarya partisi tarafından Marksist - Leninist çözümler getirilmiş vaziyettedir. Marksist - Leninistlerin önünde duran görev, bir yandan bu stratejik siyasetleri derinleştirirken, diğer yandan da devrimin taktik meselelerinin çözülmesi, geliştirilmesidir. Stratejiler ile taktikler arasındaki diyalektik ilişki doğru olarak kavranamaz ve uygulanamazsa, ne doğru taktikler inşa edilebilir ne de stratejik siyasetler hayata geçirilip geliştirilebilir.

İşte bu nedenle Partizan, Marksist - Leninist bir teorik yayın organı olarak, taktik sorunların teorik çözümlerine de katkıda bulunmayı devrimci bir görev addetmekte, bu yolda çaba harcamaktadır. Bu perspektifle, 3. sayımızda, Halk Savaşı Stratejisinin taktik meselelerine de ışık tutulmaya çalışılmıştı.

Günümüzün koşullarında taktik olarak kitle mücadeleleri çok önemli bir yer tutmaktadır. Bunun böyle olmasının bir dizi objektif ve subjektif nedenleri vardır. Bugün Türkiye devrimi bir «hazırlık dönemi» içindedir. Bu taktik bir dönemdir. Bu konuyu 3. sayımızda halk savaşı stratejisine bağlı olarak derinlemesine incelediğimiz için burada tekrar üzerinde durmayacağız. Ancak şunu hatırlatmakla yetinelim: hazırlık devresinde, legal ve barışçıl yöntemlerle yürütü-

len kitle mücadeleleri son derece önemlidir ve bugün için devrimci çalışmada kavranılacak halkadır.

Böyle bir dönemde kitle mücadeleleri, Marksist - Leninist öncünün kitlelerle kaynaşması, kitleler içinde «suda balık» misali gelişmesi için tayin edici öneme sahiptir. Kitle mücadelesi içinde ağırlık verilecek alanlar kırlık bölgeler, bunlar içinde de ileri köylük alanlardır. Bu ayırımı tayin eden, kuşkusuz, ülkemizin sosyo - ekonomik yapısının ve sınıfsal mevzilenmenin sonucu olan halk savaşı stratejisidir. Böyle alanlarda yükseltilecek kitlesel mücadele, Marksist - Leninist siyasetin yoksul ve orta köylüleri yönlendirmesini sağlayacak, Partinin ve halk ordusunun silahlı mücadele içinde inşası için kök salmayı, hazırlanmayı ve o bölgede sınıfsal güçlerin karşılıklı ilişkisini öğrenmeyi sağlayacaktır. Şehirlerde yürütülecek kitle mücadeleleri ise, birinci olarak Marksist - Leninist Hareketin kendi sınıfı içinde kök salması ve işçi sınıfının pratik birliğinin sağlanması için, ikinci olarak da kırlık bölgelerdeki mücadelelerin desteklenmesi için hayati önem taşımaktadır.

Sonuç olarak, legal ve barışçıl kitle mücadelelerinin bugün için esas taktik olarak kavranması, sürekliliği sağlanmış silahlı mücadelenin üzerinde yükseleceği temeli inşa etme hedefine yönelmektedir. Bu, günün koşullarının doğurduğu bir sonuçtur. Kitle mücadeleleri sadece bu nedenle mi önemlidir? Kuşkusuz hayır. Bütün devrim mücadelesi boyunca legal ve barışçıl kitle mücadeleleri, tabii ki faşist diktatörlüğün geriletülüp ilerlemesinin belirliyeceği imkânlar dahilinde, silahlı mücadeleye destek olmak, onun gelişmesine hizmet etmek yolunda büyük bir öneme sahip olacaklardır. Kitle mücadeleleri faşist diktatörlüğün rahat hareket etme imkanını baltalayacak, kitlelerin politik olarak uyanmasına ve harekete geçmesine hizmet edecek, silahlı mücadeleyi taze kanla beslemeye yardım edecek, hakim sınıflardan halk kitlelerinin ekonomik, demokratik taleplerini zorla kopararak yarı - sömürge, yarı - feodal ekonominin istikrarsızlığını büyütecek, hâkim sınıfların siyasi istikrarının sağlanmasına ket vuracak vb... gibi kazanımlarda önemli rol oynayacaktır. Bu genel olarak böyle olmakla birlikte, legal ve barışçıl yöntemlerle yürütülen kitle mücadelelerinin bugünkü önemi daha da büyüktür ve bu taktik bir sorun olarak böyle olmaktadır.

Kitle mücadelelerinin bu merkezi önemi, karşımıza siyasi kampanyalar sorununu çıkartıyor. Siyasi kampanyalar, kitle mücadelelerinin en önemli biçimlerinden ve araçlarından birisidir. Ancak somut koşulların en hassas, en ayrıntılı ve en derinlemesine bir değerlendirmesi sonucunda ortaya atılacak siyasi kampanyalar sayesinde ki, kitleler pasifizmden kurtarılıp siyasi yaşamın içine çekilebilir, halk kitlelerinin kendiliğinden gelişen direnişleri siyasi iktidar kavgasına hizmet eder hale sokulabilir, halkın en temel ekonomik ve demokratik talepleri ve hakları kazanılabilir ve savunulabilir, devrimimizin düşmanları halkımızın kendi tecrübeleri ile teşhir ve tecrit edilebilir, düşmanlar arasındaki en ufak bir çatlaktan bile yararlanılabilir ve Marksist - Leninist öncünün kitlelerle kaynaşması ve

onlara önderlik eder hale gelmesi sağlanabilir. İşte, siyasi kampanyaların ne olduğunun, muhtevasının nasıl saptanacağı ve nasıl yürütülmesi gerektiğinin Marksist - Leninistlerce kavranması bunun için son derece önemli bir meseledir.

Siyasi kampanyaların muhtevasının belirlenmesinde Marksist - Leninistlere yol gösteren iki ilke vardır. Bunlardan biri Leninizmin taktiksel ilkelerinden üçüncüsüdür (*). Bu ilke Marksist-Leninistlere, gelişmenin gelecekteki yönünü ifade eden sloganlar ile, kitleleri eyleme geçirecek günün sloganları arasında bir ayırım yapmanın zorunluluğunu; kitleleri kendi siyasi tecrübeleri ile kavrayıp yönelebilecekleri hedefler vasıtasıyla adım adım «Partinin sloganları»na yaklaştırmanın zorunluluğunu öğretmektedir. O halde kitle mücadelesinde siyasi kampanya için seçilecek hedef, kitlelerin kendi öz tecrübeleriyle kavrayabileceği ve fakat onları bizzat kampanya eyleminden edinecekleri siyasi tecrübelerle öncünün sloganlarına bir adım daha yaklaştırabilecek hedefler olmak zorundadır.

Bu taktiksel ilkenin uygulanmasında düşülebilecek sağ ve «sol» hatalara karşı uyanık olmak son derece önemlidir. «Sol» hata, kendini kitlelerin mevcut taleplerini gözönüne almama, kitlelerin siyasi tecrübelerine boş verme, siyasi kampanyanın «saf proleter» niteliğini koruma gibi eğilimlerde gösterecektir. O zaman siyasi kampanyanın muhtevası «Parti sloganları» ndan ibaret olacak; Marksist - Leninist Hareket, kitleleri kendi programının gerçekleşmesi için harekete geçirecek yerde, ondan kopacak ve tecrit olacak; kendi kendine dövuinen bir lafazan derekesine düşecektir. Siyasi kampanyanın muhtevasının saptanmasında ortaya çıkabilecek sağ hata ise; kitlelerin kendi siyasi tecrübelerini göz önüne alayım derken kitle kuyrukçuluğuna ve ekonomizme düşmektir. Bu hataya nasıl düşülür? Eğer bir siyasi kampanyanın kitlelerin öz tecrübelerine dayanmakla beraber, işçi, köylü ve diğer emekçi yığınlarını «Parti Sloganları»na

[*] Stalin, SBKP (B) içindeki Troçkist muhalefetle yürüttüğü mücadelede, Leninizmin taktiksel ilkelerini üç madde olarak özetliyor: Okuyucuyu sıkma pahasına, Stalin'in bu öğretici sözlerini aktarıyoruz :

«Leninizmin belli taktiksel ilkeleri vardır. Bunlar dikkate alınmadan ne devrime doğru bir şekilde önderlik yapmak ne de Çin'de Komintern'in çizgisini tanıtlamak mümkündür. Bu ilkeler BİZİM muhalefetçilerimiz tarafından çoktan unutuldu. Fakat tam da muhalefet unutkanlık hastalığına tutulduğu için, bu ilkeleri tekrar tekrar hatırlatmakta yarar vardır.

Burada Leninizmin şu taktiksel ilkelerini kastediyorum :

a) Her ülkenin işçi sınıfı hareketi için Komintern'in yönlendirici talimatları hazırlanırken, o ülkenin milli bakımdan kendine has özelliklerinin kesinlikle gözönünde bulundurulması ilkesi;

b) Her ülkedeki Komünist Partisinin, o ülkedeki proletaryaya bir kitle müttefiği kazanmak için, bu müttefik geçici, yalpalayan, istikrarsız ve güvenilmez de olsa, en küçük bir fırsattan bile mutlaka yararlanması ilkesi;

c) Milyonlarca kitlenin 'siyasi eğitimi için sadece propoganda ve ajitasyonun yetmediği, bunun için kitlelerin bizzat kendi siyasi deneylerinin gerekli olduğu gerçeğinin mutlaka gözönünde bulundurulması ilkesi».

(Muhalefet üzerine, Pekin İng. baskısı, sf. 734 - 735, veya Milli Demokratik Devrim, Aydınlık Yay. sf. 125 - 126).

bir adım daha yaklaştırmak için yürütüldüğü gerçeği unutulursa! Eğer, kitlelerin en ufak bir ekonomik - demokratik hakkının dahi sahip çıkılması meselesi, siyasi hedeften soyutlanır ve böylece kitlelerin talep ve haklarına, Marksist - Leninist öncünün siyasi iktidar mücadelesine hizmet etmesi için değil de, salt bu talep ve hakların kazanılması perspektifiyle yaklaşırsa! Bütün Türkiye devrimi içinde sağ oportünizmin esas tehlike olması nedeniyle, oportünistlerin önderliğinde yürütülen siyasi kampanyalar kitle kuyrukçuluğundan öteye gitmemekte, dürüst ve militan devrimcileri de ekonomizmin latağına sürüklemektedir. Marksist - Leninistler bu sağ ve teslimiyetçi politikalara haklı tepkiler duyarken «sol» hatalara düşmekten titizlikle kaçınmalıdırlar.

Siyasi kampanyaların muhtevalarının seçiminde yön gösterici diğer ilke ise, sınıt bilinçli proletaryanın, Marksizm - Leninizmin ilkesi niteliğindeki konularda, kendi ülkesindeki kitlelerin öz tecrübelerini göz önüne almamak zorunda kalacağıdır. Böyle nitelikteki olaylar nelerdir? Mesela emperyalist paylaşım savaşı karşısında -emperyalist savaşı iç savaşa dönüştürme- sloganı, meselâ ezen ulusun, ezilen ulusa uyguladığı millî baskı karşısında «ulusların kendi kaderini tayin hakkı»nın savunulması. Proletaryanın Partisi, böyle olaylarla karşılaştığı zaman bu ilkeleri kayıtsız şartsız savunmak, bunun için siyasi kampanyalar düzenlemek zorunda kalacaktır. Uluslararası Marksist - Leninist Hareketin geçmiş tecrübelerine baktığımızda bunun doğru olduğunu görürüz. Meselâ 1. emperyalist paylaşım savaşında, işçi ve yoksul emekçi yığınlarını emperyalist savaşı iç savaşa dönüştürmeye çağıran Rus Bolşeviklerini, milliyetçilik propagandasının etkisi altında kalmış kitleler kursüden indirmiş ve dövmüşlerdir. Buna rağmen Lenin ve Stalin bu sloganı ısrarla öne sürmüşlerdir, ta ki kitleler savaşın acı tecrübeleri ve Bolşevik propoganda sayesinde bu ilkenin doğruluğunu kavrayıncaya kadar. Meselâ, Türk şovenizminin sarsılmaz hakimiyetinin söz konusu olduğu bir dönemde, I. K. önderliğindeki Marksist - Leninist Hareket Türkiye'deki diğer millet ve milliyetlere uygulanan millî zulüme tecrit olma pahasına karşı çıkmışlardır, ama bu sayede bugün, millî zulüme karşı çıkmak devrimciliğin ve demokratiğin sual edilmez bir ön koşulu haline gelmiştir. Meselâ 1974 yazında Türk hakim sınıfları emperyalizmin yedeğinde Kıbrıs'ı işgal ettiklerinde Marksist - Leninistler şovenizm zehiri ile zehirlenmiş Türkiye'deki halk kitlelerinden tecrit olma pahasına bu işgale karşı bir kampanya açmalı, UKKTH'nı kayıtsız - şartsız kitleler önünde, savunmalıydı. O zamanlar Marksist - Leninist Hareket bu görevini, önderliği gaspetmiş bir avuç inkârcı ve tasfiyecinin görünüşte «sol» ama özünde sağ teslimiyetçi önderliği nedeniyle yerine getirememiştir.

Bu örneklerde gördüğümüz gibi, bir ülkenin kitlelerinin kendi siyasi tecrübeleri proletarya öncüsünün ileri sürdüğü ilkesel sloganın çok gerisinde kalabilmekte, ona taban tabana zıt düşebilmektedir. Ama ne varki bir ülke kitlelerinin siyasi tecrübelerinin fersah fersah ötesinde olan böyle bir slogan, uluslararası işçi sınıfının ve

dünya halklarının siyasi tecrübeleriyle uyum göstermekte. onun sonucu olmaktadır. Böyle bir durumda kitlelerin siyasi tecrübelerinin seviyesinden bahsetmek, proletaryanın davasına ihanet etmek olacaktır.

Siyasi kampanyaların yürütülmesinde dikkat edilmesi gereken noktalar nelerdir ?

Birincisi, siyasi kampanyalar için en geniş ajitasyon ve propaganda araçları seferber edilmelidir. Kampanyanın saptanmış sloganlarını ve taleplerini yoksul halk kitlesine kavratmak için hiç bir imkân, hiç bir fırsat kaçırılmamalıdır. Bir siyasi kampanya için ajitasyon ve propagandanın hiç bir türü reddedilmemeli, yalnız bunlar arasındaki doğru ilişki kurulabilmelidir.

İkincisi, siyasi kampanyaların sloganları ve araçları, Marksist - Leninistlerin gücünü aşmamalıdır. Aksi takdirde böyle bir kampanya hakim sınıflar tarafından geri tepen bir silâh haline getirilebilir. Haklı talepler uğruna harekete geçen kitlelerin eylemi, hakim sınıflar tarafından ya Marksist - Leninistleri tecrit etmek yönünde saptırılabilir; ya da - muhakkak ki oportünizmin ve reformizmin de yardımıyla - bir hakim sınıf kliğinin diğerlerine karşı kaldıraç olarak kullanması durumuna düşebilir.

Üçüncüsü, bir siyasi kampanya'da ileri sürülen sloganların siyasi içeriği, kampanyanın ilerlemesi ile birlikte daha ileriye gidebilmelidir. Siyasi kampanya böyle bir esnekliğe de sahip olmalıdır.

Dördüncüsü, bir siyasi kampanya en geniş kitleleri seferber edebilmeli, bu yönde bitmez tükenmez bir enerji harcanmalıdır. En geniş kitleleri seferber edebilmek ise, devrimci ve yurtsever demokrat siyasi akım ve partilerle, örgüt ve kuruluşlarla ve kişilerle bir çok noktada eylem birliğini gerektirecektir. Bugün eylem birliği sorununu üzerine oportünist saflarda her kafadan bir ses çıkıyor ve her kesin «birlik» şampiyonluğu yapmasına rağmen, pratikte doğru ve halkın çıkarları gözetilerek uygulanmış eylem birlikleri pek az görülebiliyor. Eylem birliği de taktik bir meseledir ve Marksist - Leninistlerin bu konudaki anlayışları her türlü oportünist anlayıştan tamamiyle ayrıdır. Partizan bu konudaki görüşlerini özel sayı -5'te ortaya koymuştu. Eylem birliği, en kaba hatlarıyla, Marksist - Leninistlerin taktiklerinin uygulanmasına, halk sınıflarının diğer siyasi akım ve partilerini, çeşitli örgüt ve kuruluşlarını katma ismi olarak tanımlanabilir. Eylem birliği yalnız geçici ve belirsiz eylemlerle sınırlanmış birliklerdir. Oportünistlerin iddialarının tersine, ne «proleter devrimcilerin birliğinin», ne de işçi sınıfının birliğinin sağlanmasının öngöküsüdür. Bir eylem birliği, bir dizi benzer eylemi kapsayabileceği gibi, bir tek eylem için de yapılabilir; tüm ülke çapında yapılabileceği gibi, bir tek eylem için de yapılabilir; tüm ülke çapında yapılabileceği gibi mahalli olarak gerçekleştirilebilir. Eylemde birlik, ajitasyon ve propagandada serbestlik eylem birliğinin temel ilkesidir. Eylem birliği karşılıklı birbirini tanıma, eşit sorumluluk ve hak temelinde kurulabilir ve halk demokrasisi böyle bir birlik içinde mutlaka uygulanmalıdır. Bu nedenle eylem birlikleri bugün an-

çak halk saflarındaki akım ve kuruluşlar arasında söz konusu edilebilir.

Şimdi bu ortaya koyduğumuz görüşlerin ışığında, Marksist - Leninist Hareketin açmış olduğu «MHP, ÜGD kapatılsın; MİT, Kontr - Gerilla dağıtılsın» kampanyasını inceleyelim.

Bugün çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının yükselen mücadelesi ve emperyalist sistemin derinleşen iktisadi ve siyasi buhran nedeniyle, Türk hakim sınıflarının iktisadi ve siyasi istikrarı önemli ölçüde bozulmuştur. Hakim sınıfların değişik emperyalist güçlerin uşaklığını yapan klikleri arasındaki çelişkiler keskinleşmiş, faşist diktatörlük içinde önemli «çatlaklar» ortaya çıkmıştır. Bu durum, CHP'de somutlaşan B. Almanca klik ile MHP'de somutlaşan ABD'ci klik'in iktidarda ağırlık kazanmak için kanlı bıçaklı dalaşmalarında ifadesini buluyor. Doğaldır ki bu klikler, (hem post kavgalarına halkın anti-faşist, anti-feodal ve anti-emperyalist direnişlerini alet edebilmek; hem de bu kendiliğinden karakterdeki muhalefetin Marksizm - Leninizmle birleşmesini önleyerek pasifize edebilmek ve böylece bastırabilmek için) aralarındaki dalaşmaya «anti-faşizm», «anti-emperyalizm», «demokrasi mücadelesi» vb... kılıflar geçirmeye çalışıyorlar. Ülkemizde oldukça etkin olan modern-revizyonizmin de post kavgasında CHP'yi desteklemesi; ve oportünizmin her türünün CHP'yi anti-faşist görüp göstermesi, bu kılıflara daha da bir meşruluk kazandırmaktadır. Bütün bunların neticesinde, bugün yurtsever ve devrimci saflarda faşizmi MHP'den veya çoğusu MC partilerinden ibaret görme eğilimi çok güçlü hale gelmiştir. Kitleler büyük oranda CHP'yi faşizme karşı «umut» olarak görmektedirler.

Bu durum karşısında bir tek Marksist-Leninist Hareket kararlılıkla başından beri hakim sınıfların bütün kesimlerinin faşist oluşunu, Türkiye'de faşizmin, komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının devlet biçimi olduğunu ve CHP'nin de başta B. Almanya olmak üzere Batı Avrupadaki emperyalist devletlerin uşaklarının partisi olduğunu savunmuştur. Fakat gerçeklerin kitlelerce kavranması için salt «Parti Sloganları»nın ajitasyon ve propogandasının yetmeyeceği açıktır. Mesele, Stalin'in deyimiyle, «Parti Sloganlarının ne şekilde kitle sloganlarına dönüştürüleceği meselesi, kitlelerin kendi siyasi deneyimlerine dayanarak Parti Sloganlarının doğruluğuna ikna olabilmeleri için, kitlelerin nasıl ve ne şekilde devrimci mevzilere çekilebileceği meselesi» dir (*). O halde sorun, Marksist-Leninist Hareketin faşizm ve siyasi partileri değerlendirişindeki doğru görüşlerinin kitlelere nasıl kavratılacağı meselesidir. Aynı zamanda, CHP'nin temsil ettiği faşist kliğe karşı silahsızlandırılmış durumdaki halkımızı, bu kliğin tüm hakim sınıflar yararına uygulamaya soktuğu saldırılar karşısında nasıl mücadeleye sokulabileceği ve kazanılmış demokratik mevzilerin korunacağı meselesidir.

Basit özetlersek; CHP hükümetinin faşist olduğunu tespit ediyoruz. MHP'nin başını çektiği Amerikancı kanatla olan dalaşmasına

(*) Milli Demokratik Devrim, Aydınlık Yay. sr. 143 - 144.

«anti - faşist» lik süsü vererek halkımızı aldattığını; bu işte ona sosyal - faşistlerin doğrudan, tüm oportünistlerin de dolaylı olarak destek olduğunu da görüyoruz. Ayrıca şu da ortada ki, kendine «Marksist - Leninist», «sosyalist» vs. diyen ve faşizmi MHP'den ibaret gören oportünist akımlar pratikte bu faşist kliğe karşı bile tutarlı bir mücadele yürütmüyor; CHP'nin arkasına geçerek bu mücadeleyi ondan bekliyorlar. Buna karşılık, halkın gözünde faşizmin cinayet şebekeleri olan MHP ve yan kuruluşları, Mit ve Kontr - Gerilla iyice teşhir olmuş durumdadır; halkımız bunların kapatılmasını istemektedir ve de CHP bu kuruluşlara gerçekten bir zarar gelmesini önlemek için var gücüyle uğraşmaktadır.

Marksist - Leninist Hareketin önündeki şartlar bunlardır. Bu koşullarda görev nasıl başarılabilir? Bunun cevabı, MHP ve yan kuruluşlarının, MİT ve Kontr - Gerilla'nın kapatılması için bir kampanya açmak; böylece, halkın bu hedefe karşı gelişen kendiliğinden ve dağınık mücadelesini birleştirmek ve halk düşmanlarının yedeğinden kurtarmak; kitlelere bu kampanya eylemi içinde CHP'nin bu cinayet şebekelerini dağıtmaktan yana olmadığını, faşist saldırı ve cinayetlere karşı çıkan halka karşı baskı uyguladığını «demokrasi» bezirganlığının arkasında halkımızın kazandığı tüm ekonomik ve demokratik mevzilere saldırdığını, kısacası faşist bir hükümet olduğunu kendi tecrübesiyle göstermektir. Kampanyanın merkezi sloganı olarak konulmuş olan MHP, ÜGD, MİT ve Kontr - Gerilla hedefini, CHP'yi teşhir eden, onun gerçek niteliğini sergileyen; faşizme karşı halkı kendi teşkilatlı gücünden başka koruyabilecek bir güç olmadığını ve faşizmi altetmenin yolunun, hakim sınıf klikleri arasındaki hükümet değişikliğinden değil, bu sınıfların iktidarını yıkmaktan geçtiğini anlatan sloganlarla desteklemek gerekecektir.

Kampanya boyunca en geniş eylem birlikleri gerçekleştirilmeye çalışılmalıdır. Böylece bir yandan kitlelerin dağınık mücadelesi birleştirilebilirken, oportünizmin teslimiyetçi, sek'ler ve tekkeci tutumunu altedebilmek ve emekçi kitlelerinin gerçek birliğini sağlamak yolunda adım atabilmek mümkün hale gelecektir. Gerçekten de bugün eylem birlikleri yapmanın ve en geniş halk kitlelerinin mücadelelerini geçici ve kısmi de olsa birleştirmenin önünde, devrimci saflardaki oportünist akımların kendini beğenmişliklerinden, tekkeciliklerinden ve kendi çıkarlarını halkın çıkarlarının önünde tutma eğilimlerinden başka bir engel yoktur. Oportünizmin ideolojik ve siyasi teşhirinin en etkili yolu kuşkusuz sosyal pratikten geçer.

Kampanya, basit bir merkezi sloganla başlayıp, kitlelerin siyasi eylemi geliştikçe, «Parti Sloganı» na yakın sloganlara yerini bırakmalıdır. Bunun ne derece gerçekleşeceği, kampanyanın ilk adımlarının ne kadar başarıyla atılabileceğine bağlıdır.

Marksist - Leninistler böyle bir kampanyadan ne beklerler? Bu sorunun cevabı açık bir şekilde verilmelidir, aksi halde bir çok Marksizm - Leninizm sempatizanının kafasında ham hayaller yaratılacaktır. Kampanyanın pratik hedef olarak gösterdiği nedir? ABD'ci kliğin en fanatik kesiminin örgütlerinin bazılarının kapatılması, resmi

faşist güçlerden iyice açığa çıkmış olan iki şebekenin dağıtılması. Bu hedeflerin gerçekleşmesi için hakim sınıf kliklerinin arasındaki çatlaklardan yararlanılabileceği, halkın tepkisi kitlesel olursa faşist diktatörlüğün bu mevzileri teslim etmek zorunda kalacağı düşünülebilir. Böyle bir kazanım gerçekten mümkün olabilir. Fakat olasılığı oldukça düşüktür. CHP'nin amacı, MHP kanadını yerle bir etmek, ya da MİT, Kontr - Gerilla gibi faşizmin vurucu güçlerini dağıtmak değildir ve tabiatı icabı olamaz. Onun amacı, halka şirin gözükerek MHP'ci kanadı geriletmek, MİT vb. gibi devlet güçlerinde kendi etkinliğini ve denetimini sağlamaktır. Bunun ötesine giden her hareket, bizzat CHP'nin kanlı baskılarıyla karşılaşacaktır ve bugünden karşılaşmaktadır. Böyle bir kampanya gelişirse, CHP binbir oyunla, provokasyonla, açık baskılarla, faşist diktatörlüğün parçaları olan bu sivil ve resmi kurumları koruyacak, bunda da tüm diğer kliklerin (ABD'ci faşistlerin, Rus sosyal emperyalizminin uşaklarının, «Üç Dünya» cı modern revizyonizmin) açık desteğini, reformist ve revizyonistlerin ve muhtemelen oportünist akımların bir kısmının dolaylı desteğini arkasında bulacaktır. Bu nedenlerle Marksist - Leninistlerin kampanyadan bekledikleri esas kazanç, geçici ve kısmi mevziler kazanmak olamaz. Esas beklenen, Marksist - Leninist Hareketin kitlelerle kaynaşması, kitlelere Türkiye'de kimlerin faşist olduğunu ve anti - faşist mücadelenin stratejisinin Demokratik Halk Devrimi olduğunu kavratılabilmesi; mümkün olan en geniş işçi ve yoksul emekçi kitlelerini Marksist - Leninist asgari programın yöreğine sokabilmesi, kısacası kampanyanın «hazırlık dönemi» nin görevlerine hizmet etmesidir. Marksist - Leninistler, ne kendileri ham hayallere kapılmalıdırlar, ne de kitlelerin ileri ve orta bilinçli kesimlerinin reformist ve oportünistlerce bu yönde aldatılmasına izin vermemelidirler.

Partizan, böyle bir kampanyanın yürütülmesi için çağrı yapmıştır. Partizan bir dergi olarak böyle bir kampanya için üzerine düşen görevleri yerine getirme azmindedir ve getirmektedir. Özel sayı 3 ve Özel sayı- 5 böyle bir kampanyanın teshir ve propaganda aracı vazifesini gördü. Partizan'a gelen mektuplardan öğrendiğimize göre de, Marksist - Leninistler Tunceli, Hozat, Elazığ Kars ve daha bir dizi şehir ve kasabalarda, Yurtdışında Türkes'in Almanya'ya gidişi sırasında protesto mitingleri ile bu kampanyayı hayata geçirmişler, kitlelerin geniş desteğini kazanmışlardır. Partizan, ileri de bir yazısını bu kampanyanın nasıl yürüdüğüne ve çıkan sorunların Marksist - Leninist açıklamalarına ayıracaktır. Tüm Partizan okurları bu kampanyanın uygulanmasından elde ettikleri tecrübeleri kazanımları ve hataları dergilerine aktarmalı, böylece dergimiz tarafından tecrübeleri özetlemenin imkânını yaratmalıdırlar.

Parti Bayrağının Revizyonist Teorisyenleri, Kızıl Siyasi İktidar (KSI)'ın Doğması, Yaşamaları ve Gelişmesi Konularında, PDA'nın Sağcı Tezlerine Sarılmakla Kalmıyor, Onu Daha da Geliştiriyorlar !

GİRİŞ

Ekonomik ve siyasi krizin derinleştiği, sınıf mücadelesinin geçmişe oranla duraksadığı, fakat yeniden yükselmesi için objektif şartların elverişli olduğu, Marksizm - Leninizmle, modern devizyonizmden kaynaklanan her türden oportünist ve revizyonist akım arasındaki ideolojik mücadelenin keskinleştiği bir dönemden geçiyoruz. 7 yıl sonra, daha Türkiye devriminin çözülmemiş eski ve yeni bir çok meseleyle yüzyüze olduğu şartlarda, Kızıl Siyasi İktidarlar meselesinin yeniden tartışma gündemine getirilmesi, belki bazıları tarafından gereksiz ve yararsız bir çaba olarak düşünülebilir. Bizce bu, meseleye yüzeysel bakışın bir sonucudur. Tartışmaları yakından inceleyen her devrimci, tartışmaların devrimin çıkarları, gelişip serpilmesi açısından çok önemli olduğunu görecektir.

Bugün genel olarak devrimci şiddet ve özel olarak da sömürge ve yarı - sömürgeler için geçerli olan Mao Zedung'un halk savaşı teorisi, başını PB revizyonizminin çektiği Marksizm - Leninizm düşmanı akımların saldırılarıyla karşı karşıyadır. Saldırıya katılanların ellerindeki silahlar, daha önce de

söylediğimiz gibi PDA silahlarıdır. Söylenen «marş» ile dalgalanan sarı bayrak PDA'ya aittir. Bugün PDA, bu manzarayı sessizce ve açığa vuramayacağı büyük bir sevinçle seyretmektedir. Bugün artık o, parsa toplamak için dahi olsa, devrimci şiddet ve Mao Zedung'un halk savaşı teorisini savunacak durumda değildir. Çünkü bu hain klikin halk savaşı konusundaki maskesi, geçmişte İbrahim Kaypakkaya önderliğinde Marksist - Leninistler tarafından verilen ideolojik, siyasi ve pratik mücadeleyle tamamen düşürülmüştür. Çünkü bu hain klik, geçmişte bir yandan halk savaşını savunur gözükmenin, diğer yandan ise bunu tamamen reddeden sağcı bir pratik içinde olmanın kadroları üzerinde yarattığı tepkinin tehlikeli sonuçlarını tatmıştır. Bugün devrimci şiddete ve halk savaşına karşı en etkili mücadeleyi, (onu savunur görünerek) henüz maskesi düşmemiş PB revizyonizmi gibi akımlar yürütebilirler.

Parti Bayrağı revizyonistleri devrimci şiddete ve halk savaşı teorisine karşı mücadelede revizyonizmin ve oportünizmin klasik taktiklerine baş vuruyorlar. Onlar, devrimci şiddete ve halk savaşı teorisine açıktan ve doğrudan değil, gizli ve dolaylı bir

şekilde, tek tek temel direklerine saldırıyorlar. Meselâ gerilla savaşına saldırırken, onu «bireysel terörizm» olarak karalıyorlar. Bunu yaparken kitle hareketlerini, kitle çizgisini ve ayaklanmayı savunur pozlarına giriyorlar. Meselâ halk ordusunun doğması ve gelişmesi teorisine karşı çıkarken, halk ordusunun ayaklanmayla doğup gelişeceğini savunur görünüyorlar. Meselâ kızıl iktidarların açık ve gizli, kanlı ve kansız, çetin ve çok karmaşık mücadeleler yığını içinde doğup gelişeceğine karşı çıkarken, kızıl iktidarların ayaklanmayla doğacağını savunur görünüyorlar vs... Tabii onlar bunu yaparken, saldırdıkları görüşlerden pasajlar almaktan özellikle kaçınıyorlar. İftira ve tahrifatlarla kurdukları hayali görüşlere saldırmayı mücadele çizgisi haline getiriyorlar.

Bugün devrimci şiddeti ve Mao Zedung'un halk savaşı teorisini, bu sinsî ve gerici saldırılara karşı tavizsiz ve kararlı bir şekilde savunmalıyız. Bu revizyonist ve oportünist saldırılar kırılmadan, devrimci mücadelenin gelişip güçlenmesi çok zor olacaktır. Çünkü bu saldırılar, toprak devriminin küçümsenmesine, ağalığın ve faizciliğin güçlü olduğu geri bölgelerde çalışma şevkinin kırılmasına, silahlı mücadeleye karşı şüphe tohumlarının ekilmesine ve topyekün bilinçlendikten sonra topyekün ayaklanma hayallerinin yayılmasına hizmet etmektedir. Çünkü bu saldırılar, ekonomizm, kendiliğindencilik ve kuyrukçuluk mikrobunun yayılmasına, örgütsel dinamizmin ve insiyatifin dumura uğramasına hizmet etmektedir. Bu bakımdan mücadeleyi açık ve cep heden değil, sinsî ve kaçak bir biçimde veren; muğlak ve bulanık ifadelerle, alıntı alarak değil, iftira ve tahrifatlarla sürdüren söz konusu revizyonist ve oportünist akımlara karşı mücadele çok önemlidir.

Bu alandaki ideolojik ve siyasi mücadele dar aydın grupları, dernek ve öğrenci büroları içinde kalmamalı, sanayi ve tarım işçileri arasında, işçilerin ve şehir yoksullarının kümелendiği gecekonduarda, köylerde, sohbet, seminer ve tartışma toplantıları vs.

aracılığıyla yürütülmelidir. Devrimci şiddet halk savaşı ve devrim aleyhtarı görüşler, somut bir şekilde açığa çıkarılarak, kitleler huzurunda mahkum edilmelidir. İdeolojik mücadele dergi sayfalarında, küçük burjuva aydınları arasında kalmamalı, anlaşılır bir dille emekçi yığınlar mal edilmeli, onlarla birlikte yürütülmelidir. Bu, revizyonizmin, oportünizmin ve her türden Marksizm - Leninizm düşmanı akımların yığınlar üzerindeki ideolojik etkinliklerini kırmanın, yığınları devrim yolunda örgütlemenin ve seterber etmenin esasıdır.

Biz bu yazıda, revizyonist PB teorisyenlerinin halk savaşının bel kemliğini teşkil eden Kızıl Siyasi İktidarların kurulması, yaşaması ve gelişmesi meselesine yönelttikleri eleştirileri, iftira ve tahrifatları cevaplandıracağız. Yazıyı yakından inceleyenler, PB teorisyenlerinin Kızıl İktidarların doğması, yaşaması ve gelişmesi konularında PDA'nın sağcı tezlerine sarılmakla kalmadıklarını, onu daha da geliştirdiklerini göreceklerdir.

I — PARTİ BAYRAĞI TEORİSYENLERİ DE, TIPKI PDA GİBİ, KIZIL SİYASİ İKTİDARLARIN KURULMASI VE YAŞAMASINI, DEVRİM DALGASININ YÜKSELMESİYLE EMPERYALİSTLERİN VE GERİCİLERİN KENDİ ARALARINDAKİ ÇELİŞKİLERİN DERİNLEŞMESİNE BAĞLIYORLAR.

Kızıl Siyasi İktidarlar üzerinde gerek PDA ve gerekse PB revizyonistleriyle yapılan tartışmalar, Mao Zedung'un özellikle iki makalesi üzerinde yoğunlaştığı için, tartışmaların daha iyi kavranması açısından (özellikle mücadeleye yeni katılan devrimcilerin bu meseleyi daha iyi kavraması açısından) bu iki makale üzerinde öz olarak durmakta yarar vardır.

Mao Zedung 5 Ekim 1928 tarihli «Çin'de Kızıl Siyasi İktidar Niçin Yaşayabilir?» adlı birinci makalesinde, ilk önce Çin'deki durumu tahlil etti. O, mevcut rejimi Guomindang'ın yeni savaş ağalarının bir rejimi ola-

rak tesbit etti. «Şehirlerde komprador sınıfının ve köylük bölgelerde toprak ağası sınıfının» bu rejimini «dış ilişkilerinde emperyalizme teslim olan, ülke içinde ise eski savaş ağalarının yerine yenilerini getirerek, işçi sınıfı ve köylülük üzerinde daha da ağır bir iktisadi sömürü ve siyasi baskı uygulayan bir rejim» olarak tanımladı.

Mao Zedung, aynı yazıda, çeşitli emperyalist kliklere bağlı olan ve her biri ayrı ayrı ordular besleyen savaş ağalarının aralarındaki savaşlara işaret etti. O, yeni Guomindag savaş ağalarının dört kliğinin Japon uşağı Çang Zo - lin'e karşı geçici bir ittifak kurarak, O'nun hakkından geldiklerini, daha sonra ise, bu dört kliğin aralarında şiddetli bir mücadelenin başladığını belirttikten sonra şöyle dedi :

«... Şimdi de Çan ve Kvangsi klikleri arasında bir savaş olgunlaşmaya başlıyor. Çin'deki savaş ağası klikleri arasındaki çelişmeler ve mücadeleler, emperyalist devletler arasındaki çelişmeleri ve mücadeleleri yansıtmaktadır. Bu nedenle, Çin emperyalist devletler arasında bölüşülmüş olmaya devam ettiği sürece, çeşitli savaş ağası klikleri hiç bir şart altında anlaşmaya varamazlar ve aralarındaki bütün uzlaşmalar sadece geçici olacaktır. Bugün yapılacak olan geçici bir uzlaşma, yarın daha büyük bir savaşa yol açacaktır». (1).

Mao Zedung aynı yazıda «Çin'in acil olarak bir burjuva - Demokratik devrime ihtiyacı» olduğunu, proletarya önderliğindeki bu devrimin görevinin «emperyalizmin ve onun Çin'deki uşakları olan savaş ağalarının iktidarını yıkmak ve toprak ağası sınıfının köylüler üzerindeki feodal sömürsünü tasfiye etmek için toprak devrimini gerçekleştirmek». (2). olduğunu belirtti.

Ve O aynı yazıda «Çin'de KSI'lerin doğmasının ve yaşamasının nedenlerini» açık bir şekilde ortaya koydu, O, ilk önce beyaz rejim tarafından kuşatılan bir veya bir kaç küçük bölgedeki Kızıl Siyasi İktidarın uzun süre yaşaması olgusunun, dünyanın hiç bir yerinde görülmemiş olduğunu tesbit etti. Bu durumu olağanüstü bir olgu olarak gördü. Bu olağanüstü olgunun, yani «Kızıl Siyasi İktidarın doğmasının ve yaşamasının» emperyalist bir ülkede değil, doğrudan emperyalist yönetim altındaki bir sömürge de değil, «fakat sadece iktisadi bakımdan geri,

yarı - sömürge durumunda ve emperyalizmin dolaylı hakimiyeti altında olan Çin'de ortaya çıkabileceğini açıkladı. O, «Bu olağanüstü olgunun özel nedenleri (abç)» ni şöyle sıraladı :

1 — «Beyaz rejim içinde savaş durumu...»: Mao Zedung bu şarta birinci derecede önem verdi. Demin de belirttiğimiz gibi bu şartın bir emperyalist ülkede veya bir sömürgeye ortaya çıkamayacağını haklı olarak belirtiyordu. O, bir çok devletin hakimiyetindeki bir yarı - sömürge ülkeyle, tek bir devletin tahakkümü altında bulunan bir sömürge arasındaki önemli farktan hareket ederek, söz konusu görüşünü ileri sürüyordu. Mao Zedung beyaz rejim içinde parçalanmalar ve savaşları PB revizyonistleri gibi tek bir şarta değil, «Tekelci kapitalizm» in krizine veya «özelliklerine» değil, iki şarta bağlıyordu.

«Mahalli bir tarım ekonomisi (birleşmiş kapitalist ekonomi değil) ve emperyalistlerin, bölmek ve sömürmek için, ülkeyi nüfuz alanlarına ayırma siyaseti» ne. (3)

2 — Kuvvetli bir kitle temelinin mevcut olması. Bundan kasıt, demokratik devrimin etkilediği «işçi - köylü ve askerlerin geniş kitleler halinde ayaklandığı, ... bu eyaletlerin bir çok yerinde geniş bir şekilde sendikalar ve köylü birlikleri (nin) kuruldu (ğu); işçi sınıfı ve köylüler tarafından toprak ağalarına ve burjuvaziye karşı bir çok iktisadi ve siyasi mücadele veril» diği (4) bölgelerdir ki bunun bir örnek olarak göstermiştir.

3 — Devrimci durumun ülke çapında gelişmesi. Mao Zedung, «ülke çapında devrimci durum gelişmeye devam etmez de oldukça uzun bir süre durarlarsa, o zaman küçük kızıl bölgelerin» (büyük değil!) «uzun bir süre dayanmaları»nın «imkansız olacağını» belirtmektedir. (5)

4 — «Yeterli güçte ve düzenli bir Kızıl Ordunun varlığı». Mao Zedung bu şart olmadıkça «işçi ve köylü kitleleri aktif durumda olsalar da, kalıcı ve gündün güne gelişen bağımsız bir rejim kurmak şöyle dursun, herhangi bir bağımsız rejim kurmak bile kesinlikle imkansızdır» diyordu. «Bundan da, 'silahlı güce dayanarak bağımsız işçi ve köylü re-

(1) Mao Zedung; Seçme Eserler, c. I, sf. 72.

(2) a. g. e.; sf. 72.

(3) a. g. e., sf. 73.

(4) a. g. e., sf. 74.

(5) a. g. e., sf. 74.

Jimleri kurma' fikrinin, Komünist Partisi ve bağımsız rejimin hüküm sürdüğü bölgelerdeki işçi ve köylü kitleleri tarafından iyice kavranması gereken önemli bir fikir olduğu ortaya çıkmaktadır» (6) diyerek bu şartın önemini vurguluyordu.

5 — «Örgütlenmesi güçlü» ve «siyaseti doğru» bir Komünist Partisinin Varlığı. Mao Zedung Kızıl Siyasi İktidarın kurulması ve yaşaması için «bütün zorunlu şartların var olması gerektiğini, bu zorunlu şartların var olmadığı bölgelerde Kızıl Siyasi İktidarın «düşman tarafından yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya..» olacağını belirtti ve «.. elverişli dönemlerde... kurulan bir çok kızıl rejimin birbiri ardı sıra beyaz rejim tarafından ezilmesinin nedeni» nin (7) bu olduğunu ekledi. Meselâ Mao Zedung aynı makalenin «İKTİSADI MESELELER» başlıklı bölümünde bu şartlardan birisine ilişkin olan iktisadi meselelere değinirken şöyle diyordu :

«Sınır bölgesindeki parti örgütleri, iktisadi meseleleri halletmek için uygun yollar bulamadıkları takdirde, bağımsız rejim, düşman hakimiyetinin istikrarlı olmaya devam edeceği nisbeten uzun bir dönem boyunca büyük güçlüklerle karşılaşacaktır». (abc) (8)

Mao Zedung aynı makalede, devrimci durumun gerilediği, beyaz rejimin geçici olarak istikrar içine girdiği dönemlerde doğru bir politika izlenirse ve diğer zorunlu şartlar (üçüncü şartın dışında) yerine getirilirse, Kızıl Siyasi İktidarların geçici olarak yaşatılabileceğini açıkladı. O, bu durumu iki örnekle ortaya koydu Nisan ayından Temmuz sonuna kadar partinin ve 4 alaydan daha az olan Kızıl ordunun, 8, 9 hatta 18 alaylık düşman ordusuna karşı başarıyla savaştığını, bağımsız rejimin topraklarını günden güne genişlettiğini, toprak devrimini derinleştirdiğini, halkın siyasi iktidar organlarını yaygınlaştırdığını ve kızıl orduyla kızıl muhafızları genişlettiğini belirtti ve şöyle dedi :

«Bu ... komünist partisi örgütlerinin (mahalli örgütler ve ordudaki örgütler) siyasetlerinin doğru olmasından dolayı mümkün oldu». (9)

Mao Zedung Ağustos yenilgisini ise şöyle açıkladı :

«Ağustos yenilgisinin tek nedeni, hakim sınıfların geçici bir istikrar dönemi içinde bulduklarını kavrayamayan bazı yoldaşların, hakim sınıfların siyasi parçalanma içinde buldukları dönemler için uygun olan bir stratejiyi benimsemeleri ve maceracı bir ilerleme uğruna kuvvetlerimizi bölme-leriydi». (10)

Hiç şüphesiz ki Mao Zedung'un bu örnekleri üçüncü şartla çelişmiyordu. Çünkü o şart, «küçük kızıl bölgelerin» «uzun zaman devam etmesinin» bir şartıdır.

Marksist - Leninistler geçmişte birinci makaleyi (yani özetlediğimiz yukardaki makaleyi) bugün olduğu gibi doğru bir şekilde kavradılar. Geçmişe yönelik revizyonist saldırıların neler olduğunu ve amacını daha iyi kavramak için Mao Zedung'un tartışmaya konu olan ikinci makalesini de kısaca tanımamız gerekmektedir.

Mao Zedung 25 Kasım 1928 tarihli «Çin-kang Dağlarındaki Mücadele» adlı makalesinde ise, Kızıl Siyasi İktidarın kurulması ve uzun süre yaşaması durumunu incelerken şunları belirtiyordu :

«İncelersek görürüz ki, bu olgunun nedenlerinden biri, Çin'in komprador ve toprak ağası sınıfları içindeki bitip tükenmek bilmeyen parçalanma ve savaşlardır. Bu parçalanma ve savaşlar devam ettiği sürece, silahlı bağımsız işçi ve köylü rejiminin yaşamaya devam etmesi ve büyümesi mümkündür. Bu bağımsız rejimlerin yaşamaya devam etmesi ve büyümesi ek olarak şu şartları gerektirmektedir: 1) Sağlam bir kitle temeli, 2) Sağlam bir parti örgütü, 3) Oldukça güçlü bir Kızıl Ordu, 4) Askeri hareket için elverişli arazi, ve 5) Temel ihtiyaçların karşılanması için yeterli iktisadi kaynaklar». (11)

Dikkat edilirse, Mao Zedung burada beyaz rejim içindeki parçalanmalar ve savaşlar şartıyla birlikte altı şart ileri sürüyor. Burada devrimci durumun ülke çapında gelişmesi şartını zikretmiyor. Ayrıca birinci makaleden farklı olarak iki yeni şart getiriyor: «4) Askeri hareket için elverişli arazi,

(6) a.g.e., sf. 73

(7) a.g.e., sf. 76

(8) a.g.e., sf. 78

(9) a.g.e., sf. 76

(10) a.g.e., sf. 77

(11) a.g.e., sf. 83

ve 5) Temel ihtiyaçların karşılanması için yeterli iktisadi kaynaklar». Mao Zedung'un bu makalesi ile birinci makalesi arasında konu itibariyle çok yakın bir benzerlik hatta zaman zaman da tekrar olduğu için bu kadarla yetiniyoruz.

Marksist - Leninistler, geçmişte her iki makaleyi de, PDA ve PB revizyonistlerinin aksine, doğru bir şekilde kavradılar. Onlar bu iki makale ve İkinci Dünya Savaşında ortaya çıkan yeni durumla ilgili olarak Mao Zedung'un görüşlerindeki değişiklik hakkında şunu söylediler :

«Mao Zedung yoldaş, önceleri, Çin'de Kızıl siyasi İktidarın varolabilmesinin en önemli şartı olarak beyaz rejimin savaş içinde olmasını görüyordu. Beyaz rejimin savaş içinde olmasını da, Çin'in yarı - sömürge yapısına bağlıyordu. Çünkü emperyalist ülkelerin yarı - sömürge Çin üzerinde hakimiyet için dalaşmaları, değişik emperyalist ülkelere bağlı olan savaş ağaları klikleri arasında çatışmalara ve savaşlara yol açıyordu. Oysa, emperyalizmin doğrudan yönetimi altında olan sömürge ülkelerde, esas olarak bir tek emperyalist ülkenin hakimiyeti sözkonusu olduğu için, ülkedeki gerici klikler arasında silahlı savaşlar da olamazdı. (abç)

İkinci Dünya Savaşında, şartlar değişti. Emperyalizm ağır bir darbe yedi. Yeni Sosyalist ülkeler ortaya çıktı. Emperyalist sistemin devri buhranları sıklaştı ve şiddetlendi. Uzak Doğuda, silahlı mücadeleye giren halklar, emperyalizme ağır darbeler indirdiler, silahlı kuvvetler teşkil ettiler. Bütün bunların sonucu olarak, dünya çapında kuvvetler dengesi, emperyalizmin ve gericiliğin aleyhine tamamen değişti. Yeni şartlarda artık, sömürge ülkelerde de ülkenin kırık bölgelerinde kurtarılmış bölgeler yaratmak, buralardan büyük şehirleri kuşatmak, uzun süreli savaşlar vererek ülke çapında iktidarı ele geçirmek mümkün hale geldi. Mao Zedung yoldaş da, bu yeni şartlara uygun olarak, Kızıl Siyasi İktidarın yaşamasıyla ilgili görüşünde değişiklik yaptı. (12)

Marksist - Leninistler tüm bu gerçekleri ve Mao Zedung'un görüşündeki değişiklikleri göz önünde bulundurarak ve çağımızda emperyalist kapitalizmin uzun bir süre istikrar içinde yaşamasının çok güç olduğu gerçeğinden hareket ederek, sömürge ve yarı - sömürgelerde Kızıl İktidarların doğup yaşaması için şu beş şartın geçerli olduğunu ortaya koydular: 1 — Sağlam bir kitle temeli, 2 — Güçlü ve politikası doğru bir ko-

münist partisinin varlığı, 3 — «Yeterli güce sahip» ve «düzenli» bir kızıl ordunun varlığı, 4 — Askeri harekate uygun arazi, 5 — Beslenme için yeterli ekonomik kaynaklar. 1972'lerde PDA revizyonistleri (bugün Parti Bayrağı'nın yaptığı gibi) bu görüşlere açık bir şekilde karşı çıktılar. Onlar Mao Zedung'un görüşünde yaptığı değişiklikleri bilerek hiç hesaba katmadan. KSI'lerin doğup yaşayabilmesi için birinci makalesinde ileri sürdüğü şartları ısrarla savunmaya, fakat kısmen de tahrif ederek savunmaya devam ettiler. İleri sürülen şartlar şunlardı :

- «1 — Gerici rejim içindeki parçalanmalar.
- 2 — Köylü ayaklanmaları.
- 3 — Devrim hareketinin ülke çapında gelişmekte olması.
- 4 — Düzenli kızıl ordu.
- 5 — Güçlü bir komünist partisinin doğru bir politika götürmesi».

PDA revizyonistlerinin «Gerici rejim içindeki parçalanmalar» şartını PB teorisyenleri bugün «emperyalistlerin ve gericilerin kendi aralarındaki çelişki» şeklinde; «devrim hareketinin ülke çapında gelişmekte olması» şartını ise «ülke çapında devrim dalgasının yükselmesi» şeklinde ifade ediyorlar. Bu, özü veya niteliği aynı olan bir şeyin değişik şekillerde ifadesidir. Gerçekte PB, PDA'dan farklı bir şey söylememektedir. Hatta PB daha sağcıdır. Çünkü onların gözleri «emperyalistlerin ve gericilerin kendi aralarındaki çelişki» ile «ülke çapında devrim dalgası»nın yükselmesinden gayri hiç bir şeyi görmek istemiyor.

Şimdi gelelim PDA revizyonizminin bu konuda geçmişte nasıl mahkum edildiğine ve PB'nin görüşlerine:

Marksist - Leninistler geçmişte «Gerici rejim içindeki parçalanmalar» şartının KSI'nin doğup yaşayabilmesinin zorunlu şartlarından birisi olarak sayılmasına karşı kararlılıkla mücadele ettiler. Eskiden PDA revizyonistleri (bugün PB'nin de tekrarladığı gibi) «Gerici rejim içindeki parçalanmalar»

(12) İbrahim Kaypakkaya, Bütün Yazılar, sf. 298

şartını Mao Zedung'un 5 Ekim 1928'de yazdığı «Çin'de Kızıl Siyasi İktidar Niçin Yaşayabilir?» adlı yazısına dayanarak ısrarla savunuyorlar. O zaman Marksist - Leninistler PDA görüşünü özellikle iki önemli noktada açığa çıkarıp mahkum ettiler.

Birinci olarak, PDA revizyonistlerinin Mao Zedung'un saydığı birinci şartı tahrif ettiklerini açığa çıkardılar. Mao Zedung 5 Ekim 1928'de yazdığı yazıyla, KSI'nin doğup yaşayabilmesi için birinci şart olarak «Beyaz rejimin savaş içinde bulunmasını» ileri sürüyordu. O zamanlar Mao Zedung kızıl siyasi iktidarın sömürgelerde doğmayacağını iddia ediyordu :

«... Bu (Kızıl Siyasi İktidarın doğması ve uzun süre yaşaması - PARTİZAN'ın notu) emperyalist bir ülkede veya doğrudan emperyalist yönetim altındaki bir sömürgeye ortaya çıkamaz. Fakat sadece iktisadi bakımdan geri, yarı - sömürge durumunda ve emperyalizmin dolaylı hakimiyeti altında olan Çin'de ortaya çıkabilir. Çünkü bu olağanüstü olay ancak başka bir olağanüstü olgunun varlığıyla, yani beyaz rejim içinde savaş durumuyla birlikte ortaya çıkabilir». (abç) (13)

PDA revizyonistleri Mao Zedung'un Kızıl Siyasi İktidarların doğması ve uzun süre yaşaması için ileri sürdüğü bu birinci şartı yani «beyaz rejimin savaş içinde bulunması» şartını tahrif ederek ve kapsamını genişleterek her ülkede görülen ve hakim sınıflar arasında ceryan etmesi doğal ve kaçınılmaz olan çelişmelere indirgeyerek, tüm sömürge ve yarı - sömürgelere uygulamaya kalkıştılar. Çünkü onlar, Mao Zedung'un koyduğu birinci şartı açıkça savunamazlardı. Bu şartı tahrif etmeselerdi, tüm sömürge ve yarı - sömürgelerin beyaz rejimi içinde savaş arama durumuna düşeceklerdi. Nitekim yazılarında suni zorlamalar içine girmelerine, ıkınıp sıkınmalarına, buram buram terler dökmelerine rağmen, kendilerini, kızıl iktidarların doğup yaşayabilmesi için sömürge ve yarı - sömürgelerin beyaz rejimi içinde savaş arayıcıları olmaktan kurtaramıyorlardı.

Foko'culuktan 1971 PDA revizyonizmine «terfi» eden, foko'culuğun küçük burjuva ihtilalci yanını terk eden, fakat onun kitlele-

ri hor gören, kitlelere güvenmeyen niteliğini, revizyonist, pasifist niteliğini olduğu gibi muhafaza eden PB ise bu konuda Mao Zedung'un «beyaz rejim içinde savaş durumu» şartını tahrif ederek ve sonradan yapılan değişikliklere hiç aldırmayarak şunları yazıyor :

«İ. Kaypakkaya, kızıl siyasi iktidarlar için tekeli kapitalist ekonominin krizini ve tekeller arası rekabeti tayin edici etken olarak görmüyor. Bunun için de, ülke çapında devrim dalgası yükselmeye emperyalistlerin ve gericilerin kendi aralarındaki çelişki derinleşmeden kızıl siyasi iktidarın kurulabileceğini ve yaşayabileceğini ileri sürmektedir». (abç) (14)

«O istikrar içinde bulunan gericilik dönemlerinde Kızıl Siyasi İktidarların doğup yaşayabileceğini iddia etmektedir». (15)

Görüldüğü gibi burada PB teorisyenleri kızıl siyasi iktidarın doğup yaşamasını «ülke çapında devrim dalgası»nın yükselmesiyle «emperyalistlerin ve gericilerin kendi aralarındaki çelişki»nin derinleşmesine bağlıyorlar. Onlar «tekeli kapitalist ekonominin krizini ve tekeller arası rekabeti» KSI'ların doğup yaşamasında «tayin edici etken olarak» görüyorlar. Mao Zedung'un makalelerinde beyaz rejimin geçici istikrar içinde bulunması halinde bile, diğer zorunlu şartlar yerine getirilir ve doğru bir politika izlenirse KSI'ların yaşayabileceğini bir kaç yerde belirttiğini görmemizden geliyorlar. Üstelik bu noktada bile kalmıyor, işi Marksist - Leninistlere karşı, PDA revizyonizminin bile cesaret edemediği koca bir yalan ve iftirayla saldırıya varıyorlar :

«Mao Zedung'un birinci makalesindeki birinci «şartta beyaz rejimin savaş içinde bulunmasıyla gerçekleşebilir» (İK, BY - 25) diye bir cümlenin geçmediği açıkça ortadadır. Ama İ. Kaypakkaya, Mao Zedung'un yazısında böyle bir cümle varmış gibi hareket ediyor». (16)

Bunlar kendi sahtekarlıklarını Marksist - Leninistlere mal etmek istiyorlar. Hal-

(13) Mao Zedung, Seçme Eserler, C.I, sf. 73

(14) Parti Bayrağı Sy. 8, sf. 69

(15) a. g. e., sf. 83

(16) a. g. e., sf. 74

buki Mao Zedung birinci makaleden yukarıya aldığımız alıntıda KSİ'ların «emperyalist bir ülkede veya doğrudan emperyalist yönetim altındaki bir sömürgeye ortaya çıkamaya»ğını belirttikten sonra şunu açıkça söylüyor:

«... bu olağanüstü olgu ancak başka bir olağanüstü olgunun varlığıyla, yani beyaz rejim içinde savaş durumuyla birlikte ortaya çıkabilir». (abç)

PB oportünistlerine sormamız gerekir: «... beyaz rejimin savaş içinde bulunmasıyla gerçekleşebilir» ifadesiyle «beyaz rejim içinde savaş durumuyla birlikte ortaya çıkabilir» ifadesi arasındaki fark nedir?

PB teorisyenleri binbir dereden su getirerek, Mao Zedung'un güya «Çin'in o günkü özgül şartlarında emperyalizm ve gericiler arasındaki çelişkinin keskinleşmesinin aldığı biçimden» bahsettiğini, «beyaz rejimin savaş içinde bulunması» ifadesinin ise Kaypakkaya'nın uydurması olduğunu ispatlamaya çalışıyorlar. Halbuki Mao Zedung bir çok yerde «küçük kıvılcıkların doğuşu ve gelişmesi» şartlarını anlatırken «beyaz rejim içindeki savaş durumuna», «egemen sınıflar arasındaki uzun ve karışık savaş»a önemle değinir. Bunun yalnız Çin'de görüldüğünü ve bundan dolayı kıvılcıkların de yalnız Çin'de doğduğunu belirtir. PB revizyonistleri bu noktada suni zorlamalara giriyor, emperyalistlerin genel olarak sömürgeler (yarı-sömürgeler değil) üzerindeki mücadelelerini, «beyaz rejim içinde savaş durumu» şartının yerine geçirerek Mao Zedung'u akıl almaz bir şekilde tahrif ediyorlar.

İkinci olarak, Marksist - Leninistler, PDA revizyonistlerinin Mao Zedung'un birinci makalede saydığı üçüncü şartı yani «devrimci durumun ülke çapında gelişmesi» şartını «devrim hareketinin ülke çapında gelişmesi» şeklinde tahrif ettiklerini açıkça çıkardılar. Beyaz rejimin dünyada ve özel olarak ülkemizde istikrar döneminin kısa olduğunu, Mao Zedung'un beyaz rejimin geçici istikrar dönemlerinde kıvılcık-iktidarların yaşayabileceğini belirttiğini savun-

dular. PDA, Marksist - Leninistleri o zaman şöyle suçluyordu:

«Mao Zedung yoldaşın, devrimin ülke çapında yükselmesi şartını Çing - Kang dağlarındaki mücadele yazısında bıraktığını iddia ediyorlar».

Buna karşılık, Kaypakkaya şu cevabı verdi:

«Bir kere, 'devrimin ülke çapında yükselmesi' değil 'devrimci durumun ülke çapında yükselmesi; İkincisi de, yukarıdaki iddia iftirdan ibarettir. Bir kere Kıvılcık Siyasi İktidar kurulduktan sonra, devrimci durumun bir süre için gerilemesine rağmen ve bunun olumsuz etkisine rağmen, eğer doğru bir politika izlenirse, Kıvılcık Siyasi İktidarın ayakta tutulabileceği söylendi. Bu başka bir şeydir. İddiada ileri sürülen başka bir şey». (17)

Bugün PB teorisyenleri bu ikinci noktada PDA'yı aynen destekliyorlar. Zaten her ikisinin de ortak noktası Mao Zedung'un makalelerini tahrif ederek savunmak, bu makalelerde Mao Zedung'un ileri sürdüğü bazı görüşlerde İkinci Dünya Savaşı sonrasında ortaya çıkan yeni duruma bağlı olarak değişiklik yaptığını (sağcı, pasifist ve teslimiyetçi sınıf karakterlerinden dolayı) görmemezlikten gelmektir. PB'ciler bu ikinci noktada PDA'dan daha saldırgan, daha iddialı ve daha tahrifatçılar. Kaypakkaya'yı şöyle suçluyorlar:

«İ. Kaypakkaya, K. S. İktidarlar konusunda 'sol' oportünist görüşlerini değiştirecek yerde, Mao Zedung'un aynı dönemde yazdığı KS. İktidarlar konusundaki makaleler arasında çelişki arıyor. Bir buçuk ay gibi kısa bir süre içinde Mao Zedung'un görüş değiştirdiğini (!) ileri sürecek kadar İ. Kaypakkaya subjektivizmin içine düşüyor. Ve öylesine suni, kaba zorlamalar içine giriyor ki, insan hayretler içinde kalıyor. İ. Kaypakkaya, herkesin kolayca kavrayacağı konularda dahi tahrifatlar yapmaktan, canının istediği gibi yorumlamaktan kaçınmıyor». (abç) (18)

«... Kendi görüşünü Mao Zedung'a mal ederek K. S. İktidarın doğması ve yaşaması için devrim dalgasının ülke çapında yükselmesinin ve emperyalistler ve gericilerin kendi aralarındaki çelişkilerin şiddetlenmesinin gerekli olmadığını söylüyor». (abç) (19)

(17) İ. Kaypakkaya, Bütün Yazılar, sf. 299

(18) Parti Bayrağı, Sy. 8, sf. 71

(19) a. g. e., sf. 73

Bunlar kendi sahtekarlıklarını Kaypakkaya'ya yüklemeye çalışıyorlar. Daha önce yaptığımız açıklamalar ve Mao Zedung'un makaleleri, kimin tahrifatçılık ve sahtekarlık yaptığını açığa çıkarıyor. Kaypakkaya her iki makalenin de özlü bir şekilde, açık ve doğru tahlilini yaptı ve onların (PDA revizyonistlerinin tahrifat ve karalamalarına karşı) doğru olarak kavranmasını sağladı. Daha önce de belirttiğimiz gibi o, Mao Zedung'un kızıl siyasi iktidarın doğması ve uzun süre yaşaması için birinci makalede beş şart ileri sürdüğünü, ikinci makalede ise altı şart ileri sürdüğünü, bu altı şart içinde (birinci makaleden farklı olarak) iki yeni şartın olduğunu, birinci makalede saydığı «devrimci durumun ülke çapında» gelişmemesi, beyaz rejimin geçici olarak istikrar içine girmesi durumunda bile KSİ'lerin uzun süre olmasa bile, yaşayabileceğini açıkladı. Bu gerçeğe tamamen uygundu. Bunun dışında O'nun Mao Zedung'un makaleleri arasında «çelişki» aradığı, «subjektivizmin içine» düştüğü ve «suni, kaba zorlamalar içine» girdiği tamamen iftiradır. Tüm dürüst devrimcilerin bunların yazdıkları karşısında iyice «hayretler içinde» kalması için Mao Zedung'un söz konusu iki makalesini ve Kaypakkaya'nın bu konudaki yazılarını okuması gerekmektedir. İ. Kaypakkaya, Mao Zedung'un İkinci Dünya Savaşından sonra, görüşlerinde değişiklik yaptığını ve KSİ'lerin sadece «yarı - sömürgeler»de değil, «sömürgelerde de» kurulabileceğini kabul ettiğini söylemektedir (Bkz. yukarıdaki 12 no.lu alıntı). İ. Kaypakkaya bunu nasıl söylüyor? Adı geçen makalenin 7 nolu dipnotuna (Seçme Eserler, C. I, sf. 81) dayanarak. Bu dipnotu kim koymuştur? Mao Zedung başkanlığındaki, «ÇKP Merkez Komitesi, Mao Zedung'un Eserlerini Yayınlama Komitesi» 25 Ağustos 1951'de Çin'de basıya hazırlarken koymuştur! Durum bu iken, PB'nın PDA'ya parmak ısırttıracağı bir utanmazlıkla, İ. Kaypakkaya'nın Mao Zedung'un makaleleri arasında «çelişki» aradığını, «bir buçuk ay gibi kısa bir süre içinde Mao Zedung'un görüş değiştirdi-

ğini (!) ileri sürecek kadar... subjektivizm içine düş» tüğünü, «tahrifatlar yapmaktan, canının istediği gibi yorumlamaktan kaçınma» dığını söyleyebilmeleri ne anlama gelmektedir? Küçük burjuvazinin aşırı sağcı teorisyenlerinin Marksizm - Leninizm karşısındaki ideolojik- siyasi acizliği ve bu yüzden en aşağılık burjuva oyunlarına bile başvuracağı anlamına gelmektedir. Ayrıca Mao Zedung, bunların iddia ettiği gibi «devrimci durumun ülke çapında gelişmesi» şartını (birinci makalede) kızıl siyasi iktidarın «doğması ve yaşaması için» değil, kızıl siyasi iktidarın «doğması ve uzun süre yaşaması» şartlarından biri olarak sayıyor. Mao Zedung'u tahrif eden sizsiniz. Bunlar geçmişte Marksist - Leninistlerce mezara gömülmüş ve çoktan çürümüş PDA görüşleri ve suçlamalarıdır.

Parti Bayrağı revizyonistleri bakım Mao Zedung'u nasıl tahrif ediyorlar ve nasıl gü-lünç duruma düşüyorlar :

«İ. Kaypakkaya'ya göre, Mao Zedung, Çin'de devrimci durumun sürekli olduğunu söylüyor. Kapitalizmin ekonomik kanunlarından haberi olan hiç bir Marksist - Leninist böyle bir saçmalığı öne sürmez... Mao Zedung, Çin'de devrimci durumun sürekli olmadığını, karşı devrimin geçici olarak istikrar dönemine girdiğini, egemen sınıflar arası çelişkilerin yumuşadığını, buna göre strateji izlemek gerektiğini özel olarak ve önemle belirtir. İ. Kaypakkaya, Mao Zedung'un ısrarla bu konular üzerinde durduğu makalesine dayanarak ve akıl almaz bir çabayla ülke çapında devrimci durumun yükselmesinin KS. İktidarın yaşamasında ve doğmasında belirleyici faktör olarak, Mao Zedung tarafından belirtilmediğini soyliyebiliyor». (abç) (19)

Bunlar yarı - sömürge, yarı - feodal Çin'de «devrimci durumun sürekli olmadığını», bazı dönemlerde, meselâ «karşı devrimin geçici olarak istikrara» girdiği dönemlerde ortada kalktığını söylemekle, Mao Zedung'u bir kez daha tahrif etmiş oluyorlar. Devrimci durum açısından emperyalist - kapitalist ülkeler ile yarı - sömürge, yarı - feodal ülkeler arasındaki farkı ortadan kaldırıyor, ikisini bir ve aynı olarak görüyorlar. İlerideki

(19) a. g. e., sf. 77

bölgelerde açıklayacağımız gibi, emperyalist - Kapitalist ülkelerde devrimci durum süreklilik arz etmez. Fakat yarı - sömürge, yarı - feodal ve sömürge, yarı - feodal ülkeler için bunun tersi geçerlidir. Böyle yapılara sahip ülkelerde, devrimci durum bazı dönemlerde gelişir ve yükselir, bazı dönemlerde duraklar, bazı dönemlerde ise geriler; ama hiç bir zaman ortadan kalkmaz. Biz Mao Zedung'un yazılarında, Çin'de devrimci durumun sürekli olmadığına, bazı dönemler ortadan kalktığına dair bir görüşe rastlamadık. Söz konusu edilen makalelerde de Mao Zedung, devrimci durumun ortadan kalkmasından değil, «devrimci durumun gelişmeye devam etmesi ya da «devrimci durumun duraklaması»ndan söz etmektedir. PB revizyonistleri ise, Mao Zedung'un ısrarla belirttiği «devrimci durumun duraklaması», «her zaman gelişmeye devam etmemesi», «beyaz rejimin geçici bir istikrar dönemi içinde bulunması» olgusunu, devrimci durumun ortadan kalkması şeklinde çarpıtıyorlar. Böylece bunlar, daha önce sergilediğimiz tahrifatlarına (yani Mao Zedung'un KSİ'nin «doğması ve uzun süre yaşaması» meselesini «devrimci durumun yükselmesi» veya «duraklaması» durumlarına göre tartışmasını çarpıtarak «KSİ'nin doğması ve yaşaması» için «devrimci durumun yükselmesi» şartını koşmaları ki «uzun süre yaşaması» ile «yaşaması» arasında büyük fark vardır) bir yenisini daha eklemiş oluyorlar. Yazıda devrimci durumun olmadığı veya ortadan kalktığı şartları zaten hiç söz konusu etmiyor, ki bu da normaldir; çünkü Mao Zedung devrimci durumun yarı - sömürge, yarı - feodal Çin'de ortadan kalkmayacağını: (bu yapı sürdürdüğü müddetçe) bilmektedir.

Revizyonist PB teorisyenleri bakın ne kadar bayağılaşıyorlar. Bir paragrafta :

«İ. Kaypakkaya'ya göre, Mao Zedung, Çin'de devrimci durumun sürekli olduğunu söylüyor» (abç) diye yazarken, iki paragraf sonra ise şunları yazmaktan çekinmiyorlar:

«Mao Zedung'un söylediklerini ülke çapında devrimci durum olmasa da, 'doğru bir strateji uy-

gulanırsa' kızıl siyasi iktidarların yaşayabileceği şeklinde yorumluyor». (abç) (20)

Yani bunlara göre, İ. Kaypakkaya bir yandan «Mao Zedung (un), Çin'de devrimci durumun sürekli olduğunu» söylediğini iddia ederken, diğer yandan da Mao Zedung'un Çin'de «devrimci durum olmasa da, 'doğru bir strateji uygulanırsa' kızıl siyasi iktidarın yaşayabileceği»ni söylediğini ileri sürüyor. Bu, kendi tutarsızlıklarını veya sahtekarlıklarını Kaypakkaya'ya maletmekten başka bir şey değildir. Biz PB teorisyenlerini iddialarını alıntılarla isbata davet ediyoruz.

Peki Marksist - Leninistler geçmişte genel olarak sömürge ve yarı - sömürgelerde, özel olarak da ülkemizde devrimci durumun yükselmesi veya gerilemesiyle KSİ'nin yaşaması ve genişlemesi arasındaki ilişki ve bağlantıları nasıl ele aldılar ?

Birinci olarak onlar, «Devrimci durumun ülke çapında yükselmesinin» «Kızıl Siyasi İktidarın yaşamasını ve kurtarılmış bölgenin genişlemesini» kolaylaştıracağını savundular (21). Devrimci durumun ülke çapında yükselmesi şartının «kızıl iktidarın bizzat varlığını değil, onun genişleyip genişlememesini, güçlenip güçlenmemesini ve kızıl bölgede uygulanacak politikayı etkileyen» bir şart olduğunu (22) savundular. Bu Mao Zedung'un görüşlerinin esaslı bir şekilde kavranmasına dayanan son derece doğru bir tesbitti.

İkinci olarak onlar, «Devrimci durumun geçici olarak ve nisbeten gerilemesi» nin «kızıl siyasi iktidarın yaşamasını olumsuz yönde etkileyeceğini» (23) savundular. İkinci makalede Mao Zedung'un bu noktadaki görüşlerini doğru bir şekilde kavradılar :

«... Mao Zedung yoldaşın Çing - Kang Dağları'ndaki Mücadele yazısından anlıyoruz ki, K. S. İktidar bir kere doğduktan sonra, doğru bir politika izlemek şartıyla, devrimci durumun nisbeten gerilediği, hakim sınıflar arasında nisbi bir barışın sağ-

(20) a. g. e., sf. 78 .

(21) İ. Kaypakkaya, Bütün Yazılar - I, sf. 299

(22) a. g. e., sf. 33

(23) a. g. e., sf. 299

landığı, yani iktisadi ve siyasi krizin yerini nisbi bir istikrarın aldığı dönemlerde de, yenilgiye yol açacak başka objektif sebepler yoksa, K. S. İktidar yaşayabilir. Mao Zedung yoldaş Ağustos yenilgisini, devrimci durumun artık yükselmemiş olmasına bağlamıyor; parti içindeki bazı kimselerin, istikrar döneminde, kriz döneminin taktiklerini aynen uygulamalarına bağlıyor. Yani, geçici bir süre için (abç) devrimci durum gerilediği halde, doğru bir politika izlenseydi, yenilgi olmazdı diyor. Ve devrimci durumun yükselmeye devam ettiği dönemlerde, nisbeten daha 'maceracı' bir politika, devrimci durumun gerilediği dönemlerde ise toprak kazanmaktan ziyade, kurtarılmış bölgeyi sağlamlaştırma politikası güdülmesi gerektiğine işaret ediyor». (24)

Peki Marksist - Leninistler bu noktada hiç hata işlemeler mi? İşlediler. Onların devrimci durumun yükselmesi, alçalmasıyla ilgili olarak işledikleri hata şu paragrafta açıkça görülüyor :

«Devrimci durumun uzun süre mevcut olmaması halinde Kızıl Siyasi İktidar yaşayamaz. Fakat, 'emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin bütün dünyada zafere ilerlediği çağımızda' emperyalizm ve gerici için, artık uzun süreli istikrar dönemleri hayaldir».

İlk olarak «devrimci durumun uzun süre mevcut olmaması» ifadesi yanlıştır. Aslında kızıl siyasi iktidarın yaşamasının hangi şartlara bağlandığına bakarsak bu ifadenin «devrimci durumun uzun süre yükselmeye devam etmemesi» şeklinde olması gerekir ki bu hatalı cümleyle ifade edilmek istenen de budur. Biz bunu hiç önemli görmüyoruz. Bizim için önemli olan çağın durumunun hatalı tesbiti ve bu hatalı tesbite doğru bir görüşün, «emperyalizm ve gerici için, artık uzun süreli istikrar dönemleri» nin hayal olduğu görüşünün dayandırılmasıdır. Çağımızda «emperyalizm ve gerici için, artık uzun süreli istikrar dönemleri» nin (ki bu dönemler aynı zamanda devrimci durumun uzun süre durakladığı veya gerilediği dönemlerdir) olamayacağı, emperyalizmin, genel olarak sürekli buhran içinde olduğu artık tartışılmaz bir gerçektir. Marksist - Leninistler geçmişte KSI'nin doğması ve yaşaması için gerekli beş şartı doğru olarak tesbit ettiler. Onlar KSI'nin devrimci durumun uzun süre yükselmeye devam etmeme-

si halinde uzun süre yaşayamayacağını da doğru olarak tesbit ettiler ve bu iki noktada PDA revizyonizminin gerici tezlerini yıktılar. Ancak emperyalizm ve proleter devrimleri çağını «emperyalizmin toptan çöküşe sosyalizmin bütün dünyada zafere ilerlediği çağ» olarak tesbit etmeleri ve yukarıdaki doğru görüşü bu yanlış tesbite dayandırmaları kesinlikle hatalıydı.

A — PARTİ BAYRAĞI REVİZYONİSTLERİ KIZIL SİYASİ İKTİDARIN YARATILMASI İÇİN, YA ÇİN'DEKİ GİBİ SAVAŞ AĞALARI ARASINDA SAVAŞI, YA DA HÜKÜMET DARBELERİNİ VS... ŞART KOŞUYORLAR.

Revizyonist Parti Bayrağı teorisyenleri şöyle yazıyorlar :

«Mesele, derinleşen kapitalizmin krizi ile birlikte emperyalistler ve gericiler arasındaki çelişkinin, kızıl siyasi iktidarların yaratılmasında belirleyici rol oynamasıyla ilgilidir. Bunun pratikte yansımaları, Çin'deki gibi savaş ağaları arasında savaş biçiminde olabileceği gibi, çeşitli ülkelerde görülen, hükümet darbeleri vs. biçiminde de olabilir». (ab;) (25)

Bunlara göre «emperyalistler ve gericiler arasındaki çelişki» «kızıl siyasi iktidarların yaratılmasında belirleyici rol» oynamaktadır. Daha açığı, sömürge ve yarı sömürgelerde KSI'ların yaratılması için, ya Çin'deki gibi bir veya bir kaç emperyalist klişe bağlı olan ve her biri ayrı bir ordu besleyen savaş ağalarının olması ve bunların birbirleriyle savaşması, ya da hükümet darbelerinin vs. olması gerekmektedir. Bunlar KSI'nın yaratılmasını bir yandan da her halükarda «emperyalistler ve gericiler arasındaki» fiili veya silahlı çatışmaya bağlıyorlar. Bu, devrimin kaderini her halükarda «emperyalistler ve gericiler arasındaki» çelişkilere bağlayan gerici bir anlayıştır. Kızıl Siyasi iktidarı yaratabilecek bir veya bir kaç bölgesel ayaklanma «emperyalistler ve gericiler arasındaki» çelişkileri keskinleştire-

(24) a. g. e., sf. 299

(25) Parti Bayrağı, Sy. 8, sf. 74.

rebileceği veya çatışmaya dönüştürebileceği gibi, emperyalistleri ve gericiileri geçici olarak ayaklanmaya karşı şu veya bu şekilde birleştirebilir de; birinci halde KSI'nın yaratılabileceği öne sürülüyor da ikinci halde (KSI'nın yaratılmasında diğer zorunlu şartlar tamam olsa bile) kesinlikle yaratılamayacağı savunuluyor. Bu dar kafalı küçük-burjuvazinin gerici anlayışdır. Bu, özellikle bir tek emperyalist ülkenin baskısı, zulmü ve sömürsü altında olan sömürgelerde KSI'ların kurulmasını imkansız hale getiren bir görüştür. Bu, bir tek emperyalist ülkenin denetiminde olan sömürgelerde, çeşitli emperyalist kliklere bağlı olan ve her biri ayrı bir ordu besleyen savaş ağaları arasında savaş uman sakat bir anlayıştır. Bu, KSI'ın sömürgelerde yaratılmasını (yarı-sömürgelerden daha az ve nadir olması gereken) hükümet darbelerine vs. bağlayan gerici, revizyonist bir görüştür. Bu görüş, gericiler arasındaki çelişkileri herşey olarak gören, halkın gücüne güvenmeyen, halkın değişik biçimlerdeki devrimci mücadelesine, silahlı ayaklanmasına, partiye ve halk ordusuna bel bağlamayan oportünist, revizyonist ve her türlü Marksizm - Leninizm düşmanı akımların (değişik biçimlerde savunulan) görüşüdür. Geçmişte aynı görüşü savunan PDA revizyonizmine karşı Marksist - Leninistlerin söyledikleri bugün, aynen PB revizyonistleri için de geçerlidir:

«Çağımızda kızıl siyasi iktidarlar ister sömürge, ister yarı - sömürge bütün geri ülkelerde mümkündür; sadece emperyalist ülkelerde mümkün değildir demek yerine, Mao Zedung yoldaşın, 'savaş ağaları arasında savaş olması' tezini, Türkiye'ye uygulamaya kalkıştılar. İkinci Dünya Savaşından sonra ortaya çıkan yeni durumu, Mao Zedung yoldaşın değişen duruma uygun olarak bu konuda görüşünde değişiklik yaptığını hesaba katmadılar. 'Kızıl Siyasi İktidarın Kurulması Meselesi Üzerine' başlıklı tahrifat koleksiyonunda, yazar, Türkiye'nin şartlarını Mao Zedung yoldaşın terk ettiği bu görüşe, bu görüşü de Türkiye şartlarına uydurmak için ıkınıp sıkınıyor, buram buram terler döküyor. Hem de her yarı - sömürge ülkede bulunması doğal olan çelişmeleri sıralıyor ve 'beyaz rejimin savaş içinde olması' şartının Türkiye'de bu şekilde tezahür ettiğini ispatlamaya çalışıyor». (26)

1976'larda da Halkın Birliği revizyonistleri KSI'ların ancak «... milli çelişmenin baş çelişme olduğu dönemlerde (yani emperyalist işgal dönemlerinde - PARTİZAN'ın notu)» kurulup yaşayabileceğini savunmaya yeltendiler. Fakat tabandan gelen devrimci muhalefetten dolayı geri adım atmak zorunda kalmışlardı.

Revizyonist PB teorisyenleri bu «teori» leri ile sürerken, Marksist - Leninistlere bakın nasıl iğrenç iftiralarla saldırıyorlar :

«İ. Kaypakkaya aynen revizyonistler gibi, yarı-sömürge ülkelerde Kızıl Siyasi İktidarın kurulması için Çin'deki gibi savaş ağaları arasındaki savaşın bulunmasının zorunlu olduğunu iddia ediyor. Böyle bir savaşın ortaya çıkmasının imkansızlığından kalkınarak, artık emperyalistler arası çelişkinin keskinleşmesinin KSI'lar için gerekli şartı oluşturmadığını ileri sürüyor». (27)

İ. Kaypakkaya «yarı - sömürge ülkelerde Kızıl Siyasi İktidarın kurulması için Çin'deki gibi savaş ağaları arasındaki savaşın bulunmasının zorunlu olduğunu» hangi yazısında iddia etmiştir? Kimi kandırmaya çalışıyorsunuz? Marksist - Leninistlerin, «yarı-sömürge ülkelerde Kızıl Siyasi İktidarın kurulması için» ya «Çin'deki gibi savaş ağaları arasındaki savaşın» ya da «hükümet darbeleri (nin) vs.» olması gerektiğini savunan sizin gibi oportünist ve revizyonistlere karşı mücadele ettiklerini kimin gözünden gizlemeye çalışıyorsunuz? Bu teorisyenler üstelik Marksist - Leninistleri sahtekarlıkla suçluyorlar. Önce devrimcilerin «yarı - sömürge ülkelerde Kızıl Siyasi İktidarın kurulması için Çin'deki gibi savaş ağaları arasındaki savaşın bulunmasının zorunlu olduğunu iddia» ettiklerini ileri sürüyorlar, sonra da «böyle bir savaşın ortaya çıkmasının imkansızlığından kalkınarak» savundukları gerçeği bilerek reddettiklerini söylüyorlar. Bunların yüreğinde devrimci ahlakın ve dürüstlüğü kalıntıları olsaydı, Türkiye devrimcilerinin ileri kesimlerinin bildiği gerçekleri bu derece çarpıtmaz, böylesine kaba iftiralara başvurmazlardı.

(26) İ. Kaypakkaya, Bütün Yazılar - I, sf. 302

(27) Parti Bayrağı, Sy. 8, sf. 75

**B — REVİZYONİST PARTİ BAYRAĞI
TEORİSYENLERİ KIZIL SİYASİ İKTİDAR-
LARIN ÖNCELİKLE KAPİTALİZMİN EN
ÇOK GELİŞTİĞİ YERLERDE DOĞUP YAŞA-
YABİLECEĞİNİ SAVUNUYORLAR.**

Parti Bayrağı teorisyenleri şunları ileri sürüyorlar :

«Ama, kızıl siyasi iktidarların inşasını belirleyen maddi temel feodal parçalanma ve feodal ekonominin kalıntılarının yaşaması, dolayısıyla devrimin demokratik karakterde olması değildir». (abç) (28)

«Başka bir deyişle Çin'de ve Vietnam'da kızıl siyasi iktidarlar feodalizmin en saf egemenliğini sürdürdüğü yerlerde değil, meta ekonomisinin geliştiği, feodalizmin sınıflara ayrıştığı, kapitalist ilişkilerin az çok geliştiği, işçi sınıfının doğduğu, uzun süreden beri burjuva demokratik devrim mücadelesinin sürdüğü yerlerde doğmuştur». (abç) (29)

«Dolayısıyla buraların uluslararası kapitalizmin çelişki ve krizinin etkisinde daha fazla kalmasından doğal bir şey yoktur. Oysa meta ekonomisinin gelişmesinin boyutları üzerinde şehirlerde gelişen kapitalizmle bağ kurmamış, içine kapalı feodal üretim ilişkileri içinde yaşayan bölgelerin kapitalizmin krizinden ve tekeller arası rekabetten etkilenmeleri sözkonusu olamaz». (abç) (30)

Revizyonist Parti Bayrağı teorisyenlerinin gözleri «uluslararası kapitalizmin çelişki ve krizin» den gayri hiç bir şey görmüyor. Bunlar, açıktır ki, emperyalizmin «çelişki ve krizini» her şey olarak görüyorlar. Bu nedendir ki, onlar için «kızıl siyasi iktidarların inşasını belirleyen maddi temel», ülkenin sömürge veya yarı-sömürge yapısı ve «feodal parçalanma ve feodal ekonominin kalıntılarının yaşaması, dolayısıyla devrimin demokratik karakterde olması» «değil», sadece emperyalizmin «çelişki ve krizi» dir. Bu «çelişki ve kriz» nerede etkisini daha fazla gösterirse KSİ'lar orada öncelikle kurulur. Yani emperyalist «çelişki ve krizin etkisinde daha fazla» kalan bölgeler kapitalizmin en fazla geliştiği bölgeler olacağından dolayı, KSİ'lar öncelikle buralarda kurulacaktır.

Bunlar Mao Zedung'u eşi görülmemiş bir revizyonist cesaret ve yüzsüzlükle tahrif ediyorlar. Halbuki Mao Zedung, daha önce

de belirttiğimiz gibi, «Çin'de Kızıl Siyasi İktidarın doğmasının ve yaşamasının nedenleri» ni tartışırken şöyle diyordu :

«Böyle bir olguya ne emperyalist ülkelerde, ne de emperyalizmin doğrudan hakimiyeti altındaki sömürgelerde rastlanmaz, fakat ancak Çin gibi emperyalizmin dolaylı hakimiyeti altındaki bir ülkede raslanır. Bu olay şu iki nedene dayanmaktadır; mahalli bir tarım ekonomisi (bütünleşmiş bir kapitalist ekonomi değil) ve emperyalistlerin bölmek ve sömürmek için, ülkeyi nüfuz alanlarına ayırma siyaseti». (abç) (31)

Mao Zedung bu belirleyicidir, şu değildir diye bir şey getirmiyor. Meseleyi emperyalizmin «çelişki ve krizi» şeklinde de ele almıyor, «emperyalistlerin bölmek ve sömürmek için, ülkeyi nüfuz alanlarına ayırma siyaseti» şeklinde ele alıyor. Çünkü o biliyor ki, kriz ve çelişki emperyalizm kavramından ayrı bir şey değildir.

PB teorisyenleri, Marksist - Leninistlere karşı «Çin'de ve Vietnamda kızıl siyasi iktidarlar (ın) feodalizmin en saf egemenliğini sürdürdüğü» yerlerde doğmadığını ileri sürüyorlar. İlk olarak, hiç kimse hiç bir yerde böyle bir saçma iddiada bulunmamıştır. İkinci olarak, PB revizyonistleri bunu söylemekle, dolaylı bir şekilde, «Çin'de ve Vietnam'da... feodalizmin en saf egemenliğini sürdürdüğü» yerlerin de (o dönemde) olabileceğini kabul ediyorlar. Halbuki Mao Zedung'en açık bir şekilde Çin'de «feodal zamanların kendine yeterli tabi ekonomisinin temelleri (nin) yıkıldığını» belirtmekte, komprador kapitalizmin Çin'in «en ücra iç bölgeler» ine kadar girdiğini şöyle ifade etmektedir :

«Emperyalist devletler, ticaret limanlarından en ücra iç bölgelere varıncaya kadar, Çin'in bir ucundan diğer ucuna, bir komprador ve tüccar - tefeci sömürü şebekesi kurdular. Çin köylü kitleleri ve halkın diğer kesimleri üzerindeki sömürülerini kolaylaştırmak için kendilerine hizmet eden bir komprador ve tüccar - tefeci sınıfı yarattılar» (32)

(28) a. g. e., sf. 68

(29) a. g. e., sf. 70

(30) a. g. e., sf. 71

(31) Mao Zedung, Seçme Eserler, C - I, sf. 73

(32) a.g.e., sf. 311.

PB teorisyenlerine göre Mao Zedung Çin'de «kızıl iktidarın ilk olarak ortaya çıktığı yerler (in) içine kapanık feodal ekonominin hüküm sürdüğü bölgeler değil, kapitalizmin az-çok geliştiği yerler» olduğunu savunuyor. Yani söylemek istedikleri Mao Zedung'un, kızıl iktidarların kapitalizmin en çok girdiği ve dolayısıyla «kapitalizmin krizinden ve tekeller arası rekabetten» en çok etkilenen bölgelerde öncelikle ortaya çıktığını savunuyor olmasıdır. Bu görüşlerini de Mao Zedung'dan aldıkları şu pasaja dayandırıyorlar:

«İkincisi, Çin'de Kızıl politik iktidarların ilk defa ortaya çıktığı ve uzun süre devam ettiği bölgeler, Seç-Huan, Kuyechov, Yunnan ve kuzey bölgeleri gibi demokratik devrimin etkilemediği yerler değil; Hunan, Kuantung, Hupeh ve Kiangsi bölgeleri gibi 1926 ve 1927 burjuva demokratik devrimleri sırasında işçi, köylü ve asker yığınlarının büyük ölçüde ayaklandığı bölgeler olmuştur. Bu bölgelerin bir çok yerlerinde sendikalarla köylü birlikleri büyük ölçüde şekillenmiş; işçi sınıfı ile köylülük, toprak ağası sınıfına ve burjuvaziye karşı bir çok ekonomik ve politik mücadele vermiştir». (33).

Bu pasajdan kızıl iktidarların öncelikle kapitalizmin en çok geliştiği yerlerde doğacağı sonucu çıkarılamaz. Burada demokratik devrimin etkisinden söz edilmektedir. Demokratik devrimin köylülerin feodalizm tarafından en vahşi bir şekilde sömürüldüğü yerleri, kapitalizmin en çok geliştiği yerlerden daha az etkileyeceğini ve dolayısıyla Kızıl Siyasi İktidarların öncelikle ikinci bölgelerde doğacağını (tüm zorunlu şartları hesaba katmadan) ileri sürmek hatadır. Hiç şüphesiz ki, kapitalizmin girdiği yerlerde, kitleler feodal uyusukluktan kurtulur, uyanma ve örgütlenme hızlanır. Ama bu görüşten hareket ederek, Kızıl Siyasi İktidarın öncelikle kapitalizmin en çok geliştiği yerlerde yani «kapitalizmin krizinden ve tekeller arası rekabetten» en çok etkilenen bölgelerde doğacağını ileri sürmek saçmalaktır. Mao Zedung yukarıda demokratik devrimden en çok etkilenen bölgeler içinde saydığı Kiangsi için şunları söylemektedir :

«... Kiangsi, esas olarak feodal bir ekonomiyi sahiptir; tüccar - kapitalist sınıfı nispeten zayıftır

ve güney eyaletleri içinde toprak ağalarının silahlı kuvvetlerinin en zayıf olduğu yer Kiangsi'dir. İkinci olarak, Kiangsi'nin kendi eyalet birlikleri yoktur ve daima başka eyaletlerden gelen birlikler tarafından korunmuştur... Üçüncü olarak da Kong-Kong'un yakınında bulunan ve hemen hemen her bakımdan İngiliz denetimi altında olan Kvantung'un aksine, Kiangsi emperyalist etkilerden nispeten uzaktır. Bu üç noktayı kavradığımız zaman, Kiangsi'de diğer bütün eyaletlere göre köylü ayaklanmalarının neden daha yaygın, Kızıl Ordu ve gerilla birimlerinin neden sayıca daha çok olduğunu anlayabiliriz». (abç) (34)

Mao Zedung'un bu derece açık ve cüretkar tahriyatını şimdiye kadar hiç bir hareket yapamamıştı. Revizyonist PB teorisyenlerini, öncelikle de bu yazıya büyük (!) emeği geçmiş olanı ya da olanlarını, doğrusu kutlamak (!) gerekir.

Kızıl iktidar, doğması için zorunlu olan şartlar nerede varsa ve olgunlaşmışsa, orada doğar. Kapitalizmin en çok geliştiği bir bölgede eğer askeri harekate elverişli bir arazi yoksa, eğer beslenme için yeterli ekonomik kaynaklar yoksa, orada KSİ'lar doğmaz, doğsa bile yaşayamaz. Biz kızıl iktidarlar burada önce doğar, şurada sonra doğar diye bir şart getirmiyoruz. Çünkü KSİ'ların doğması ve yaşaması için gerekli olan şartlar ortadadır. Bu şartların tamam olduğu bölgelerde Kızıl iktidarlar doğup yaşayabilir.

Gelelim Marksist - Leninistlerin geçmişte bu meseleyi nasıl ele aldıklarına: Onlar, bu meselede de Mao Zedung'u doğru bir şekilde, açık ve dürüstçe kavradılar. Onlar KSİ'ların sömürge yarı-feodal, yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde geçerliliğini savunurken, kızıl iktidarların kurulmasında çeşitli şartları tartışırken, bu ülkelerdeki yarı-feodal yapının varlığına önemle işaret ettiler ve şunu belirttiler :

«... ister sömürge, ister yarı - sömürge olsun, bu ülkelerde beyaz rejim tarafından kusatılmış kızıl siyasi iktidarı mümkün kılan diğer bir özellik de, ülkenin iktisaden geri bir yapıya sahip olmasıdır. Kı-

(33). Mao Zedung, Askeri Yazılar, Sol yay. sf 13-14

(34) Mao Zedung, Seçme Eserler, C - I, sf. 148

zıl siyasi iktidarın, çepeçevre kuşatıldığı halde ayakta durabilmesinin bir sebebi de budur. Emperyalist bir ülkede bu şartlar mevcut olmadığı için (gerici rejim içinde parçalanmalar mevcut olduğu halde) kızıl siyasi iktidar mümkün değildir». (35)

Parti Bayrağı sözcülerinin anlayışlarıyla hareket edersek emperyalist ülkelerde de KSI'ların kurulup geliştirilebileceği görüşünü savunmamız gerekir. Çünkü «Kızıl Siyasi iktidarın inşasını belirleyen maddi temel feodal parçalanma ve feodal ekonominin kalıntılarının yaşaması, dolayısıyla devrimin demokratik karakterde olması değildir.» Çünkü Kızıl Siyasi İktidar öncelikle «kapitalizmin krizinden ve tekeller arası rekabette» en çok etkilenen bölgelerde doğar. «... Emperyalistler arası çatışma emperyalist sistemin zayıflaması, KSI'nın yaratılması için belirleyici» (36) olduğuna göre, KSI'ların emperyalist ülkelerin «kırlarında doğması» için herhangi bir ciddi sebep yoktur. PB teorisyenleri Marksist-Leninistlerin yukarıya aldığımız görüşlerini bakın nasıl tahrif ederek aktarıyorlar :

«İ. Kaypakkaya'ya göre, kapalı feodal ekonomi yaşamaya devam ettiği müddetçe, kızıl siyasi iktidarların kurulması ve yaşaması mümkündür. Başka bir deyişle, kızıl siyasi iktidarlar meselesine esas olarak feodal ekonominin en saf şekilde varolmasına göre yaklaşıyor». (abç) (37)

İşte gerici revizyonist görüşler, bu tip kaba iftiraların arkasına saklanılarak savunulmaya çalışılıyor. Yukardaki görüşler ve beslenme için yeterli ekonomik kaynaklar şartı konusunda söylenenler «kapalı feodal ekonomi» «feodal ekonominin en saf» şekli diyerekten kaba bir biçimde tahrif ediliyor. Alıntılara baş vurarak eleştirme işlerine gelmediği için kaçamak yollara, iftira ve tahrifatlara sarılıyorlar. Halbuki söylenen şudur :

«Beslenme için yeterli ekonomik kaynaklar : Bu şu demektir: O bölge iktisadi ablukaya alındığı zaman bile oradaki iktisadi hayat devam edebilsin, ora halkı en tabi ihtiyaçlarını kendi kaynaklarıyla karşılayabilsin. Yani o bölge halkının ihtiyaçları, geniş ölçüde başka yerlerden sağlanıyor olmasın, iç pazara kopmaz bir şekilde bağlı olmasın. Meselâ İstanbul, Ankara, İzmir ve bunun gibi yerler iç paza-

ra kopmaz bir şekilde bağlıdır. Buralarda oturanların ihtiyaçları geniş ölçüde başka yerlerden sağlanır, buraların ürünleri ise geniş ölçüde başka yerlerde tüketilir. Bu şehirler kuşatıldığı, iktisadi ablukaya alındığı zaman buralarda iktisadi hayat felce uğrar, beslenme ve barınma imkansız hale gelir. O halde kızıl iktidarların yaşayabileceği bölgeler, iç pazarın vazgeçilmez bir parçası haline henüz gelmemiş geri bölgeler olabilir. Ülkemizin geri köylük bölgeleri geniş ölçüde bu şartı da sağlamaktadır». (38)

Bölge sarıldığı zaman, tabi ihtiyaçların karşılanması, ihtiyaçların geniş ölçüde başka yerlerden sağlanmaması, İstanbul, Ankara, İzmir gibi iç pazara kopmaz bağlarla bağlı olmaması vs. işte mesele bu kadar açıkken, bunu «feodal ekonominin en saf» şekli olarak göstermek tahrifatçılığın dikası değil de nedir ?

Bunlar Marksist - Leninistleri kızıl iktidarların kurulması için saf feodalizmi şart koştukları iftirasıyla karalamaya çalışırken, işi o kadar ileriye götürüyorlar ki feodal toplumlarda serflerle feodal toprak ağaları arasındaki çelişkinin keskinleşemeyeceğini, bu iki sınıf arasında mücadelenin «burjuva ilişkiler doğmadan ve olgunlaşmadan» mümkün olamayacağını söyleyecek kadar aptallaşıyorlar.

«Burjuva ilişkiler doğmadan ve olgunlaşmadan serf durumundaki köylülerle feodal toprak ağaları arasındaki çelişkinin keskinleşmesine ve dolayısıyla burjuva devriminin maddi şartlarının olgunlaşmasına imkan yoktur». (abç) (39)

Ağızlarından çıkamı kulakları duymuyor bunların. Bundan daha kaba, pespaye görüşleri 70. sayfada da sürdürüyorlar. Ortaya attıkları bir iftira üzerine sayfalarca gevezelik etmek, Marksizm - Leninizmi zerre kadar kavramadıklarını sergilemek... Yaptıkları budur!

Evet dar kafalı burjuva baylar, «burjuva ilişkiler doğmadan ve olgunlaşmadan»

(35) İbrahim Kaypakkaya, Bütün Yazılar - I, sf. 303

(36) Parti Bayrağı, Sy. 8, sf. 77

(37) a. g. e., sf. 69

(38) İ. Kaypakkaya, Bütün Yazılar - I, sf. 29

(39) Parti Bayrağı, Sy. 8, sf. 69.

«burjuva devriminin maddi şartlarının olgunlaşmasına imkan olmadığı» bir gerçektir. Fakat «serf durumundaki köylüler ile feodal toprak ağaları arasındaki çelişkinin» de «burjuva ilişkiler doğmadan ve olgunlaşmadan keskinleşmesine imkan olmayacağı» görüşü sadece sizin burjuva kafanızın ürünüdür. Sizin bu «burjuva ilişkilere» tapan ve KSİ'lerin, ancak onun krizinden en çok etkilenen, dolayısıyla ancak onların en çok geliştiği bölgeler de kurulabileceğini söyleyerek kapitalizmin ayaklarına kapanan mantığınıza göre, feodal dönemin o sayısız, kanlı ve bir çoğu feodal imparatorlukların tahtını sallayan köylü ayaklanmalarında köylülerle feodaller arasındaki çelişki asla keskinleşmiş sayılmaz. Önüne gelene «sofist» damgasını bol bol yapıştıran bu dünün küçük - burjuvaları ve bugünün burjuva yollarının mantıkları işte bu derece sofist! Ve «herkesin kolayca kavrayacağı» en basit gerçekleri bile kavramaktan bu derece aciz!

Bir meseleyi tek yönüyle ele almak, ona tek cepheden yaklaşmak, bir yüzünü görüp diğer yüzlerini görmemek; birbirini tamamlayan, kopmaz bir bütünlük arz eden ve belirli bir şartı oluşturan unsurları birbirinden kopararak karşı karşıya getirmek bunların şaşmaz anlayışıdır. Bu anlayış her meselede olduğu gibi KSİ'lerin yaratılması ve yaşaması meselesinde de kendini gösteriyor. Ülkemizde kızıl iktidarların yaratılmasında birbirini tamamlayan, bütünlük arz eden ve maddi temel şartı oluşturan yarı - sömürge, yarı - feodal yapıyı gözardı etmek, emperyalizmin «çelişki ve krizini», «tekeller arası rekabet» i belirleyici derecede görmek, fakat «feodal parçalanma ve feodal ekonominin kalıntılarının yaşaması» nı «dolayısıyla devrimin demokratik karakterde olması» nı görmemek, birini diğerinin karşısına dikercesine bir tutum içine girmek... Bu, burnunun ucunu göremeyen tek yönlü, mekanik küçük burçuva anlayışıdır. Halkın Birliği revizyonizmi ise 1976'larda aynı noktadaki muhalefetini, doğal ekonominin yıkıldığını, toprak devriminin önemini kaybettiğini, köylülerin çoğunluğunun toprak istemediği-

ni, bundan dolayı kızıl iktidarların kurulmayacağını, kurulsa bile bunun ancak emperyalist işgal şartlarında mümkün olabileceğini savunarak yürütüyordu. Her iki revizyonist grubun da savunduğu görüşlerin özü aynıydı. Amaç, halk savaşının imkansız hale getirilmesi ve reddedilmesiydi.

Burada şunu da belirtelim ki bir bölgede kendi başına yeterli ekonomik kaynaklar şartının şu veya bu ölçüde zayıflaması (bölge iç pazara İstanbul, Ankara gibi kopmaz bir şekilde bağlı hale gelmediği müddetçe) orada kızıl iktidarın kurulması ve uzun süre yaşaması meselesini temelden etkilemez. Çünkü bölgede yürütülen mücadele çok yönlü bir mücadeledir. Sadece ideolojik, siyasi, kültürel ve askeri alanda değil, aynı zamanda ekonomik alanda da yürütülen bir mücadeledir. Bölgenin ekonomisi, mücadele süreci içinde adım adım devrimci savaşın ihtiyaçlarına tabi hale gelir. Tarım ürünlerinin ekimi bölge halkının çeşitli ihtiyaçlarını (hububat, pamuk, meyve, sebze vs.) karşılayacak şekilde girer. Hayvancılık geliştirilir. El zenaatları (dokumacılık, kunduracılık vs.) teşvik edilir, canlandırılır. Tabii bu, bir bölge kurtarıldığı zaman komşu beyaz bölgelerle gizli ve yarı - gizli ticaret veya alış - veriş hiç olmaz anlamına gelmez. Ama bir kızıl bölge esas olarak kendi kaynaklarına, kendi gücüne dayanarak (diğer zorunlu şartlarla birlikte) yaşayıp gelişebilir. Çin, Vietnam, Kamboçya ve bazı Afrika ülkelerinin tecrübeleri bunu gösteriyor. Mao Zedung kızıl iktidarların öncelikle nerelerde doğacağını zorunlu şartlarını saymıştır. PB teorisyenleri ne bunlara itibar ediyorlar ne de diğer ülkelerin tecrübelerini dikkate alıyorlar!

II — REVİZYONİST PARTİ BAYRAĞI TEORİSYENLERİ SÖMÜRGE VE YARI - SÖMÜRGELEDE YARI - FEODAL YAPININ İKTİDARIN PARÇA PARÇA ALINMASI VE DEVRİMİN DENGESİZ GELİŞMESİNDEKİ ROLÜNÜ HİÇ HESABA KATMIYORLAR.

Bugün ülkemizde halk savaşını sinsice reddedip de köylülüğün devrimdeki rolünü

küçümsememek veya sinsice reddetmemek imkansızdır. PB ve bazı revizyonist ve oportünist gruplar toprak devriminin demokratik devrimin özü olduğunu sözde savunur görünüyorlar. Gerçekten ise, onların ne toprak devrimine, ne de köylülüğün devrimdeki önemli rolüne inançları yoktur. Yarı - feodal ilişkilerin rolünü hesaba katmamak, yarı - sömürge yapıyla yarı - feodal yapının birbirleriyle sıkı ilişki ve bağlantılarını koparmak, «tekelci kapitalizmin krizini» her şey olarak görmek, ama yarı - feodal yapıyı hiç hesaba katmamak bunların hakim anlayışıdır. Kaypakaya'yı bakın nasıl eleştiriyorlar :

«... O, yine dengesiz gelişmeyle feodal parçalanma arasında kopmaz ilişki kurmaya çalışıyor. Ve bunu belirleyen feodalizm olduğunu zannediyor. Mao Zedung Çin devrimi için dengesiz gelişmeyi belirleyen tekelci kapitalizm olduğunu uzun uzun izah etmiyor. Bu tabii bir şeydir, çünkü, dengesiz gelişmeyi yaratanın tekelci kapitalist ekonomi olduğu, Marksizmi bilenler tarafından kolayca anlaşılabilir bir şeydir». (40)

PB teorisyenleri, parça parça iktidarların kurulmasını, yarı - sömürge yarı - feodal yapının belirlediğini kabul etmiyorlar. İktidarın parça parça kurulmasıyla yarı - feodal yapı arasındaki kopmaz (bağlar bir yana) ilişkileri bile inkâr ediyorlar. «Tekelci kapitalizmin krizi»ni «parça parça» iktidarın kurulmasının «tayin edici sebebi» olarak göstermek, çok kaba bir revizyonizmdir. Mao Zedung'un açıkça ve yüzüstüce tahrifatıdır. Emperyalist ülkelerde bile kızıl iktidarların kurulabileceği saçmalığının savunulmasıdır. Halbuki Mao Zedung kızıl iktidarların veya parça parça iktidarların kurulmasını birinci makalede Çin'de tartışırken bu olayı «tekelci kapitalizmin krizi» ne değil, iki nedene dayamaktadır: «Mahalli bir tarım ekonomisi (bütünleşmiş kapitalist bir ekonomi değil) ve emperyalistlerin, bölmek ve sömürmek için, ülkeyi nüfuz alanlarına ayırma siyaseti». Devrimin dengesiz gelişmesini iktidarın parça parça alınmasını belirleyen maddi temel, yarı - sömürge yarı - feodal yapıdır. Ülkenin siyasi ve iktisadi gelişmesinin

eşit olmamasının nedeni bu yapıdır. Yarı - sömürge yapıyla yarı - feodal yapıyı birbirinden koparmak, bunları karşı karşıya getirmek ve «tekelci kapitalizmi» belirleyici olarak görmek hatadır. Mao Zedung «Çin Devrimci Savaşının Ayırıcı Özellikleri Nelerdir?» başlıklı yazısında savaşın birinci özelliğini anlatırken bir yerde dengesiz yapıyı ve dolayısıyla bu yapının savaşın gelişmesi üzerindeki etkisini şöyle belirtiyor:

«Çin'in politik ve ekonomik gelişmesi dengesizdir; zayıf bir kapitalist ekonomi, kendisinden üstün bir yarı - feodal ekonomi ile yanyanadır; bir kaç modern sanayi ve ticaret şehri, geniş ve hareketsiz bir kırsal bölge ile bir aradadır; bir kaç milyon sanayi işçisi, eski sistem altında alınteri döken bir kaç yüz milyon köylü ve zanaatçıyla yan yandadır; merkezi hükümeti denetleyen büyük savaş ağaları, eyaletleri yöneten küçük savaş ağalarıyla eleledir; iki çeşit gerici ordu, eyaletleri yöneten küçük savaş ağalarıyla eleledir. İki çeşit gerici ordu, Çan-Kay - Şek'in sözde merkezi ordusu ile eyaletlerde savaş ağalarının komutası altındaki «çeşitli birlikler» omuz omuzadır; bir kaç demiryolu ile buharlı gemi hattı ve karayolu, çıplak ayakla bile farkedilmesi güç olan sayısız el arabası yolu ve patika ile yan yandadır.»

«Çin yarı - sömürge bir ülkedir; emperyalist güçler arasındaki bölünmeler Çin'deki egemen gruplar arasında da ayrılıklar yaratıyor. Bir kaç ülkenin kontrolü altındaki yarı - sömürge bir ülke ile tek bir ülkenin kontrolü altındaki sömürge bir ülke arasında fark vardır.

(.....)

«İşte bu yüzden, Çin devrimci savaşının ilk ayırıcı özelliğinin, bu savaşın politik ve ekonomik bakımdan dengesiz bir şekilde gelişmiş ve bir devrimden geçmiş geniş bir yarı - sömürge verilmesi olduğunu söylüyoruz. Bu ayırıcı özellikler, bizim askeri stratejimizi ve taktikimizi saptadığı gibi, politik strateji ve taktikimizi de belirliyor». (41)

Mao Zedung'u okuyan bir kimse, O'nun, sömürge yarı - feodal, yarı - sömürge yarı - feodal ülkelerde devrimin dengesiz gelişmesini ve iktidarın parça parça alınmasını belirleyen şeyin bu ülkelerin dengesiz yapısı olduğunu bir çok yerde koyduğunu bilir. PB revizyonistlerinin söz konusu tek yönlü gerici görüşü onların sinsice savundukları

(40) a. g. e., sf. 67

(41) Mao Zedung, Askeri Yazılar, sf. 120

racak ittifak kaçınılmazdır»..

Tüm bu görüşlere bağlı olarak, Lenin'in emperyalizm tahliline dayanarak, Stalin şu temel gerçeği vurguladı :

«Eskiden ayrı ayrı ülkelerde ya da daha doğrusu, gelişmiş şu ya da bu ülkede, proletarya devrimi için objektif şartların varlığından ya da yokluğundan söz etmek adetti. Şimdi, bu görüş artık yetersizdir. Şimdi devrim için, objektif şartların, dünya emperyalist ekonomi sisteminin tümünde bir eksiksiz bütün olarak bulunup bulunmadığından söz etmek gerekir çünkü sistem, tümü ile devrim için olgunlaşmış ise, ya da daha doğrusu, olgunlaştığı için, bu sistemin içinde sanayi yönünden yeter derecede gelişmemiş bazı ülkelerin bulunması, devrim için aşılmaz bir engel olamaz», (56) «... emperyalizm, devrimin kaçınılmazlık haline gelmesi sonucuna varmakla kalmadı, kapitalizmin kalelerine doğrudan doğruya saldırmak için elverişli koşulların yaratılması sonucuna da vardı». (52)

Görüldüğü gibi Stalin «dünya emperyalist ekonomi sisteminin tümünde bir eksiksiz bütün olarak» devrimin objektif şartlarının varolduğunu, sistemin «... tümü ile, devrim için» olgunlaştığını söylemektedir. Peki Stalin «dünya emperyalist ekonomi sisteminde» devrimin objektif şartlarının bulunduğu gerçeğini, bu sistemin kriz içinde bulunduğu gerçeğinden ayrı olarak mı görüyordu? Elbette ki hayır. O, sistemin devrim için olgunlaştığı gerçeği sistemin kriz içinde bulunduğu gerçeğinden koparmıyordu. Zaten böyle bir şeyi tartışmak, can çekişen kapitalizmin kriz içinde bulunmadığını, krizsiz dönemler yaşayabileceğini tartışmak söz konusu değildi ve zaten böyle bir şey saçma olurdu. Biz gerek Lenin'de ve gerekse Stalin'de emperyalist sistemin krizin tamamen ortadan kalktığı dönemler yaşayabileceğine ilişkin herhangi bir görüşe rastlamadık. Aksine Lenin ve Stalin krizin değil ortadan kalkması giderek şiddetleneceği görüşünü bir çok yerde vurgulamaktadırlar.

«Can çekişen kapitalizm» in, yani emperyalizmin kriz içinde olmasının maddi temelini yukarıda ortaya koyduk. Emperyalist sistemin kriz içinde olması durumunu kaba bir benzetmeyle beyninde ur olan ve bundan dolayı bazan hafif ve sızılı halde.

bazan orta derecede, bazansa şiddetli bir şekilde başı ağrıyan bir insanın durumuna benzetebiliriz. Sistemin bünyesinde varolan kriz bazan duraklıyor ve hatta geriliyor (bu dönemler kısa istikrar dönemleridir), bazan orta derecede şiddetleniyor; bazansa kriz iyice vahimleşiyor ve had safhaya varıyor (bu dönem emperyalist savaş tehlikesinin arttığı ve genellikle patladığı dönemdir). Demek oluyor ki, sistemin bünyesindeki krizin ortadan kalkması söz konusu değildir. Söz konusu olan krizin duraklaması (ve hatta bazan gerilemesi), yükselmesi ve had safhaya varmasıdır. Kriz ve refahın periyodik bir şekilde birbirini izlediği, krizin ortadan kalktığı, uzun refah dönemlerinin yaşandığı, kapitalizmin birinci aşaması ile yani rekabetçi aşaması ile kapitalizmin çürüdüğü, can çekiştiği son aşamasını, yani emperyalizmi, birbirinden ayırdeden bu önemli fark görmemezlikten gelinemez. Çeşitli oportünist, revizyonist ve Marksizm düşmanı akımlar, emperyalist sistemdeki krizin geçici bir dönem için duraklamasına ve gerilemesine bakarak krizin ortadan kalktığını ileri sürüyorlar. Onlar sistemin bağrındaki gerçeği, içten içe işleyen kriz öğelerini değil, dış görünüşteki istikrarı ve sessizliği esas alıyorlar. Tabii bu, izledikleri hatta ve amaçlarına daha uygun olduğu için böyle oluyor.

Revizyonist PB teorisyenleri bu konuda şunu söylüyorlar :

«Şu kadarını söyleyelim ki, ne bugün ne de dün, emperyalist kapitalizm ne sürekli krize girmiştir. ne de sürekli devrimci durum mevcuttur». (53)

İşte «can çekişen kapitalizm» in kriz içinde olmadığını savunan sıradan bir revizyonist görüş. Ki bu görüş, Lenin'in ve Stalin'in «dünya emperyalist ekonomi sisteminin tümünde bir eksiksiz bütün olarak» devrimin objektif şartlarının varolduğu şeklindeki görüşünü açıkça reddetmektedir. Zaten devrimci şiddeti ve Mao Zedung'un halk savışı teorisini entellektüel «devrimci» gevez-

(51) Leninizmin Sorunları, Sol Yay., sf. 29

(52) a.g.e., sf. 13.

(53) Parti Bayrağı, Sy. - 8. sf. 79

lik boğuntusuna getirerek, revizyonist hokkabazlıklarla reddeden PB teorisyenlerinden bundan başka bir şey de beklenemez. Yeri gelmişken Marksist-Leninistlerin geçmişte bu noktayla ilgili (yazının başında kabaca değindiğimiz) hataları üzerinde duralım.

Yazının başında da belirttiğimiz gibi, Marksist - Leninistler geçmişte, devrimci durumun «gerek dünya açısından gerek tek tek ülkeler arasından (bazı istisnalar olsa bile) fevkalade» olduğunu savunmuşlardı. Bu tesbit, devrimci durumun kapitalist - emperyalist ülkelerde de fevkalade olduğu görüşünü içerdiği için hatalıydı. Lenin'in devrimci durum tanımı kapitalist-emperyalist ülkelere uygulandığında, işlenen hata daha somut bir şekilde görülür. Kapitalist - emperyalist ülkelerin kriz içinde bulunmasıyla bu ülkelerde devrimci durumun olması farklı şeylerdir. Kriz kavramı, ilk başta ekonomik ve siyasi krizi, özellikle de ekonomik krizi akla getirir.

Ekonominin şu veya bu derecede kriz içinde olması siyasi planda da şu veya bu derecede, değişik biçimlerde kendisini gösterir. Kriz kavramının kapsamı genellikle devrimci durum kavramından daha dardır. Devrimci durum kriz kavramını kapsar ve krizin derinleşmesi süreci içinde ortaya çıkar. Bu bakımdan her kriz devrimci durumla eş anlamlı olamaz.

PB teorisyenlerine göre «devrimci durum, kapitalizmin ekonomik ve siyasi krizinin en yüksek noktasına tekabül eder» (54). Bu devrimci durumun yükselmesi duraklaması ve gerilemesi kavramlarını bir kenara iten son derece sakat bir görüştür. «Devrimci durum, kapitalizmin ekonomik ve siyasi krizinin en yüksek noktasına tekabül ederse» peki, devrimci durumun yükselmesi neye tekabül eder? Yoksa «kapitalizmin ekonomik ve siyasi krizinin en yüksek» noktasının en yüksek noktasına mı «tekabül eder» (!!) ? Zaten kaleme aldıkları tahrifat ve iftira kolleksiyonu yazıları okuyan herkes bunların devrimci durumu, devrimci durumun yükselmesi, duraklaması ve gerilemesi kav-

ramlarını kavramadıklarını ya da kavramak istemediklerini kolayca görür. Onlar bu «sağcı anlayışlarından dolayı «ne bugün ne de dün» sömürge ve yarı - sömürgelerde devrimci durumun olmadığını hatta krizin olmadığını (sürekli) savunuyorlar.

Marksist - Leninistlerin sadece emperyalist ülkelerde devrimci durumun mükemmel olduğu tesbiti (ki biraz önce emperyalist ülkelerde devrimci durumun mükemmel olması bir yana, bu ülkelerde devrimci durumun olmadığını belirttik) batılı değildi, onların sömürge ve yarı - sömürgelerde de devrimci durumun mükemmel olduğu şeklindeki görüşleri de hatalıydı. Bu abartmalı bir tesbiti ve subjektivizmden kaynaklanmaktaydı. Sömürge ve yarı - sömürgelerde devrimci durumun olduğu doğru bir tesbitti. Hatta bu ülkelerin çoğunluğunda devrimci durumun mükemmel olduğu tesbiti de doğru bir tesbittir. Fakat bunu tümü için söylemek doğru değildi.

Revizyonist PB sözcüleri, sömürge ve yarı - sömürgelerde devrimci durumun olmadığını ve devrimden önce «Çin'de devrimci durumun sürekli olmadığını» iddia ediyorlar. Bu sömürge ve yarı - sömürgelerin durumunu kavramamak; kapitalist - emperyalist ve revizyonist ülkelerle, sömürge ve yarı - sömürgelerin durumlarını bir ve aynı görmektir. Bunlar, henüz emperyalist ülkelerin gittikçe derinleşen krizinin önemli bir bölümünü sömürge ve yarı - sömürgelerin sırtına nasıl yıktıklarını kavrayamamışlardır. Sermaye ihracının bu ülkelerdeki uzlaşmaz karşıtlıkları nasıl derinleştirdiğini, milli ve demokratik bilinçleri uyandırmakta olan bu ülke halklarında, emperyalistlere ve onların uşaklarına karşı yığınlar halinde direnmeyi nasıl uyandırdığını, bu uyanma ve direnişin emperyalistleri en değerli sömürge ve yağma alanlarında nasıl tehdit ettiğini ve onların bu yüzden egemenliklerini korumak için buralardaki askeri güçlerini nasıl durmaksızın artırmak zorunda kaldıklarını kavrayamamışlardır. Bunlar emperyalizmin gittikçe artan milli baskılara, ilhaka ve bunun doğal sonucu olarak da bu ülkelerde

gittikçe artan bir direnmeye yol açtığını sinsice gözardı ediyorlar. Bunların görüşleri son tahlilde Kautsky'nin emperyalizmin temel çelişkilerini hafifleten yumuşatan gerici teorisiyle birleşiyor.

Sömürge ve yarı - sömürge ülkelerde faşist diktatörlüklerin hüküm sürmesinin anlamı nedir? Bu diktatörlükler kime karşı ve neyin sonucu olarak kurulmuşlardır? Açıktır ki, halklara karşı kurulmuştur. Halkların gün geçtikçe büyüyen direnişlerini kan ve ateşle kırmak, durdurmak için kurulmuştur.

Dün ve bugün öyle bir sömürge veya yarı - sömürge ülke gösteriniz ki, bu ülkenin halkları mevcut durumundan memnun olsun; işsizliğin, hayat pahalılığının elinden yaka silkmemiş olsun; durumlarının düzeltilmesini ve değişiklik istemiş olmasın; öyle bir sömürge veya yarı - sömürge ülke gösteriniz ki, bu ülkenin hakim sınıfları ülkeyi kanlı veya kansız yollardan sık sık hükümet değişikliğine gitmeden veya ağır baskı, teröre baş vurmadan yönetebilsin. Öyle bir sömürge veya yarı - sömürge ülke gösteriniz ki, bu ülke haklarının uyanmasında, örgütlenmesinde ve mücadeleye katılmasında geçmişe göre bir artış olmamış olsun.

Mao Zedung'un sömürge ve yarı - sömürgeleri, Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerini devrimin fırtına merkezleri olarak göstermesinin anlamı neydi?

Mao Zedung'un, yarı - sömürge yarı-feodal «Çin'de, savaş, mücadelenin temel şekli ve ordu, örgütlenmenin temel şekli» dir (55) demesinin anlamı neydi?

Sağcı PB sözcüleri bugün sınıf karakterleri ve izledikleri revizyonist hattın dolayısı, Mao Zedung'un bu görüşlerine bazan açık, bazan da sinsici bir şekilde saldırıyorlar. Yukarıda üzerinde durduğumuz gerici görüşlerle bu tutum tamamen uygunluk arz ediyor. Bir yandan sömürge ve yarı - sömürgelerde devrimci durumun olmadığını söylemek, diğer yandan sömürge ve yarı - sömürgelerin devrimin fırtına merkezleri olduğu gerçeğine saldırmak; bir yandan Çin'de devrimci durumun olmadığını savunmak diğer

yandan silahlı mücadelenin temel veya esas olduğu görüşüne ateş püskürtmek... Doğrusu PB sözcülerinin bu noktada dürüst (!) ve tutarlı davrandıklarını teslim etmek gerekir.

Denilecek ki, siz sömürge ve yarı - sömürge ülkelerin durumlarını tek tek tahlil ederek, bu ülkelerde devrimci durumun olup olmadığına bakmıyorsunuz, genel bir değerlendirmeye, hepsi hakkında tek bir görüş ileri sürüyorsunuz. Doğrudur. Çünkü biz, sömürge ve yarı - sömürgelerde devrimci durumun olması gerçeğinin gözle görülür, elle tutulur derecede somut olduğuna inanıyoruz. Kapitalizmin can çektiğini çürüdüğünü, emperyalist sistemin tümü ile devrim için olgunlaştığını ispat etmek için, tek tek ülkelerin durumlarını gözden geçirmeye kalkışmak ne kadar gereksizse, sömürge ve yarı - sömürgelerde devrimci durumun olup olmadığını ispat etmek için bu ülkelerin durumlarını tek tek incelemek de o kadar gereksizdir. Ama mesele, bu ülkelerde devrimci durumun varlığı - yokluğu değil de yükselip yükselmediği veya duraklayıp duraklamadığı veya gerileyip gerilemediği noktasında, yani taktik alanda ele alınırsa o zaman iş değişir. O zaman devrimci durumun tek tek ülkelerdeki durumunu incelemek gerekir.

(Devam edecek)

(54) a. g. e., sf. 84

(55) M. Zedung, Askeri Yazılar, sf. 353.

ÜLKEMİZDE PROLETARYA PARTİSİ SORUNU

— GİRİŞ —

28 - 29 Ocak, Mustafa Suphi ve 14 yol-
daşının Kemalistler tarafından katledildiği
tarihtir. Türkiye Komünist Partisinin kuru-
cuları olan bu 15 kararlı komünisti ölümle-
rinin 58. yıldönümünde anarken, onların
devrettiği şanlı bayrağı yükseklerde tutma-
nın çok önemli hale geldiği bir dönüm nok-
tasındayız.

Bugün devrim düşmanı ve Marksizm -
Leninizm düşmanı sahtekarlar, kendi yüzle-
rini gizleyebilmek için bu bayrağa sarılı-
yorlar. Proletarya partisi konusunda türlü
demagogilerle devrim yolunu karartmaya
uğraşıyorlar. Mustafa Suphi'nin 1920 de yük-
selttiği bayrağın bugünkü gerçek sahibini
gözden irak tutabilmek için bu bayrağa sa-
hip çıkarıyorlar. Yıllardır devrimci
enerjiyi çarçur eden, kimi açıkça karşı-dev-
rim saflarına iltihak etmiş olan bu sahte-
karlar Mustafa Suphi önderiğindeki TKP'
nin mirasçısı olabilirler mi?

Hayır! Bu sahtekârlar, mücadele haya-
tını yoğun ve şerefli bir komünist çalışma
ile geçiren, Türkiye'li komünistleri uluslara-
rası proletaryanın Türkiye'deki öncü müf-
rezesi olarak örgütleyen Mustafa Suphi'nin
mirasçısı olamazlar. Bu sahtekârlar, kısa
pratiği içinde TKP'nin kurulmasını sağla-
yan, bir kaç ayda bir Kızılordu kurul-
masına önayak olan Mustafa Suphi'nin dev-
rettiği bayrağa sahip çıkamazlar.

Bu bayrağın gerçek sahipleri Marksist-
Leninistlerdir: Mustafa Suphi'nin ölüm yıl-
dönümünde, 29 Ocak 1973'te hakim sınıfla-
rın eline düşen İbrahim Kaypakkaya'lardır.
Mustafa Suphi'nin ölümünden yarım asır
sonra, onun devrettiği Marksizm - Leninizm
bayrağını yükseklerde tutarak şehit düşen

Ali Haydar Yıldız'lar, Atilla Özkan'lar, Me-
ral Yakar'lar, Mehmet Zeki Şerit'lerdir.

Mustafa Suphi'nin mirasına sahip çık-
maya yeltenen sahtekarlar, bu mirasın ger-
çek sahibini gözlerden gizleyebilmek için,
demagogilerini proletarya partisi konusun-
da yoğunlaştırıyorlar. Marksist - Leninist fi-
kirlerin henüz kitleler içinde geniş bir yay-
gınlığı olmamasından yararlanarak, yüzle-
rine taktıkları 'Marksist - Leninist' ve 'dev-
rimci' maskelerin ömrünü uzatabilmek için
parti konusunda türlü sahtekârlıklar yapı-
yorlar. Bu sahtekârlıklar bugün esas olarak
iki kampta yoğunlaşıyor :

Başını T'K'P ve TİKP karşı - devrimcile-
rinin çektiği modern revizyonist akımlar,
proletarya partisi oldukları iddiası ile orta-
ya çıkıyor ve legal, yarı - legal burjuva klüp-

lerini «işçi sınıfının öncü müfrezesi» diye yutturmaya çalışıyorlar. Hakim sınıflarla işbirliği içinde olan bu devrim düşmanları, faşist diktatörlükten kopardıkları tavizlerle legal çalışma imkânları elde ediyorlar ve devrimi imkansız kılmak için komprador burjuvazi ve toprak ağalarına her türlü hizmet sunmakta ellerinden geleni ardlarına koymuyorlar.

İkinci kampta yoğunlaşan revizyonist ve oportünist akımlar ise varlıklarını, ülkemizdeki proletarya partisinin inkarı üzerine temellendiriyorlar. Uzun süre tabanlarındaki devrimcileri «proletarya partisini kurma hazırlıkları» ile kandırıp oyalayan, devrimci enerjiyi bu uğurda harcayan oportünistler, yavaş yavaş köşeye sıkıştıkça yeni kuflara girmeye zorlanıyorlar. Bunun en son örneği kağıt üzerindeki isim değişikliği ile TDKP (İÖ) haline giriveren THKO'dur.

PARTİZAN, proletarya partisi konusundaki bütün bu sahtekarlıkları, devrimci safardaki ideolojik - siyasi kargaşanın aşılmasında ve devrimcilerin işçi sınıfı ideolojisini kavramalarında en önemli bir engel olarak değerlendirmektedir. Herşeyden önce Marksist - Leninist teorinin doğru bir biçimde kavranmasına hizmet etmeyi ve Türkiye'de Demokratik Halk Devriminin stratejik ve taktik sorunlarına ışık tutmayı, işçi sınıfının ileri unsurlarını Marksizm - Leninizmin Türkiye koşullarına doğru uygulanışı ile kaynaştırmayı hedefleyen PARTİZAN, bu engelin aşılabilmesine katkıda bulunabilmek için bu sayıdan başlayarak proletarya partisi sorununu ele alıyor.

Proletarya partisi konusundaki sahtekarlıkların, özellikle modern revizyonistler tarafından piyasaya sürülen bir kılıfı da, «geçmiş TKP mirasına sahip çıkmak» ve «Suphi'nin yürüdüğü yoldan yürümek» demagojisidir. Sahte devrimciler olsun, sahte Marksist - Leninistler olsun, geçmişin mirası konusunda TKP'nin olumlu ve olumsuz yanlarını çarpıtmada ve Mustafa Suphi önderliğindeki TKP'nin gerçek mirasçısını gözlerden gizlemeye çalışmada birleşiyorlar.

Biz, Mustafa Suphi'nin ölümünden yarım asır sonra, TKP mirasının Marksist - Leninist değerlendirilmesinin ilk kez İbrahim KAYPAKKAYA önderliğindeki Marksist - Leninist Hareket tarafından yapıldığı görüşündeyiz.

Bu nedenle, proletarya partisi sorununu incelemeye, Mustafa Suphi'yi ölümünün 58. yılında anarak ve Mustafa Suphi önderliğindeki TKP'nin anahattıyla Marksist - Leninist çizgisini değerlendirerek başlıyoruz. Bu değerlendirmenin, «TKP mirasçılığı» konusundaki türlü sahtekarlıklara darbe vuracağı ve günümüzde proletarya partisinin ne olup ne olmadığı sorununa ışık tutacağı görüşündeyiz.

İncelememizi, Mustafa Suphi'nin ölümünden sonra revizyonizmin hakim hale geldiği TKP'nin 1926 programını ve 1960'lerden sonra kendisine T'K'P adını takan sosyal faşistlerin modern revizyonist programını değerlendirerek sürdüreceğiz. Daha sonra «proletarya partisi» adayı olarak oportünist koro içindeki çığırkanlığını yükselten TDKP (İÖ) (Türkiye Devrimci Komünist Partisi - İnşa Örgütü) nün programını, niteliğini ve proletarya partisinin kuruluş ve inşa şartlarını Marksist - Leninist bakış açısından nasıl kavranması gerektiği sorununu ele alarak sonuçlandıracağız.

BÖLÜM : I

Ölümünün 58. Yıldönümünde

BİZ SUPHI'NİN YÜRÜDÜĞÜ YOLDAN YÜRÜYÜRÜZ !

Mustafa Suphi ve 14 yoldaşının 28 - 29 Ocak 1921'de Karadeniz'de Kemalistler tarafından katledilişinin ikinci yıldönümünde, TKP «Biz Suphi'nin yürüdüğü yoldan yürüyoruz», diyordu. Oysa, Mustafa Suphi'nin ölümünden sonra parti yönetimini ele geçiren Şefik Hüsnü, revizyonist bir çizgiyi sistemleştirme yoluna girmiş; «Suphi'nin yürüdüğü yol» dan, bir açının iki kolu gibi ayrılmaya başlamıştı.

Bugün, sosyal-faşist sahte TKP'den, modern revizyonist karşı-devrimci Aydınlık'a kadar bir dizi burjuva siyaset de «Suphi'nin yürüdüğü yoldan» yürüdüklerini iddia ediyorlar. 14 yoldaşı ile birlikte katledilişinden bu yana geçen 58 yıl içinde, Mustafa Suphi önderliğindeki TKP, daima açgözlü mirasyedilerin iştahını kabarttı. Bu miras kavgası boşuna değildir: Mustafa Suphi'nin kurduğu TKP tarih boyunca sömürü ve zulüm altında inlemiş olan Türkiye halkının ilk kez yükselen bilinçli sesi, örgütlü mücadele azmi ve parlayan kurtuluş ışığıydı. Fakat bu miras halk düşmanlarının elinde ancak geriye tepen bir silahtır; onların maskelerini düşürüp gerçek yüzlerini ortaya çıkarır. Bu miras, doğrusunu yanlışından ayırmadan mirasçılığa yeltenen oportünist küçük burjuvazinin de başını yer; TKP'nin 15 yiğit savaçısını yitirmesine ve bir daha belini doğrultamayıp, revizyonist bir parti haline gelmesine yol açan hatalar, ağır yenilgileri de beraberinde getirir.

Bu nedenle, «Biz Suphi'nin yürüdüğü yoldan yürüyoruz» diyebilmek için, Mustafa Suphi önderliğindeki TKP'nin anahattıyla Marksist - Leninist çizgisine sahip çıkarken, hatalarını da acımasızca eleştirmek ve bunlardan ders çıkarmak gerekir.

* TKP, BÜYÜK EKİM DEVRİMİNİN BÜTÜN DÜNYADA ESTİRDİĞİ DEVRİM RÜZGARININ ETKİSİYLE VE EMPERYALİST İŞGALE KARŞI HALKIN MÜCADELESİNİN ÜRÜNÜ OLARAK KURULDU

1908 Devriminden sonra iktidarı ele geçiren İttihatçıların Osmanlı İmparatorluğunu Almanya'nın peşinden savaşa sürüklemeleri Türkiye halkı için felaket getirdi. Binlerce insan, emperyalistlerin dünyayı yeniden paylaşabilmesi, halkların daha da ağır sömürü ve zulüm altına sokulması uğruna kırdırıldı. Fakat bu savaş aynı zamanda TKP'nin kuruluşunun da habercisi oldu. Rusya'ya esir düşen binlerce işçi ve köyüburada çalıştırıldıkları demiryollarında, fabrikalarda ve köy işlerinde, Rusya halkının

devrim mücadelesini tanıdılar. Türk işçiler ve köylüler arasında Bolşevik fikirler yayılmaya başladı. Mustafa Suphi, «Rusya'daki Türk işçi ve köylüleriyle Bolşeviklerin ilişkisi, 1915 senesinden itibaren başlamış ve genellikle sermayedarlığa, çar saltanatına ve nihayet Avrupa savaşına karşı ajitasyonda bulunan Bolşevik yayınları Türkler arasında büyük bir ilgi kazanmıştır,» diyordu. (1)

Mustafa Suphi kendisi de Rusya'da savaş esiri muamelesi görerek Urallar'daki büyük fabrikalarda çalıştırılmaya başlandı. Suphi Rusya'ya Mahmut Şevket Paşa'nın öldürülmesi olayı bahane edilerek sürüldüğü Sinop kalesinden kaçmıştı. Mustafa Suphi 1915'ten itibaren, ilişki kurduğu Bolşeviklerin etkisiyle Rusya'daki Türk işçi ve köylüler arasında yoğun bir propaganda ajitasyon ve örgütlenme faaliyetine girişti. Nihayet 1918 yılının Şubat ayında Moskova'ya giderek Türkçe bir komünist gazete çıkarabilmek için imkan aramaya başladı. İslam komiserliğinin de yardımıyla, ilk Türkçe komünist gazete olan «Yeni Dünya» gazetesi yayın hayatına atıldı.

«Yeni Dünya» dünyayı sarsan Ekim Devriminin coşkun ruhunu Türkiye'li işçi ve köylülere ulaştırarak onlara kurtuluşun yolunu gösterdi. Bu fikirlerin Türkiye halkı üzerindeki etkisi özellikle Osmanlı İmparatorluğunun emperyalist savaştan yenik çıkarak kabul etmek zorunda kaldığı ağır boyunduruk nedeniyle daha da derin oluyordu. «Yeni Dünya» TKP'nin oluşturulmasına önemli katkılar yaptı. 1918'den itibaren gerek Türkiye içinde, gerekse, özellikle Sovyet Rusya'da olmak üzere yurtdışında ilk komünist örgütlenmeler başladı.

Bunların ilki Moskova'da 25 Temmuz 1918 tarihinde toplanan Türk Sol Sosyalistleri Konferansı sonucunda kurulan Türkiye Komünist Teşkilatı idi. Konferansa başkan seçilen Mustafa Suphi, konuşmasında, «fikrimce bu oluşturduğunuz topluluk tarihte Türk halkının etkilerini gerçekten arz ve temsil eden ilk teşkilattır» diyordu. (2) Konferans Teşkilatın görevlerini iki ana yönde

belirledi. Bu görevlerin birinci yönü, «Rusya ve Türkiye'deki işçi ve köylü ve askerler arasında propaganda ve teşkilat, sosyal devrim cephesinin fikren ve pratikte savunması» idi. İkinci yönü ise, «ilk elverişli fırsatta Türkiye'den getirtilecek delegelerden oluşacak ilk Türkiye Komünist Kongresinin çağrılması ve toplanması, Teşkilatın parti haline getirilmesi» olarak saptandı. (3)

Türkiye Komünist Teşkilatı bu şerefli görevleri getirebilmek için çalışmalarını sürdürdü. Bir yandan proleter enternasyonalizmi ilkelerine bağlı olarak uluslararası devrim cephesini desteklerken, diğer yandan da TKP'nin kurulabilmesi ve Türkiye'nin ulusal kurtuluş mücadelesine etkin biçimde katılabilmesi için çaba harcadı. Mustafa Suphi 1918 Aralık ayında Petrograd'da yapılan Uluslararası Devrimciler Toplantısına ve 1919 Mart ayında Moskova'da yapılan Üçüncü Enternasyonal'in birinci Kongresine Türkiye Komünist Teşkilatı adına Türk delegesi olarak katıldı. Anadolu'da emperyalizme karşı mücadeleye katılmak üzere bir Türk kızıldorusu oluşturuldu. Türkiye'de emperyalist işgale karşı duyulan nefretin ilk sosyalist fikirlerle kaynaşması sonucu kurulan en önemli örgütler, 22 Eylül 1919'da Şefik Hüsnü'nün yöneticiliğinde İstanbul'da kurulan Türkiye İşçi ve Çiftçi Fırkası (TİÇF) ve 14 Temmuz 1920'de Ankara'da Şerif Manatof'un gayretleriyle örgütlenen Türkiye Halk Komünist Partisi (THKP) idi. TİÇF'nin kurucuları arasında, daha sonra TKP sekreterliğine seçilen ve Mustafa Suphi ile birlikte katledilen Ethem Nejat da bulunuyordu ve ilk sayısı Almanya'da Ethem Nejat tarafından yayınlanan Kurtuluş Dergisi İstanbul'da yayınlanmaya başlıyordu. THKP ise, Şerif Manatof'un 1920 baharında kurulmuş olan Yeşil Ordu'nun sol kanadı ile geliştirdiği ilişkilerin ve Anadolu'nun çeşitli yerlerinde filizlenmeye başlayan Bolşevik fikirlerin bir ürünü olarak doğdu. Ulusal Kurtuluş Savaşına katılmak için Anadolu'ya gelen Rusya Türklerinden Ziyetullah Nuşiravan ve Yeşil Ordu'nun sol kanadı içinde bulunan Hacıoğlu Salih ve Af-

fan Hikmet gibi kişiler de THKP'nin kurucuları arasında idiler. Partinin yayın organları, «Emek» gazetesi ve «Yeni Hayat» dergisi idi.

İşte 10 Eylül 1920'de TKP'nin kuruluşuyla sonuçlanan kongre, bu üç örgütten yani TKT, TİÇF ve THKP'nden gelen delegelerle oluştu. Mustafa Suphi TKP Birinci Kongresinde yaptığı konuşmada, «Teşkilât dönemlerini geçiren ve şimdiye kadar birer grup halinde yaşayan Türkiye komünistleri, bu kongreden teşkilatlı ve birleşmiş bir parti olarak çıkmakla yeni bir hayat dönemine ayak basıyorlar», diyordu. (4)

* TKP, «SINIFA KARŞI SINIF!» İLKE-SİNE BAĞLI, ANAHATTIYLA MARKSİST-LENİNİST BİR PARTİ OLARAK DOĞDU.

«Memleketimizde her türlü dereceden sınıf uzlaşmalarının ve yalanlarının ortaya döküldüğü böyle bir dönemde, böyle bir buhran döneminde halkın kaderini kendi eline alarak iş görmesi bir zaruret haline giriyor. Bu işte doğru yolu göstermek görevi Komünist Partisinin üzerine düşmektedir. Komünist Partisi için memlekete musallat olan dış düşmanları kovmak nasıl bir görev ise, içte halkın sırtından geçinen yağmacı asalak sınıfları da hazır yiycilik altından çıkarıp, yumruk altında çalıştırmak da o derece esaslı bir görevdir. Bu iki noktanın sağlanması ile ki, Komünist Partisi ezilen işçi ve köylü halka karşı hizmetini yapmış ve sınıf farklarını ortadan kaldırarak sosyalizme, gerçek adalete kavuşmuş olacaktır.» (5)

Mustafa Suphi'nin TKP Birinci Kongresinde söylediği bu sözler, Türkiye halkını kendi kaderini kendi eline almaya ve proletarya önderliğinde savaşa çağırıyordu. TKP hedefinin sınıfsız topluma varmak olduğunu ilan ediyor; Üçüncü Enternasyonal'in şanlı bayrağı altında doğan Türkiye Komünist örgütlerinin ürünü ve ismine layık bir parti olarak mücadeleye atılıyordu. Sınıf uzlaşmacılığına karşı çağrı yapan Mustafa Suphi şöyle diyordu:

«Ey Türkiye'nin ezilen işçi ve köylüleri,

her zaman bir şeyi hatırdan çıkarma; Avrupa ve Türkiye'deki bütün sermayedarlar, zenginler, paşalar, ağalar, papaz ve tutucu mollalar, büyük subaylar Türkiye'de hükmettikçe, sermaye ve para esirliği ortadan kalkmaz; ve işçi köylü halkı kendi devlet ve hakimiyetine kavuşamaz». (6)

«Amele ve rençber kardeşler!

Bütün bu kanlı, felaketli davalardan aldığımız öğüdü hiçbir vakit hatırdan çıkaramayınız. Unutmayınız ki siz hayır ve selamete, sizlerin şimdiye kadar sırtınızdan geçen zalim ve hazır yiyici ağalar ve paşalar, kalın enseli çorbacılar eliyle kavuşamazsınız. Amele ve rençberlerin hayatta mahkum olduğu açlık, karanlık ve kulluktan kurtulması, ancak amele ve rençber eliyle meydana gelecektir.» (7)

Kemalistlerin uzun yıllar «Türk milletinin imtiyazsız sınıfsız kaynaşmış bir toplum olduğu» yalanını yayarak unutturmaya çalıştıkları coşkun sınıf mücadelesi ruhunu aşılatabilmek için, Mustafa Suphi önderliğindeki TKP Türkiye'li işçi ve köylülere, proleter enternasyonalizminin sıkı sıkı sarılmaları, emperyalizme karşı silahlı mücadele vermeleri, milli devrimi ancak halkın sonuna kadar götürebileceğini unutmamaları ve milli devrimi sosyal devrimle tamamlamaları için çağrıda bulunuyordu:

«Proleter Enternasyonalizmine sıkı sıkı sarıl!»

TKP Birinci Kongresi, Lenin'e yolladığı selam telgrafında, Türkiye işçilerinin, köylülerinin örgütlü bir güç olarak bütün dünya proletaryası ailesine katıldıklarını, Doğu'da sosyal devrimler için gerçek, olanaklı, yeni bir yol açıldığını söylüyor ve «İşçi sınıfının öncüsü, savaşkan partisi tarihsel görevini, ödevlerini şerefle yerine getirecektir» diyordu. (8) Mustafa Suphi gerçek bir proleter - enternasyonalisti idi. O, Türkiye Devrimine, yalnızca Türkiye halkını, sömürü ve esaretten kurtaracak bir olgu olarak değil, fakat Ekim Devrimiyle açılan emperyalizm ve proleter devrimleri çağındaki dünya proleter devriminin bir zinciri olarak bakıyordu. Mustafa Suphi önderliğinin

deki TKP, aynı proleter enternasyonalizmi ruhu ile, kendisini ulusal bir örgüt olarak değil, uluslararası proletaryanın Türkiye'deki öncü müfrezesi olarak görüyordu. Mustafa Suphi'nin Komünist Enternasyonal ikinci Kongresinde söylediği sözler, bugün dahi, karşı - devrimci, modern revizyonist saldırılar karşısında bize ışık tutuyor:

«Şimdilik, emperyalizm ile sosyalizm düzenli iki cephe halinde karşı karşıya durduğuna göre, doğu devrimcilerinin batıdan tam bir yardım ve kuvvet almadıkça iş görmeleri olanaksızdır. Onun için doğunun devrimci komünist teşkilatları, bölge teşkilatlarını ilerlettikçe Üçüncü Enternasyonal'in de doğu için faaliyet ve yardımını geliştirmesi uluslararası sosyal devrim adına kutsal bir görevdir. Evrensel devrim hareketinde batı proletaryasından bağımsız olarak doğuda iş görmek nasıl bir hayalse, batıyı doğudan ayırmak ve birini diğeri adına feda etmek de büyük ve tarihi bir hata olur.» (abç) (9)

Mustafa Suphi'nin bu sözleri söylediğinden bu yana çağımızın niteliği değişmemiştir; çağımız hala emperyalizm ve proleter devrimleri çağıdır. Dolayısıyla bu sözler, çağımızın artık değiştiğini, «Mao Zedung Düşüncesi» nin bu yeni çağın Marksizm - Leninizmi olduğunu savunan ve yalnızca «batıyı» «doğu» adına feda etmekle kalmayıp, proletarya devrimlerini bir bütün olarak emperyalizm ve gericilikle uzlaşma adına feda eden modern revizyonist «üç dünya teorisi» ile taban tabana zıttır. Bu «teori» nin ülkemizdeki baş savunucusu; karşı - devrimci Aydınlık, Mustafa Suphi'ye sahip çıkarken ağgözlü bir mirasyedi olduğunu kanıtıyor. Çünkü Aydınlık, Mustafa Suphi'nin sözlerini dahi, «üç dünya teorisi» nin kanıtları olarak kullanabiliyor!

«Üç dünya teorisi», Lin Biao'nun «dünya çapında kırlardan şehirlere devrim» troçkist anlayışının devamıdır. Lin Biao'nun kırlar dediği, Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın ezilen «ülkeleri»dir. Sınıf çelişkilerinin yerine sinsice, sınıfsal özü olmayan ülke kavramını geçiren bu tez aynı

zamanında «şehirlerdeki», Suphi'nin deyimiyle «batı»daki devrimi feda ederek işe başladı. Dünya çapında başçelişkiyi «emperyalizm ile bütün halklar ve uluslar» arasında diye tanımlayarak bir taraftan tek bir dünya devrim fikrini yayarken diğer yandan da emperyalist ülkelerdeki devrim mücadelesini teşvik etme çağrısında bulundu. «Üç Dünya Devrimi»nde vardığı boyutlarıyla proletarya devrimini tümüyle reddeden modern re-izyonist bir saldırıya döndü. Bu saldırının ülkemizdeki temsilcisi Aydınlık, Suphi'ye sahip çıkarken onun fikirlerinin özünü çarpıtarak, «Bugün Mustafa Suphi'nin yolunu izlemek, emperyalizmin temel direği olan iki süper devlete karşı dünya birleşik cephesinin oluşmasına hizmet etmektir», diyor. (10)

Hayır! Bugün Mustafa Suphi'nin yolunda ilerlemek, tam tersine, böyle bir cephenin oluşturulması adına girişilen sınıf uzlaşmacılığına cesaretle karşı koymaktır. «Emperyalizmin temsil direği olan iki süper devlet» adı altında emperyalistlerin bir bölümünü şirin gösteren emperyalizm kuyrukçuluğuna cepheden mücadele açmaktır. Bugün Mustafa Suphi'nin yolunda ilerlemek, sınıf mücadelesini kararlılıkla savunmak, emperyalizm ile sosyalizmin birbirine zıt iki sistem olarak varlığını kabul etmek ve her türlü sınıf uzlaşmacılığına karşı çıkmaktır.

«Emperyalist işgale karşı silahlı mücadele ver!»

Mustafa Suphi önderliğindeki TKP yağmacı emperyalist savaşları, II. Enternasyonal'in sosyal emperyalist ve sosyal şöven tavrını mahkum ederek III. Enternasyonal'in şanlı sancağı altında yer aldı. Fakat TKP her çeşit savaşa karşı değildi; yalnızca gerici, haksız ve yağmacı savaşlara karşı, halkların yararına olan her türlü savaşın ise kararlı savunucusu idi. Savaş konusunda Leninist tezlere sıkı sıkıya sarılarak, emperyalist işgale karşı halkı mücadeleye çağırıyordu:

«Emperyalist hükümetlerin bugün memleketimize ve haklarımıza saldıran orduların

na karşı savaşa kalk! Fransızların para ile satın alarak üzerimize yolladıkları bütün alçak kuvvetlere silah çek! Yoksul emekçi halk, silahını eline al! Tüfengi atmasını biliyorsan, silahını temiz tut! Atmasını bilmiyorsan, gizli talim bölüklerine git yazıl!» (11)

Mustafa Suphi önderliğindeki TKP, İngiliz ve Fransız emperyalistlerinin Türkiye'yi sömürgeleştirme girişimlerine karşı halka silaha sarılma çağrısı yapıyor, «uluslararası savaşağalığına ve emperyalizme» karşı mücadele bayrağını açıyordu. Mustafa Suphi, «İngiliz ve Fransız emperyalistlerine ve onların yardımcısı, yordakçısı olan Yunan ordusuna bir karış toprak verme!» diyordu. (12)

«Milli Devrimi Ancak Halkın Sonuna Kadar Götürebileceğini Unutma!»

Emperyalist işgale karşı direnişte TKP halkın gücüne güveniyor ve halkı, kendi gücüne güvenmeye çağırıyordu. Emperyalistlerin bir bölümüne karşı diğeriyle uzlaşma zemini arayan hakim sınıfların bağımsızlık ve kurtuluşu sağlayamayacağını savunuyordu. Mustafa Suphi şöyle diyordu:

«Devrim düşmanlarıyla uzlaşmaya razı olan ikiyüzlü hainlere ve Fransızlar tarafına geçmeye yahut onlarla beraber diğeri bir grup emperyalist devletlere karşı «milli savaş» açmayı kabul eden ve savunan iki yüzlü dolandırıcılara el verme! Memleketini yeniden emperyalist savaşa sokmaktan ve ana toprağını yeniden siperler, hendeklerle sardırarak bağrını yırtmaktan sakın! Kendi galibiyetleri ile İngiltere ve Fransa'da devrimi durdurmaya ve Alman-Macar devrimlerini de semeresiz bırakmaya kasteden Leyd Corclar ve Klemansolara yardım etme!» (13)

Ne yazık ki Mustafa Suphi Kemalistlerin bu «iki yüzlü dolandırıcıların» ta kendileri olduklarını göremedi; bu doğru tespitlerini hayata geçiremedi. 1920 Temmuzunda Yeni Dünya'da, yeni egemenliğin «aşağıdan, hayatın içerilerinden, dövuşen emekçi halkın katılımıyla» kurulması gerektiğini, ancak böyle bir halk egemenliği-

nin «zalimlere karşı savaşta başarı kazanabileceğini» vurgularken (14), Mustafa Suphi, milli devrimi ancak emekçi halkın zafere götürebileceğini savunuyordu. Fakat O, bir yandan, «keselerinde Fransız ve İngilizlerden aldıkları altınlarla» sosyal devrimi olduğu kadar milli devrimi de boğmaya çalışan hakim sınıflara karşı halkı uyarırken, diğer yandan Ankara hükümetinin bu sınıfların bir kesiminin hakimiyet aracı olduğunu göremiyor; bu hükümeti yoksul halkın hükümeti olarak değerlendirme hatasına düşüyordu :

«Yoksul ve emekçi yoldaş! İyi bil ki büyük zenginlerin, zalim paşa ve ağaların keselerinde Fransız ve İngiliz'lerden aldıkları pek çok altın vardır. Onlar, bu altınla sana karşı kuvvet hazırlamaya, seni ezmeye çalışıyorlar. Yoksul halkın işine, onun kurduğu ve kuracağı hükümete karşı duranları kurşuna diz! İşçi ve köylü meclislerine karşı her el kaldırırsa on kurşunla cevap ver!» (abç) (15)

«Milli Devrimi Sosyal Devrimle Tamamla!»

TKP Birinci Kongresinde karar olarak kabul edilen Mustafa Suphi'nin görüşüne göre, Komünist Partisi örgütsel bağımsızlığını korumalı ve milli devrimi sosyal devrimle tamamlamalıdır:

«Komünist Partisi devrim hareketinin yeni girdiği gelişmemiş memleketlerde emperyalizme karşı varlığını savunan milli kuvvetlere yardımla birlikte genellikle sermayedarlar idaresine karşı sınıf mücadelesi duygusunun emekçi halk içinde derinleşmesine uygun yolda bulunmalı ve mutlaka teşkilatın bağımsızlığını korumalıdır.» (16)

Mustafa Suphi, «Yoksul, emekçi halk, elindeki tüfengi yalnız üstümüze yürüyen düşmana değil, savaş ve devrim meydanından kaçarak halka hiyanet edenlere ve sermayedarların ve zenginlerin işine fayda getirenlere de atmaktan çekinme!» (17) derken yalnızca milli devrimin sosyal devrimle tamamlanması zorunluluğunu değil, fakat aynı zamanda, sosyal devrimle tamamlanmadığı takdirde milli devrimin tamamen başa-

riya ulaşamayacağını kastediyordu:

«Biz, Rusya, Türkistan ve Kafkasya'da olduğu gibi Türkiye'de de başlayan savaşı Avrupa emperyalizmine karşı ve dünya çapında bir nitelik ve anlama anlıyoruz. Fakir ve sefalet altında ezilen Türkiye ve Doğu memleketlerinde ayaklanma milli müdafası ile başlansa bile, dünyayı saran ve zulm ile çarpıştıkça, haksızlığa uğrayan işçi ve köylü sınıflarının gönüllerini fetheden devrim hareketlerinin az zamanda uluslararası düzeye gelmesi bir zorunluluktur. Ve zaten bu böyle olmasa, muazzam Avrupa kapitalistlerine karşı yükselen herhangi bir milli müdafaa, uluslararası yardıma hakkıyla ulaşamayacak, ergeç iflasa mahkum olacaktır.» (18)

* TKP KEMALİSTLERİ SAĞLAM BİR MÜTTEFİK OLARAK DEĞERLENDİRMEKLE, YAPTIĞI HATANIN CEZASINI AĞIR BİR BİÇİMDE ÖDEDİ!

Komünist Partisinin örgütsel bağımsızlığını titizlikle korumak gerektiğini, milli devrimi ancak emekçi halkın sonuna kadar götürebileceğini, sosyal devrimle tamamlanmadığı takdirde milli devrimin iflas edeceğini söyleyen, «Türk, müslüman, yabancı, her ne olursa olsun büyük veya küçük sermayedarlar ve zenginlerle birlik ve ittifak yapma» (19) diyerek her türlü sınıf uzlaşmacılığına karşı çıkan, «Türkiye'de burjuvazinin, zenginlerin gözleri, Fransız, İngiliz kasasından ümidi kesmedi; düşman son derece şeytan ve kuvvetli» (20) diyerek emperyalistlerin Türkiye'den ellerini kolayca çekmeyeceklerini ve emperyalizme göbekten bağımlı hakim sınıfların efendisiz edemeyeceklerini kavrayan Mustafa Suphi'nin ve onun önderliğindeki TKP'nin büyük bir yenilgi almasına yolaçan hatalar nelerdi? Bu hataları Mustafa Suphi'nin BMM hükümeti ile ilgili sözlerinde görüyoruz :

«Büyük Millet Meclisinin esas teşkilatı olan halkçı ve halk zümreleri partisi de, işçi ve köylü devriminin - Bolşevizmin - rüzgarı içinde doğmuş bir takım hücrelerdir.

Ancak, Anadolu hareketinde gördüğümüz ayırıcı nitelik, genel bir millet, bir halk hareketi halinde ortaya çıkıyor... Buna göre, Türkiye Komünist Partisinin Anadolu hareketine karşı durumu kendi kendine meydana çıkar: Komünist Partisi, sosyal devrimi anlayan ve ona bütün varlığı ile bel bağlayan işçi ve köylülerin bir siyasi teşkilatıdır. Ülkede ezilenler ve işçi, yoksul ve işsizler çoğunluğu meydana getirirler de sanayinin ilkel bir halde olması yüzünden, işçinin proleter teşkilatına sahip ve toplanmış olmaları, komünistlerin azınlıkta kalmalarını gerektirmektedir. Ve yine bu sebeptendir ki, Komünist Partisi, şimdiki durumda, devrimi yapacak ve yönetimi ele alacak büyük bir hükümet partisi biçim ve niteliğinde ortaya atılamaz.

.....
Demek ki sosyal devrim karşısında Türkiye Komünist Partisine düşen görevi, yağmacı emperyalizmin bütün baskılarına rağmen ayaklanıp varlıklarını ispat eden Anadolu isyancılarına ve isyancıları temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümetine samimiyetle yardım etmek ve Anadolu'daki bu hareketi Doğu'nun diğer ezilen ve uygar hükümetlerince alınacak bir örnek olarak göstermekle özetleyebiliriz.» (21)

Mustafa Suphi, Büyük Millet Meclisinin esas teşkilatını, «halkçı ve halk zümreleri partisi» olarak tanımlamakla büyük bir yanlışlığa düşüyordu. (22) Büyük Millet Meclisini oluşturan partinin halkçılıkla en küçük bir ilgisi dahi yoktu; bu parti halk düşmanı bir parti idi. Bu parti, bırakalım «Bolşevizmin rüzarı içinde doğmuş» olmayı, milli burjuvazinin partisi dahi değildi; komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının esas olarak Türk olan kesiminin, sömürgecilik halinde emperyalist sömürden pay alamayacakları korkusuyla anti - sömürgeci kesimin partisiydi. Bu partinin temsil ettiği sınıflar, «gözleri Fransız ve İngiliz kasalarında» olanların ta kendileriydi; yarı - sömürgecilik statüsü kazanarak ceplerine aktaracakları karların tatlı hayaliyle milli devrimin önderliğini ele geçiren kan emici, vur-

gunculardı. Onların tek düşüncesi, milli devrimin, özü toprak devrimi olan sosyal devrime dönüşmesini önleyebilmek ve milli devrimi de yarıda boğup, güdük bir anti - emperyalist nitelikte, anti - sömürgeci nitelikte bırakmaktı. Ankara hükümeti ile İstanbul hükümeti arasındaki yegane fark, hakim sınıfların farklı kesimlerini temsil ediyor olmalarıydı. İstanbul hükümeti milli azınlıklara mensup kompredor büyük burjuvazinin ve eski bürokrasinin, ulemanın çıkarlarını temsil ederken; BMM hükümeti, milli karakterdeki orta burjuvazi içinden palazlanan ve daha savaş yıllarında emperyalizmle işbirliğine girişen yeni Türk burjuvazisinin, eski Türk komprador büyük burjuvazisinin bir kesiminin, yeni bürokrasinin sözcülüğünü yapıyordu. Eski toprak ağalarının, büyük toprak sahiplerinin, tefecilerin, vurguncu tüccarların bir kısmının hakimiyeti Ankara hükümeti içinde devam edecek, bir kısmının yerini ise yenileri alacaktı. Kemalist devrim Türk ticaret burjuvazisinin, toprak ağalarının tefecilerin, az miktardaki sanayi burjuvazisinin, bunların üst kesiminin devrimiydi. Devrimde milli burjuvazi önder güç olarak değil, yedek güç olarak yer almıştı. Kemalistler daha savaş yıllarından itibaren özellikle de 1921 kışından başlayarak emperyalistlerle tekrar anlaşıyor, ve giderek İngiliz - Fransız emperyalizminin uşağı yüzlerini açığa çıkarıyorlardı.

Mustafa Kemal ve hükümeti, Sovyetler Birliğine ve komünistlere karşı iki yüzlü bir politika izlediler. 23 Nisan 1920'de kurulan Ankara hükümeti, 26 Nisan'da Lenin'e başvurarak yardım talep ederken şöyle diyordu: «Türkiye emperyalist hükümetlere karşı Sovyet Rusya ile birlikte döğüşmek zordur... Türkiye'ye saldıran emperyalist düşmanlara karşı savaşta Sovyet Rusya'nın yardımına güveniyoruz.» (23) Bu başvuruya karşılık Sovyet hükümeti dünyada ilk kez TBMM hükümetini tanıyor ve yardım elini uzatıyordu. 1920 Ağustos ayı sonlarında emperyalistlerin Ankara'yı tanımayıp İstanbul hükümetini muhatap alarak ve Türkiye'yi sömürgeleştirmek gayesiyle imzala-

dıkları Sevr anlaşması Mustafa Kemal'in komünistlere karşı da «güleryüzlü» görünmesine yol açıyordu. TKP'nin kuruluşuna yakın Mustafa Suphi'ye gönderdiği mektubunda, «Aynı hedefe yürüyen Türkiye İştirakiyün Teşkilatıyla tamamen işbirliği edebilmek için Büyük Millet Meclisine tam yetkiye sahip bir temsilci göndermenizi rica ederim.» diye yazıyordu. (24) Fakat TKP'nin kurulmasından, «Yeşil Ordu» içinde Bolşevik fikirlerin yayılmaya başlamasından ve o sıralar en önemli milis kuvvetlerini elinde bulunduran Çerkez Ethem'in de Yeşil Ordu Cemiyetine girmesinden sonra Kemalistlerin tavrı değişmeye başladı. TKP, silahlı emperyalist işgalcilere değil, ülke içindeki sömürücülere de çevireceğini açık açık ilan ediyordu. Bunun üzerine, bir yandan Rusya'ya şirin görünmek, diğer yandan ise gelişen devrimci potansiyeli kontrol altına alabilmek için Mustafa Kemal tarafından 18 Ekim 1920'de Ankara'da bir resmi Türkiye «Komünist» (1) Partisi kurduruluyordu. Bu sahte partinin kurucuları arasında Tefik Rüştü (Aras), Mahmut Esat (Bozkurt), Yunus Nadi, Refik (Koraltan), Celal (Bayar), İsmet (İnönü) gibi halk düşmanları vardı. Mustafa Kemal, Çerkez Ethem'e yazdığı bir mektupta, «Üçüncü Enternasyonal'e bağlı Ankara'da bir genel merkez kuruldu. Bu merkezi cemiyete sen, ben ve Refet bey (Bele) dahi alındık» diyordu. Fuat Paşaya çektiği bir telgrafta ise, «Komünizm cereyanı nihayet ordunun en büyük kumandanlarında kalmalıdır» (25) diyerek gerçek yüzünü ve amacını açıkça koyuyordu. Böylece Mustafa Kemal, Sovyetler Birliğinin Ankara hükümetini tanıdığını bildiren notasına cevaben yazdığı: «Türk halkının, kendi zincirlerini kırmakla yetinmeyip tüm dünyanın kurtarılması için iki yılı aşkın süredir eşli görülmemiş bir mücadele veren ve ezginin dünya yüzünden sonsuza dek silinmesi için duyulmamış acıları büyük bir şevkle çeken Rus halkına duyduğu hayranlık duygusunu size iletmek bana en yüce mutluluğu veriyor.» (26) sözlerinde ne kadar «samimi» (1) olduğunu kanıtlıyordu.

1920'nin son aylarında emperyalistlerle ilişkilerin geliştirilmesi, düzenli orduların güçlendirilmesi, Kemalistlerin gerçek yüzünün açığa çıkışını hızlandırdı. Bu sırada İngiltere'nin Londra Konferansına Ankara hükümetini davet etmesi de tayin edici bir rol oynadı. Londra Konferansına «komünizmi ezerek» gitmenin Avrupalı efendilerinin teveccühünü kazanacağını ve Sevr anlaşmasının öldürücü hükümlerinden vazgeçilebileceğini hesaplayan Kemalist hükümet, Aralık - Ocak aylarında geniş bir katliama girişti. Yeşil Ordu dağılıp, Şerif Menatof'un sınır dışı edilmesinden sonra 29 Aralık'ta Çerkez Ethem kuvvetlerine karşı hareket başlatıldı. 9 - 10 Ocak 1921'de, 1. İnönü zafarından hemen sonra, Salih Hacıoğlu, Affan Hikmet, Ziyetullah Nuşirevan başta olmak üzere bir çok Türkiye Halk İştirakiyün Fırkası üyesi tutuklandı; ve nihayet 28/29 Ocak gecesi Mustafa Suphi 14 yoldaşıyla birlikte, Anadolu'ya, emperyalizme karşı savaşmaya gelirken hunharca katledildi. 21 Şubat'ta başlayan Londra Konferansına katılan Ankara hükümetinin Dışişleri Bakanı Bekir Sami bey (27) ise artık göğsünü gere gere, Türkiye'nin «anti - Sovyet Blokuna» katılacağını söyleyebilirdi.

Mustafa Suphi önderliğindeki TKP'nin Kemalistleri değerlendirirken yaptığı hatanın objektif nedenleri nelerdi? (23) Herşeyden önce, emperyalizm ve proleter devrimleri çağının özellikleri yeni yeni kavranıyordu. Emperyalizmin, eski sömürgeci politikasının yerine geçirmek zorunda kalacağı ve özellikle de II. Dünya Savaşından sonra yaygınlaştıracığı yeni - sömürgecilik henüz yaygın değildi; buna bağlı olarak milli burjuvazi ile komprador burjuvazi arasındaki ayırım da henüz berrak bir biçimde kavranmamıştı. Kaldı ki 1921'e kadar Kemalistler devrimin önderliğini ele geçirebilmek için Sovyet Rusya'ya olduğu kadar milli nitelikteki orta burjuvaziye de tavizkar davranıyorlardı. Bu etkenler, emperyalizm ve proleter devrimleri çağında milli devrimle özdeş toprak devrimi olan demokratik devrimin birbirine kopmaz bağlarla bağlandığı ve

ancak proletarya önderliğinde zafere ulaşabileceği gerçeğinin yeterince kavranmamış olmasıyla birleşince, TKP, kemalistlerin genel olarak anti - emperyalist değil, yalnızca anti - sömürgeci olduklarını kavrayamadı.

Kemalistler önderliğinde gelişen ve önce Fransız, sonra da İngiliz emperyalizmi ile uzlaşan bir devrimin, olumlu yani, anti-sömürgeci niteliği ile de olsa, emperyalistleri geçici bir süre oyalayarak dünya proleter devriminin, özellikle de Sovyet Rusya'da kurulan proletarya diktatörlüğünün geçici, güvenilmez, kaypak bir müttefiki olmasıydı. Lenin ve Stalin Kemalistleri bu nedenle desteklediler. Mustafa Suphi'nin hatası her şeyden, Kemalistleri müttefik olarak kabul ederken onların sınıfsal niteliğini yanlış tespit etmek, milli burjuvazinin temsilcisi olarak görmektir. İkinci hatası ise, Kemalistleri «sağlam» bir müttefik olarak görmek ve emperyalizme karşı mücadelenin önderliğini Ankara hükümetine bırakmaktır. M. Suphi hatasını hayatıyla ödedi. Fakat bu hatanın cezasını yalnız Karadeniz'in derinlerinde yatan TKP'nin 15 yiğit, savaşçısı çekmedi; Türkiye proletaryası da, yarım asırlık bir örgütsüzlüğe itildi; proletaryanın önderliğinden mahrum kalan Türkiye halkı, bugün hala boyunduruğu altında bulunduğu faşist diktatörlüğün cenderesine girdi.

Mustafa Suphi'nin hatası, yalnızca Kemalistleri güvenilir bir müttefik olarak görmekle de kalmıyordu; o, aynı zamanda emperyalizm ve proleter devrimleri çağında proletaryanın önderliği şartlarını daha çok nicel olarak değerlendirmekle de hataya düşüyor; Marksizm - Leninizmin evrensel gerçeğini Türkiye'nin somut şartlarına yaratıcı bir biçimde uygulayamıyordu. Temel gücü köylülük, özü toprak devrimi ve stratejisi halk savaşı olan, milli devrime kopmaz bağlarla bağlı olan demokratik devrimi gerçekleştirmek için halk kitlelerini örgütlemek yerine, ulusal kurtuluş mücadelesinin insiyatifini Ankara hükümetine bırakıyor. TKP'nin görevini bu hükümeti desteklemekle sınırlıyordu.

TKP'nin ve Türkiye halkının acı tecrü-

beleri gerçekten de «Doğunun diğer ezilen halklarına örnek» oldu fakat Mustafa Suphi'nin kastettiği anlamda değil! Bu örnek doğunun ezilen halklarına, nasıl kurtulabileceklerini değil, nasıl kurtulamayacaklarını gösterdi. Bu tecrübeden doğru dersleri çıkartan ve Çin devriminin tecrübelerini Marksizm - Leninizmin evrensel gerçeği ile bütünleştiren Mao Zedung önderliğindeki ÇKP, Çin halkına önderlik ederek ezilen halkların alması gereken gerçek örneğin ne olduğunu gösterdi.

Türkiye devriminin diğer birçok temel sorunu gibi Kemalistlerin gerçek sınıfsal niteliğini, emperyalizme karşı Kemalistler önderliğinde verilen mücadelenin özünü ve TKP'nin hatalarını ilk kez Marksist - Leninist bir gözle tahlil eden, Türkiye proletaryasının yiğit önderi İbrahim KAYPAKKA-YA oldu. İ. Kaypakkaya Kurtuluş Savaşında işçilerin ve köylülerin önderliği için şartların bulunmadığını, çünkü «işçi ve köylülerin teşkilatsız» olduklarını söyleyen Aydınlik revizyonistlerine cevaben şöyle diyordu:

«İşçilerin ve köylülerin önderliği» (1) için değil ama işçilerin önderliği için bir tek teşkilata, Komünist Partisine ihtiyaç vardır ve o da, mevcuttur. Yani bu anlamda işçiler ve köylüler 'teşkilatsız' değildi! Fakat çok önemli bir şey eksikti. TKP'nin doğru bir politikası yoktu. (Burada proletaryanın önderliği için objektif şartlar gibi bir zamanlar bizi çok meşgul eden anlamsız tartışmayı bir yana bırakıyorum. Birinci Emperyalist Dünya Savaşından ve Büyük Ekim Devriminden sonra proletarya önderliği için objektif şartların genel olarak bütün dünya açısından ve özel olarak Türkiye açısından mevcut olduğunu hepimizin kabul ettiğini farzediyorum.) TKP doğru bir çizgi izleyebilseydi, uzun süreli savaş içerisinde devrimin önderliğini ele geçirebilir, kararsız, tutarsız, korkak burjuvaziye etkisiz hale getirebilir, halk ordusunu teşkil edebilir, işçi - köylü temel ittifakını ve bu temel ittifak üzerinde halkın birleşik cephesini gerçekleştirebilirdi.» (29)

Bu Marksist - Leninist tespitlerin yapılabilmesi için TKP'nin aldığı büyük yenilginin üzerinden tam yarım asır geçmesi gerekti. Bu yarım asır süresince, birbiri ardısıra Türkiye halkının başına çöreklenen ve hakim sınıfların kah bir, kah öbür kesiminin hükümet etmesi dışında özü aynı kalan komprador burjuvazi ve toprak ağaları iktidarının faşist niteliğine ilk kez işaret eden İbrahim Kaypakkaya oldu. Böylece, İ. Kaypakkaya önderliğinde gelişen Marksist - Leninist Hareket her türlü sınıf uzlaşmacılığına kararlılıkla karşı çıkıyor, Kemalizm dalkavukluğunu mahkum ediyor ve Mustafa Suphi önderliğindeki TKP de dahil olmak üzere Türkiye'deki geçmiş devrimci hareketin Marksist - Leninist tahlilini yapıyordu.

* MUSTAFA SUPHI'NİN ÖLÜMÜNDEN SONRA TKP. MİLLİ BURJUVAZİNİN ÇIKARLARINI SAVUNAN BİR REFORM PARTİSİNE; 1960'LARDAN SONRA İSE KENDİSİNE «TKP» DİYEN SAHTEKARLAR ŞEBEKESİ, MODERN - REVİZYONİST, SOSYAL - FAŞİST BİR PARTİ HALİNE DÖNÜŞTÜ.

Mustafa Suphi'nin katlinden sonra TKP'nin başına geçen Şefik Hüsnü, yenilgiden dersler çıkartmak yerine, TKP'nin baştan varolan hatalarını sistemleştirdi; revizyonist bir çizgi haline getirdi. «İrticam başında Şeyh Sait değil, derebeylik duruyor; irticaa karşı mücadelesinde halk hükümetlerdir» (30) diyecek kadar Kemalizm dalkavuşu kesildi; «Arkadaş, kara kuvvet bizim de burjuvazinin de düşmanıdır. Biz herşeyden evvel bu düşmanı yenmeliyiz, burjuvazi ile de kozumuzu ayrıca paylaşıyoruz» (31) diyecek kadar Menşevik bir görüşle Kemalistlerin demokratik devrimin görevlerini tamamlamasını ve sosyalist devrim için yolu düzlemesini beklemeye koyuldu. Mustafa Suphi'nin katlinden sonraki 30 yıl içinde TKP, adına layık olmayan bir reform partisi olmaktan öteye gidememiş, Refik Saydam hükümetini destekleyecek kadar Marksizm - Leninizm'den uzaklaşmış, Kürt mil-

letine uygulanan kitle katliamlarını tasviple karşılayacak kadar alçalmıştır.

«TKP, Mustafa Suphi yoldaşın ölümünden sonra, kesin sağcı ve revizyonist bir çizgi izlemiştir. Partinin önderliğini ele geçiren Şefik Hüsnü, Kemalistlerden sosyalist devrim bekleyecek kadar Marksizm - Leninizm'den uzaklaşmıştır. Şefik Hüsnü önderliğindeki TKP, köylülerin devrimci rolünü asla kavramamıştır; işçi - köylü ittifakını asla kavramamıştır; daima burjuvazi ile ittifak kurmaya çalışmış ve daima da bunun cezasını çekmiştir; Şefik Hüsnü önderliğindeki TKP, Kemalist iktidara sonsuz bir sadakat beslemiştir; silahlı mücadele yolunu reddetmiştir; önce Kemalist iktidarın tedrici devletleştirmeler yoluyla sosyalizme (1) varmalarını beklemiş, sonra da hayal kırıklığına uğrayarak Kemalistlerin sosyalist devrim için şartları olgunlaştırmasını beklemeye koyulmuştur; Kemalist iktidarın azınlık milliyetlere yönelen zulüm ve baskılarını alkışlamıştır.» (32)

İzlediği Menşevik örgütlenme tarzının kaçınılmaz bir sonucu olarak, TKP devamlı darbe yemiş, Kemalist iktidar her iki yılda bir, çoğu zaman her yıl en az bir kere genel tutuklamalar düzenleyerek yüzlerce insanı polis işkencesinden geçirmiş, karakollarda ve zindanlarda çürütmüştür. 1952 tevkifatıyla TKP'nin tamamen çökertilmesi de, yine, izlediği revizyonist çizginin kaçınılmaz bir sonucudur. Tutuklanan TKP kadrolarından bir kısmı 27 Mayıs 1960 darbesinden sonra çıkartılan aftan yararlanarak yurtdışına kaçmış ve yurtdışındaki eski TKP kadroları ile birleşerek «TKP Yurtdışı Bürosu»nu oluşturmuşlardır. Bu unsurlar daha sonra kendilerine «TKP» demeye başlamış; TKP'nin mirasçısı maskesiyle ortaya çıkmışlardır. Bu yeni TKP, artık sosyal - emperyalizmin uşaklığı görevini üstlenmiş olan, modern - revizyonist, sosyal - faşist bir partidir. Bu TKP'nin, değil Mustafa Suphi önderliğindeki anahattıyla Marksist - Leninist TKP ile, Şefik Hüsnü yönetimindeki milli burjuvazinin reformcu partisi ile dahi ilişkisi yoktur. İşte bugünkü sahte TKP'nin

gerçek niteliği budur. Bu parti, sosyal - emperyalizmin ülkemizdeki yayılcı emellerine hizmet eden, halk düşmanı bir partidir.

* MUSTAFA SUPHİ ÖNDERLİĞİNDEKİ TKP'NİN MİRASINA SAHİP ÇIKMAK, ONUN HATALARINI AŞMAK VE DOĞRULARINI BENİMSEMELERİ OLUR!

Üçüncü Enternasyonal'in şanlı sancağı altında doğan TKP'nin mirasına sahip çıkabilmek için karşı - devrimcilerle küçük burjuva oportünistleri birbirleriyle yarışıyorlar. Sahte T'K'P, Mustafa Suphi önderliğindeki TKP'nin izleyicisi olduğu iddiası ile halk düşmanı yüzünü gizlemeye çalışıyor. O günkü sosyalist Sovyetler Birliği ile Mustafa Suphi'nin geliştirdiği yakın ilişkileri, kendisinin bugünkü Rus uşaklığına bir kılıf olarak kullanmak istiyor. Mustafa Suphi önderliğindeki TKP'ye sahtekârca sahip çıkmakta Aydınlık ile T'K'P ile aynı paralale düşüyorlar. Aydınlık Mustafa Suphi'nin ölümünden sonra TKP'ya giderek bir burjuva partisine dönüştüren Şefik Hüsnü'ye dört elle sarılıyoruz. «Biz Mustafa Suphi ve Şefik Hüsnü'nün önderliğindeki TKP'nin mirasçısıyız» diyerek utanmazca Mustafa Suphi ile Şefik Hüsnü'yü aynı kefeye koyuyor. Doğru olan, onların, yalnızca, Şefik Hüsnü'nün sınıf uzlaşmacı çizgisinin izinde yürüdükleridir. Ne var ki onlar Şefik Hüsnü'nün reformist, sağ oportünist çizgisini «geliştirerek» modern revizyonizm saflarına varmışlardır; burjuva kuyrukçuluğundan açık emperyalizm ajanlığına, Menşevik devrim anlayışından devrimi tümüyle redde ulaşmışlardır.

Küçük burjuvazinin oportünist akımları ise ya Mustafa Suphi önderliğindeki TKP'nin hatalarını ortaya koymaksızın aynı yolun izleyicisi olduklarını savunmakta, (33) ya da burnu büyük bir tavırla bu hataları abartarak «sol hareketin geçmişini bütünsel olarak tahlil edecek olursak, ağır basan yanın sağ yanları olduğunu ifade etmek zorundayız» (34) demektedirler. Bu küçük burjuva akımların ortak özelliği, TKP'nin yenilgisine yol açan hataların özünü kavrayamamalarıdır. Bu akımlardan HK ve DHY, Kemalist devrimin milli burjuvazi önderliğinde, anti - emperyalist bir devrim olduğunu savunarak aynı hataları bugün hala sürdürüyorlar. Onlar, TKP'nin Kemalizm konusundaki sağ çizgisini sınıfsal bir temelde eleştiremiyorlar çünkü TKP'nin Kemalizme beslediği sempatiyi, bugün onlar da besliyorlar. HB ve dHB görünüşde Kemalistlerin kompador burjuvazi ve toprak ağalarının iktidarı olduğunu kabul etmesine rağmen, bugünkü siyasetleriyle bu Marksist - Leninist tespitten uzak olduklarını gösteriyorlar. Bu siyasetler, Mustafa Suphi'nin hatalarının sistemleşmiş biçimini bugün düştükleri CHP kuyrukçuluğu ile gösteriyorlar. Komprador patronların ve ağaların esas olarak Batı Alman emperyalizmine uşaklık eden bu faşist partisini «reformcu», «liberal» gibi yakıştırmalarla halka şirin göstermeye çalışıyorlar.

Mustafa Suphi önderliğindeki TKP'nin mirasına sahip çıkmak, onun hatalarını aşmak ve doğrularını benimsemekle olur. TKP'nin mirasına nasıl ve kimlerin sahip çıkabileceğini yarım asırlık Türkiye devrimci hareketinde ilk kez ortaya koyan İ. Kaypak-kaya'dır. Bu miras bir pazarlık konusu değildir, başta öncü müfrezesi olmak üzere Türkiye proletaryasına aittir; Marksist - Leninistler bu mirasın en kararlı savunucusudurlar.

(Devam edecek)

(1) Mustafa Suphi, Türkiye'nin Mazlum Amele ve Rençberlerine, Aydınlık Yayınları, sf. 79.

(2) a. g. e.; sf. 66.

(3) a. g. e.; sf. 81.

(4) a. g. e.; sf. 48.

(5) a. g. e.; sf. 49 - 50.

(6) a. g. e.; sf. 89 - 90.

(8) Ölümsüz Savaşçı MUSTAFA SUPHİ; derleyen Önder Sağlam, Ürün Yayınları; sf. 56.

(9) Mustafa Suphi, a. g. e.; sf. 53.

(10) Aydınlık'ın Önsözü, Mustafa Suphi, a. g. e.; sf. 16.

(11) Mustafa Suphi, a. g. e.; sf. 60.

(12) a. g. e.; sf. 59.

- (13) a. g. e.; sf. 60.
(14) Yeni Dünya'dan aktaran Önder Sağlam; a. g. e.; sf. 47.
(15) Mustafa Suphi, a. g. e.; sf. 61.
(16) a. g. e.; sf. 55.
(17) a. g. e.; sf. 61.
(18) a. g. e.; sf. 69.
(19) a. g. e.; sf. 59.
(20) a. g. e.; sf. 61.
(21) a. g. e.; sf. 72 - 73.
(22) SSCB Bilimler Akademisi tarafından 1968'de yayınlanan revizyonist «Ekim Devrimi Sonrası Türkiye Tarihi» isimli kitapta dahi, BMM'nin niteliği şöyle anlatılıyor: «Kendi sınıfsal çıkarlarını koruyan burjuvazi ve toprak ağaları emekçi yığınlarını devlet yönetimine yaklaştırmadılar. Heyeti temsiliyenin seçimlere ilişkin yönergesinde 'yeni meclise milletvekili olarak seçilen kişilerin, milletvekillerine ilişkin yasanın gereklerine sıkı sıkıya uymak zorunda oldukları' belirtiliyordu. Bu yönergeye göre, seçmenlerin yaklaşık % 85'i gerçekte milletvekili seçilme hakkından yoksun kaldı ve bu nedenle meclise önceden olduğu gibi ancak varlıklı sınıfların temsilcileri girebildiler.» (sf. 44) Ayrıca, İstanbul'daki meclisin dağıtılmasından sonra, 105 milletvekili İstanbul'dan Ankara'ya gelerek meclise katıldılar. Kemalistleri milli burjuvazinin temsilcisi olarak gören modern revizyonistler dahi meclisin halk düşmanı niteliğini gizleyemezken, Mustafa Suphi'nin Halk Partisini «halkçı ve halk zümreleri partisi» olarak tanımlaması, ne kadar büyük bir hata yaptığını göstermektedir.
(23) Dışişleri Halk Komiserliğinin RSFSC VIII. Sovyet Kongresine (1919 - 1920) Sunduğu Yıllık Rapor, Moskova, 1921; sf. 67 - aktaran; SSCB Bilimler Akd., a. g. e.; sf. 61.
(24) Aktaran: Devrimci Yol, S. 14; sf. 14.
(25) a. g. e.; sf. 14.

(26) SSCB Dış Politika Belgeleri, C. III, Moskova, 1959; sf. 11 — aktaran: SSCB Bilimler Akd.; a. g. e.; sf. 61.

(27) Mustafa Suphi'nin Bekir Sami hakkında söylediği sözler de, onun Kemalist hükümeti değerlendiren düşüğü yanılığını kanıtıyor:

«Yusuf Kemal ve Bekir Sami, her ikisi de Avrupa'da öğrenimlerini tamamlayan Türkiye'nin en temiz ve sayılan kimselerindedir. İttihad ve Terakki Fırkasının iktidar ve hükümeti sırasında birer mevki sahibi olmakla birlikte, fikirce bağımsızlıklarını korumuş ve vicdanlarına karşı saydıkları işlere karışmamak cesaretini göstermiş, sayıları az siyaset adamlarından olan bu kişilerin uluslararası Rusya ile ilişkide aracı olarak seçilmeleri, Büyük Millet Meclisi adına başarıdır.» (a. g. e.; sf. 56).

(28) TKP içinde Kemalistlerin gerçek niteliği hakkında bazı yoldaşların kuşku duymuş oldukları, Mustafa Suphi'nin şu sözlerinden anlaşılıyor. «. . . Anadolu'daki ayaklanma hareketi başladıktan sonra Büyük Millet Meclisi içinde, eski politikacılarımız tarafından kurulan yeni parti ve grupların kişisel mülkiyet meselesinde bile durmadan, sola doğru her adımda birkaç aşama atlayıvermeleri, komünistlerden bazı yoldaşların, «yine mi suni ve yalancı hareketler karşısında bulunuyoruz?» kuşkusunu uyandırmıştı.» (Mustafa Suphi, a. g. e.; sf. 71 - 72).

(29) İbrahim Kaypakkaya, Bütün Yazılar, sf. 55.

(30) Orak - Çekiç'in 6. Sayısından aktaran Halkın Kurtuluşu, Sy. 93, sf. 8.

(31) Orak - Çekiç'in 7. Sayısından aktaran: Halkın Kurtuluşu, Sy. 93; sf. 8.

(32) İbrahim Kaypakkaya, a. g. e.; sf. 332.

(33) Bkz: HK Sy. 41, 93; HY Sy. 3, HB Sy. 1.17, 27.

(34) DY Sy. 14, sf. 14; ayrıca Bkz: DY Sy. 19.

EMPERYALİST SAVAŞ KARŞISINDA SINIF BİLİNÇLİ PROLETARYANIN TAVRI

I. BÖLÜM : SAVAŞ KONUSUNDA MARKSİZM - LENİNİZMİN GENEL İLKELERİ

1 — GİRİŞ

a) SAVAŞ NEDİR :

Savaş siyasetin başka araçlarla sürdürülmesidir. Bu, savaşlar hakkındaki gerçeğin en özlü ifadesidir. Sınıf bilinçli proletarya bugüne kadar sürdürdüğü mücadelesinde bu bilimsel gerçeği bir an olsun gözünden irak tutmamış, tavrını bu gerçeğin ışığında saptamıştır. Bilindiği gibi, insanlık tarihinde ezen ve ezilen, sömüren ve sömürülen sınıfların ortaya çıkışıyla birlikte, aralarındaki mücadele'de tarihi yapan öge olarak varolmuştur. Bu mücadelede her sınıfın kendine özgü siyasetleri vardır. Mücadelelerin iyice keskinleştiği dönemlerde sınıflar siyasetlerini silahlarla yürütme durumunda kalırlar. Dolayısıyla her savaş sınıfsal bir muhtevaya sahiptir. O halde yeryüzünde ezen ve ve sömüren sınıflarla ezilen sömürülen sınıflar kaldıkça savaşlar da varolacaktır. Lenin şöyle diyor :

«Ancak biz, tek bir ülkede değil, bütün dünyadaki burjuvaziye devirir, yener ve ellerinden mallarını alırsak, savaşlar imkânsız hale gelir.» (1)

Herhangi bir savaş hakkında yargı geçirebilmek için, bu savaşın hangi sınıf ya da sınıfların hangi siyasetlerinin silahlar yoluyla sürdürülmesi olduğunu berrakça kavramak gerekir. Eğer savaşın sınıfsal de-

ğerlendirmesi doğru bir şekilde yapılamazsa, pek muhtemelen savaşın gerçek niteliği anlaşılamiyacak; dolayısıyla savaşa karşı hatalı bir tavır takınılacaktır.

«Biz diyoruz ki, eğer sen her iki savaşı grubun yirmi - otuz yıllık politikasını incelememiş isen - ancak bu inceleme yapılırsa rasgele etmenlerden, gelişigüzel örnekler vermektan kaçınmak mümkün olur - ve eğer bu savaş ile, savaştan önce izlenen politika arasındaki ilişkileri gösterebilecek durumda değilsen, bu savaşın asıl nedenlerini dünyada anlayamazsın!» (2)

Komünist Manifesto «...bugüne kadar varolan toplumun tarihi sınıf mücadeleleri tarihidir» der. Sınıf mücadelelerinin «bazen gizli», «bazen açık savaş» yoluyla süregeldiği ve ezen - ezilen sınıflar varoldukça sürüp gideceği daha 1847'de Marx ve Engels tarafından bilimsel olarak ortaya koyulmuştur. O halde, bütün tarihte gördüğümüz ve göreceğimiz savaşlar sınıfların savaşlarıdır. Ya ezen sınıflar kendi aralarında, sömürüden alacakları pay yüzünden; ya da ezilen sınıf (veya sınıflar) ile ezen sınıf arasında, bir taraftan ezen sınıfın sömürü ve baskı siyasetinin devamı, diğer taraftan ezilen sınıfların mevcut sömürü ve baskı rejiminin yokedilmesi siyasetinin devamı olarak savaş yapılmaktadır. Ezen ve ezilen sınıflar, üretimin tarihi koşullarına bağlı olarak değişmekle birlikte, bu öz devam etmektedir. Sınıfların değişmesi, şüphesiz yeni çelişme-

(1) (Sosyalizm ve savaş, Sol Yay, sf 61).

(2) a.g.e., sf. 132.

leri, bu çelişmeler de yeni mücadele biçimlerini ortaya çıkarırlar. Buna bağlı olarak da, diyebiliriz ki, savaşları anlayabilmek için tarihi çağın ve sınıfların bu çağa has tarihi rollerini ve siyasetlerini iyice irdelemek gerekir. Bu tarihsel değerlendirme yapılmadan, savaşa karşı doğru tavır takınlamayacağı gibi, bilinçli proletaryanın geçmişte uyguladığı doğru taktikler kavranmayacak ve oportünizme malzeme haline gelecektir. (Bu sonuncu noktanın üzerinde ileride daha ayrıntılı duracağız).

Kısaca toparlamak gerekirse, bir savaşta Marksist - Leninist'lerin asıl bilmek istedikleri, o savaşın hangi sınıfların hangi siyasetlerinin sürdürülmesi olduğudur. Yani, söz konusu savaşın, son tahlilde, hangi sınıf ya da sınıflara hizmet ettiğidir.

Savaşlar, dehşeti, zulmü, sefalet ve işkenceyi, kaçınılmaz olarak beraberlerinde getirirler. Ama Marksist - Leninist'ler, bütün bunlara rağmen, savaşları hümanist, pasifist bir açıdan değerlendirmezler. Onlar her türlü zulmün baskının ve sömürünün, insanın insana kulluğunun tamamen yok edildiği bir toplumsal yapıya ulaşmak için mücadele ederler. Bundan dolayı savaşları sırf kan döküldüğü için toptan reddetmez, belirli tür savaşları tarihsel görev olarak kabul eder ve desteklerler.

Esas itibariyle iki tür savaş vardır. Ezen ve sömüren sınıfların çıkarlarına hizmet eden savaşlar (HAKSIZ SAVAŞLAR) ve ezilen ve sömürülen sınıfların çıkarlarına hizmet eden savaşlar (HAKLI SAVAŞLAR). Haklı Savaşlara savunma, haksız savaşlara da saldırı savaşları dendiği olur. Burada savunma ve saldırı sözcükleri ile kasıt şüphesiz ilk kurşunu kimin sıktığı değildir. Eğer haklı bir dava uğruna bir savaş veriliyorsa, ilk kurşunu atanlar haklı davanın sahipleri olsalar da hala savunma savaşı yapıyorlar demektir. Örneğin, ezilen küçük bir ulusun, kendini ezen ulusa karşı açacağı ulusal savaş hemen daima savunma savaşıdır.

Ama bu gruplandırma hiç bir şekilde biçimsel olarak kavranmamalıdır. Bazı ta-

rihi şartlar altında sömürücü bir sınıfın yürüttüğü bir savaş, ezilen sınıfların çıkarlarına da hizmet ettiği için haklı bir savaş olarak değerlendirilebilir. Örneğin burjuva sınıfının feodalizme karşı verdiği savaşlar; ikinci paylaşım savaşını anti-faşist savaşa dönüşmesinden sonra bazı emperyalist devletlerin faşist devletlere karşı yürüttüğü savaş bu anlamda haklı savaşlardı. Burada elden düşürülmemesi gereken temel ilke, savaşın son tahlilde hangi sınıf ya da sınıfların çıkarlarına hizmet ettiğidir.

O halde objektif olarak, toplumların ileriye gitmesine hizmet eden savaşlar haklı ya da «savunma» savaşları, tersine, toplumların ilerlemesine engel olan savaşlar, haksız ya da «saldırın» savaşlardır.

Lenin bu konuda «savunma» savaşının meşruluğu üzerine söz ederken «sosyalistler daima sonu ortaçağ kurumlarına ve köleliğe karşı devrime çıkacak olan bu amaçları gözönünde bulundurmuşlardır» (3) diye rek, savaşları sınıfların tarihsel olarak oynamakta oldukları rollerden kopuk ele almayacağımızı açıkça ortaya koyuyor.

b — SINIF BİLİNÇLİ PROLETARYANIN SAVAŞLAR KARŞISINDA GENEL TAVRİ

Daha önce her savaşın beraberinde korkunç bir katliamı, zulüm ve işkenceyi getirdiğini bu yüzden de Marksist - Leninist'lerin savaşların genel olarak yok edilmesini istediklerini belirtmiştik. Ama ne var ki, savaşlar salt istekle, «karolsun savaş» vb. gibi kuru sloganlarla engellenemez. Belirttiğimiz gibi, savaşlara yol açan somut nedenler vardır. Bu nedenler ortadan kalkmadıkça savaşlar da ortadan kalkmaz. O yüzden sınıf bilinçli proletarya, savaşa karşı pasifist, hümanist bir tavır takınamaz. Böyle bir tavır, halkı haksız savaşlara karşı silahsızlandırmak, sadece gündemde olan savaşta değil fakat bütün savaşlarda hakim sınıfların çı-

(3) a. g. e., sf. 13.

karları uğrunda cephelerde kanını akıtmasına hizmet etmek olur.

Proletarya, savaşı bir dünya yaratma mücadelesi vermektedir. Tek başına bu ya da şu savaşın engellenmesi, geciktirilmesi, proletaryayı bu amaca ulaştırmaz. Sırf savaşın getirdiği insanlık dışı davranışları engellemek için mücadele etmek, sırf bu yüzden savaşları engelleme, geciktirme mücadelesine girişmek; savaşları yoketmek şöyle dursun halkın gerçekleri görmesine engel teşkil eder. Proletaryanın göstermek istediği gerçek, kurtuluşun proleter dünya devriminin tamamlanmasında olduğu, ancak bu yolla savaşların bir daha geri gelmemek üzere gömüleceğidir. (Çünkü o zaman ezen ve sömüren sınıflar ortadan kalkacak; savaşın objektif temeli yok edilmiş olacaktır). O halde, Lenin'in sözleriyle özetleyecek olursak,

«Gerekli olan şey savaşı önlemek değil, savaşın yarattığı krizden burjuvazinin devrilmesini hızlandırmak yolunda faydalanmaktır». (4)

Bu, şüphesiz, belirli savaşların patlak vermesine karşı mücadele edilmemelidir anlamına gelmez. Kavranması gereken nokta, proletaryanın hiç bir koşul altında aklından çıkarmaması gereken şey, asıl mücadelenin devrim mücadelesi olduğudur.

Emperyalizm ve proleter devrimi çağında, dünya nisbi barışının korunması genel olarak proletaryanın yararına. Çünkü barışın süregitmesi, sosyalist ülkelerde proletaryanın sosyalizmin inşası ve Proletarya diktatörlüğünü pekiştirmesi; proletaryanın ve onun önderliğinde dünya halklarının devrimci iç savaşlarını yaygınlaştırabilmeleri; emperyalizmin iç çelişkilerinin daha da keskinleşmesi için elverişli bir ortamdır. Proletarya, belirli özgül koşullarda nisbi barışı korumak için seferber olmak zorunda kalabilir. Bizzat barışın korunması mücadelesi, sosyal devrimin bir taktiği, bir aracı haline gelebilir.

O halde kısaca özetleyecek olursak, sınıf bilinçli proletaryanın savaşlar konusundaki genel tavrı savaşlardan sosyal devrim

için yararlanmaktır. Bu genel ilke, her somut durumda ele alınıp, ne anlama geldiği incelenmeli ve ona göre günün taktikleri saptanmalıdır.

2) EMPERYALİZM VE PROLETER DEVRİMLERİ ÇAĞINDA SAVAŞLARIN DURUMU

Bilindiği gibi çağımız emperyalizm ve proleter devrimleri çağıdır. Bu çağ, kapitalizmin özünde varolan çelişkilerin keskinleşerek «can çekişen kapitalizm»i yarattığı çağdır. Bu çağa damgasını vuran temel çelişme ve başlıca çelişmeler, ortaya çıkabilecek savaşlar hakkında bize yol göstermektedir.

Emperyalizm, sermayenin yoğunlaşması sonucu, üretimin daha önce hiç görülmemiş bir seviyede toplumsallaşmasına yol açmış, buna bağlı olarak da emek - sermaye çelişmesi en üst düzeyine ulaşmıştır. Çağımıza damgasını vuran bu çelişmenin çözümü kapitalizmden sosyalizme geçişle mümkün olacaktır. Dünya proleter devriminin gerçekleştirilmesi, proletaryanın pratik olarak çözmesi gereken bir sorun haline gelmiş, çeşitli ülkelerde, değişik aşamalarda olmakla birlikte, devrimci iç savaşlar çağımızın tipik bir görünümü haline gelmiştir.

Gerici sınıfların emek - sermaye çelişmesinde hakim yönü teşkil etmeyi sürdürme mücadelelerinin bir parçası olarak, yerel ve dünya çapında sosyalizmin güçlerine saldırma olgusu da günümüzün tipik olgularındandır. Özellikle 1917'de, Büyük Ekim Devrimi'ni takip eden günlerde ilk proletarya devletinin tarih sahnesine çıkmış olması, dünya emperyalizmini büyük bir sarsıntı ve korku içine itmiş, bu yüzden sosyalist sistem ile kapitalist sistem arasındaki çelişme ön plana çıkmıştı.

Kapitalizm, tekelcilik aşamasına ulaştığında, tek tek ulusal pazarlar bir dünya ekonomisinin parçaları, emperyalist zincirin

(4) Emperyalist savaş üzerine. sf. 9. Günce Yay.

halkaları haline dönüşmüşlerdir. Dünya, bir avuç «efendi» emperyalist devletin sömürge ve yarı-sömürgeleri haline gelmiştir. Bir tarafta artan sömürü ihtiyaçlarını doyumak için yoksul dünya halklarına en acımasızca saldıran emperyalistler, diğer tarafta açlık, yoksulluk, baskı ve sömürü altında ezilen sömürge ve yarı-sömürge halkları. Emperyalizm ile ezilen dünya halkları arasındaki bu çelişme, emperyalizm çağında proleter devrimlerine bağlanmış, ulusal ve toplumsal kurtuluş için verilen mücadelede günümüzün tipik görünümü haline gelmiştir.

Kapitalizmi rekabetsiz düşünmek olanaksızdır. Tekelci kapitalizm bu rekabeti kaldırmak şöyle dursun, daha da şiddetlendirmiş, tekeller ve emperyalist devletler arasındaki rekabete dönüştürmüştür. Çeşitli tekelci grupların dünya pazarları ve hammadde kaynakları üzerinde yürüttükleri bu rekabet, dünyanın paylaşılmasına yol açmıştır. Daha 1900'lerin başında, dünyada sermayenin egemen olmadığı yer hemen hemen kalmamıştı. Ama kapitalizmin dengesiz gelişmesi sonucu, daima, «ziyafet sofrasına geç gelen» ve «yeniden paylaşım talebinde bulunan» tekelci gruplar ortaya çıkar.

Diğer taraftan, zaten kabına sığmakta zorluk çeken kapitalizm, Ekim devrimini takip eden yıllarda, dünya emperyalist sistemini terkeden, ondan kopan «pazar»larla yüz yüze gelmiş, dünya halklarını proletarya önderliğinde sürdürdüğü mücadeleler yüzünden genel bir bunalıma itmiştir. Bu olgu, zaten varolan nüfus alanları üzerindeki dalaşmayı çok daha dışa dış bir hale getirmiş, yeniden paylaşım taleplerini arttırmıştır.

İşte emperyalistler arasında süregiden bu «pazarları yeniden paylaşma» kavgası, çağımızda savaş kaynağı olan diğer bir çelişkinin, emperyalist tekeller arasındaki çelişkinin nedenidir.

Bu çelişkilerin çözümüne ilişkin çağdaş sınıfların kendilerine has siyasetleri vardır. Ve bu siyasetler belirli koşullar altında savaşlara dönüşerek sürdürülür. Dünya çapındaki bu dört başlıca çelişmede zıt yönlerden

biri olarak her zaman emperyalizmi görmekteyiz. Bu, tamamiyle çağımızın karakteristiğinin, onun emperyalizm ve proleter devrimleri çağı olmasının sonucudur. Bu nedenle, çağımızda haksız savaşların tümüne emperyalist savaşlar da diyebiliriz. Çünkü çağımızda bütün haksız savaşlar ya doğrudan emperyalist güçler tarafından, ya da onların yedeğinde emperyalist sömürü ve zulüm sistemine hizmet etmek yolunda emperyalistlerin maşaları tarafından verilmektedir. O halde çağımızın tipik haklı ve haksız savaşlarını, karşılıklı ilişkiler içinde şöyle gruplandırabiliriz: (5)

a) **Emperyalistler arası paylaşım savaşları**: Çağımızda bütün dünyayı kan ve baruta boğan bir savaş türüdür. Bu tür savaşlar dünya pazarları ve hammadde kaynakları üzerindeki rekabetin bir sonucu olduğundan, kaçınılmaz olarak dünya savaşları özelliği taşırlar. Tamamen emperyalist çağa ait olan dünya savaşları konusunda Lenin, emperyalizm var oldukça emperyalist savaşlar da var olacaktır diyor. İkinci paylaşım savaşı sonunda artık emperyalist savaşların imkânsız hale geldiğini iddia edenlere karşı Stalin, Lenin'in bu sözüne atıfta bulunarak böyle bir düşüncenin anti-Leninist olduğunu söylüyor.

Gerçekten de, emperyalist savaşlar tekelci kapitalizmin bir eseridir. Tekeller arası rekabetten doğar ve tekellerin iradelerinden bağımsız bir olgudur. Emperyalizmi yok etmeden genel olarak emperyalist savaşların yok olacağını savunmak, Lenin'in bu konudaki temel tezini revize etmektir, dolayısıyla revizyonizmdir. O şunları söylüyor:

«Ve bu bilanço gösteriyorki, üretim araçlarında özel mülkiyet varolduğu sürece, bu iktisadi temel üzerinde, emperyalist savaşlar mutlak surette kaçınılmaz olacaktır». (6)

(5) Bu gruplandırma katı ve kesin olarak alınmamalıdır. Sosyal pratiğin alacağı bütün biçimleri önceden tamı tamına hesaplamak olanaksız ve nafile bir çabadır. Burada sınıf çelişmelerinin temel genellemesi ve bu genellemeye tekabül eden «Siyasetlerin silahla sürdürülmesinden» bahsedilmektedir.

(6) Lenin; Emperyalizm, sf. 11, Sol Y.

burjuvazinin yenilmesini ister. Ancak böylece tek tek ülkelerde proletarya, enternasyonalizm ruhuna sadık kalmış; sosyalist devrimlerin gelişmesini sağlamış olur. «Yenilgi programı», bir çok düzeyler ve çeşitli taktiklerle uygulanabilir. Fakat kuşkusuz «yenilgi programı»nın en üst biçimi ve varmayı hedeflediği yer, «emperyalist savaşın iç savaşa dönüştürülmesi» dir. Bir emperyalist paylaşım savaşı öncesinde uluslararası proletaryanın metropol ülkelerdeki parçası, yenilgi programı uygulayarak ve eğer savaş patlarsa onu iç savaşa dönüştürme tehdidi ile «kendi» tekeli burjuvazisinin savaş hazırlıklarını aksatmaya, savaşı engellemeye ve ortaya çıkan ekonomik ve politik bunalımdan yararlanarak, kitleleri burjuvaziye devirmeye yöneltmeye çalışır. Bu yolla o belirgin savaş engellenemez ise, bizzat savaşın zincirlerini çözdüğü güç, savaşı yöneten burjuvaziye döndürülür ve savaş iç savaşa dönüştürülür.

Emperyalist savaflara ilişkin tavrını saptarken, proletaryanın bu genel tavrın yanısıra göz önüne alması gereken bir dizi sorun daha vardır. Bir emperyalist savaş, salt paylaşım amacını güdebileceği gibi, yani salt emperyalistler arası çelişmenin geçici çözümünün bir ifadesi olabileceği gibi, dünya çapındaki diğer başka çelişmelerin bir ya da bir kaç üst üste binerek çok karmaşık bir durumun ortaya çıkmasına neden olabilir. Bu durumda, sınıf bilinçli proletarya, hayatı kendi karmaşıklığı içinde kavrayıp çelişmelerin somut durumunu irdelemeli ve genel ilkeyi somut koşullara göre uygulamalıdır.

d) «Dünya Barış Cephesi» Politikası

Sınıf bilinçli proletarya, sosyal devrim mücadelesini yürütürken, bu mücadeleyi zaafa uğratan objektif durumlarla karşılaşır. Böyle durumlarda sosyal devrim mücadelesini ilerletebilmek ya da devrimin kazandığı ileri mevzileri korumak amacıyla doğrudan sosyal devrim hedefini geçici olarak geri plana itmek gerekebilir. Böyle taktik değişikliklerin kaçınılmaz olduğu du-

rumlardan birisi de, emperyalist paylaşım savaşının tek yanlı olarak geliştirilmesi, yani bazı emperyalist güçler bir paylaşım savaşından yana olmazken bazılarının emperyalist savaş yangınına bilfiil kundaklaması durumudur. Proletaryanın tarihi tecrübeleri bölümünde değişik yönleriyle inceliyeceğimiz bu durumda, tek yanlı olarak kışkırtılan emperyalist savaşın yarattığı bunalımlardan yararlanmak ve bu savaşın tehdit ettiği ileri mevzileri korumak için dünya barış cephesi gündeme gelir. Bu politikanın özü, sosyal devrim lehine girilen barışı koruma mücadelesine bazı emperyalistlerin de katma meselesinden ibarettir. Dünya barış cephesi politikası, emperyalist savaşın kışkırtıcısı anlamındaki barışın baş düşmanı emperyalist güçler karşısında, diğer emperyalist güçlerle ittifak kurmayı, onları uluslararası proletaryanın barışı koruma, sosyalizmin unsurlarını koruma mücadelesinde kullanmayı öngörür. Böyle ittifaklar, ancak dünyadaki başlıca çelişmelerin özgül bileşimlerinde mümkün olabilir ve kesinlikle geçici niteliktedirler. Böyle bir cephenin sınıfsal muhtevası da dünya proleter devrimi cephesinininkinden tamamıyla farklıdır. Bu politikanın yalnızca, ileride ortaya koyacağımız koşullar ortaya çıktığında izlenebileceği ve geçici karakterde olduğu gözardı edildiği takdirde sosyal şövenizmin ve karşıdevrimin kucağına düşüleceği çok açık bir gerçektir.

e) Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı'nın Savunulması

Proletaryanın emperyalist savaflarda ödünsüz olarak savunduğu bir diğer ilke de ulusların kendi kaderlerini tayin hakkıdır. Şurası açıktır ki bu ilke de savaflardan devrim lehine yararlanma genel ilkesi ışığında ve ancak dünya proleter devrimine bağlı olarak ele alınabilir. Lenin bu hususu şöyle belirtiyor :

«Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı dahil, demokrasinin çeşitli istemleri mutlak şeyler değildir, bunlar dünya demokratik hareketinin (bugün sosyalist hareketin) tümünün bir parçasıdır. Bazi

somut durumlarda parçanın bütünüyle çelişkiye düşmesi mümkündür: o zaman parça atılır. Bir ülkedeki cumhuriyetçi hareket bir başka ülkenin entrikalarının aleti olabilir ve bu işe, kilise, mali çevreler ya da kralcılar katılabilir; Biz o zaman, bu somut hareketi desteklememekle görevliyiz, ama bu bahane ile uluslararası sosyal demokrasinin programından cumhuriyet sloganını silmek gülünç olur... Bugün asıl sorun, artık birleşmiş olan emperyalist devletlerin, emperyalist burjuvazinin, sosyal-emperyalistlerin cephesine karşı savaşmak ve emperyalizme karşı olan tüm ulusal hareketleri sosyalist devrim yararına kullanmaktır». (11)

Ulusların kaderlerini tayin hakkı, bir büyük savaşta, uluslararası proletaryanın genel çıkarlarına çelişik olduğu için askıya alınabilir. Eğer dünya çapında proleter devrimin savunulması gerektiriyorsa, ulusların kaderlerini tayin hakkı geçici olarak ikinci plana itilebilir. Burada da, savaşlardan devrim için yararlanma genel ilkesi asıl ve belirleyici olan ilkedir.

f) Milli Devrim Cephesi ve Milli Devrimin Demokratik Devrimle Pekiştirilmesi Meselesi

Bir emperyalist savaş durumunda, dünyanın bir çok yarı - sömürge ülkesinin tipik durumu doğrudan emperyalist işgale karşı karşıya gelmek olacaktır. Böyle bir durumda, yarı - sömürge ülke proletaryasının karşısına milli görevler her zaman olduğundan farklı olarak çıkmaktadır. Bilindiği gibi emperyalizmin hegemonyası altında olan böyle ülkelerde, milli (anti - emperyalist) ve demokratik görevler birbirinden kopmaz bir biçimde sınıf bilinçli proletaryanın önünde durmaktadır. Bu iki görevi birbirinden koparmadan, milli görevleri demokratik görevlere tabi kılarak sınıf mücadelesini sürdürür. Ama eğer ülke direk işgale uğrarsa, milli görev ön plana çıkar, demokratik görevler buna tabi olarak ele alınır.

Ülkesi işgale uğramış, ya da yakın bir işgal tehdidi altında olan yarı - sömürge ülke proletaryası, işgalci güce karşı olan bütün güçleri içine alan bir milli cephe oluşturma göreviyle karşı karşıyadır. Böyle bir cephenin kurulması hiç bir zaman milli devrim ile demokratik devrim görevlerinin birbirinden koparılmasına neden sayılmaz.

Proletarya, «kendi» hakim sınıflarının işgale karşı olan kesiminin kuyruğuna takılarak bağımsız bir Komprador Patron Ağa Devletini hedefleyemez. Kendi bağımsız güçlerini örgütleyip milli mücadeleye girerek, ittifak kurduğu «kendi» hakim sınıflarını da milli görevler başarılır başarılmaz, devirme hedefini seçmelidir. Bu milli devrimin demokratik devrimle pekiştirilmesi demektir. ÇKP'nin Çan Kay Şek'e karşı takındığı tavrı. AEP'in «Ballı Kombetar» a karşı takındığı tavrı, işte bu tavidir.

Bazı özel koşullar altında, emperyalist ülkenin proletaryası da milli görevlerle karşı karşıya gelebilir. Çağımızda, ancak özel durumlarda rastlanabilen bu olgu karşısında sınıf bilinçli proletaryanın tavrı öz olarak aynıdır: Bu durumda yapması gereken «kendi» emperyalist burjuvazisinin kuyruğuna takılarak «ana yurt savunması» yapmak değildir. Genel bakış açısı milli mücadeleyi hakim sınıfların devrilmesi mücadelesi ile birleştirmek olmalıdır. «Kendi» emperyalist burjuvazisi ile gireceği ittifakın can alıcı meselesi Stalin'in o meşhur sözüyle ifade ettiği gibi, «kimin kimi» kullandığı meselesi, Proletarya emperyalist burjuvazinin emperyalist emellerine alet haline düşmemeye özel özen göstermek zorundadır.

g) Sosyalizmin Kalelerinin Savunulması

Sosyalizmin kalelerinin savunulması proletarya açısından sürekli bir görevdir. Ancak bir emperyalist savaş hemen daima sosyalist ülkeleri de tehdit ettiği için, savaş dönemlerinde bu görev özel önem taşır.

Sosyalizmin kalelerinin savunulması, dünya proletaryasının önüne ortak görevler koyar. Farklı ülkelerde farklı taktiklerin uygulanmasını da gerektirebilen böyle bir durumda, ortak mücadelenin eş güdümlü yürütülmesi gerekir.

Böyle bir mücadele, genel olarak, mümkün olan yerlerde devrim mücadelesine hız

(11) Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı, sf: 184 - 185 Sol Yay.

vermeyi, saldırgan emperyalist devlet ya da devletlerin tecrit ve geriletilmesi doğrudan devrime yönelmemiş bir dizi taktiklerin tecrit ve geriletilmesi doğrudan devrime yönelmemiş bir dizi taktiklerin hayata geçirilmesini gerektirir. Eğer objektif olarak sosyalizmin yanında yer alma durumunda olan em-

peryalistler varsa (II. Savaşta 1941'den sonra İngiliz - Fransız - Amerikan emperyalistlerinin durumu) bunlarla ittifak yollarının bulunması, saldırgana karşı bir cephe oluşturulması gerekir.

(Devam edecek)

ÜLKE YAYINCILIK

BİLİMSEL ESERLER DİZİSİ: 2

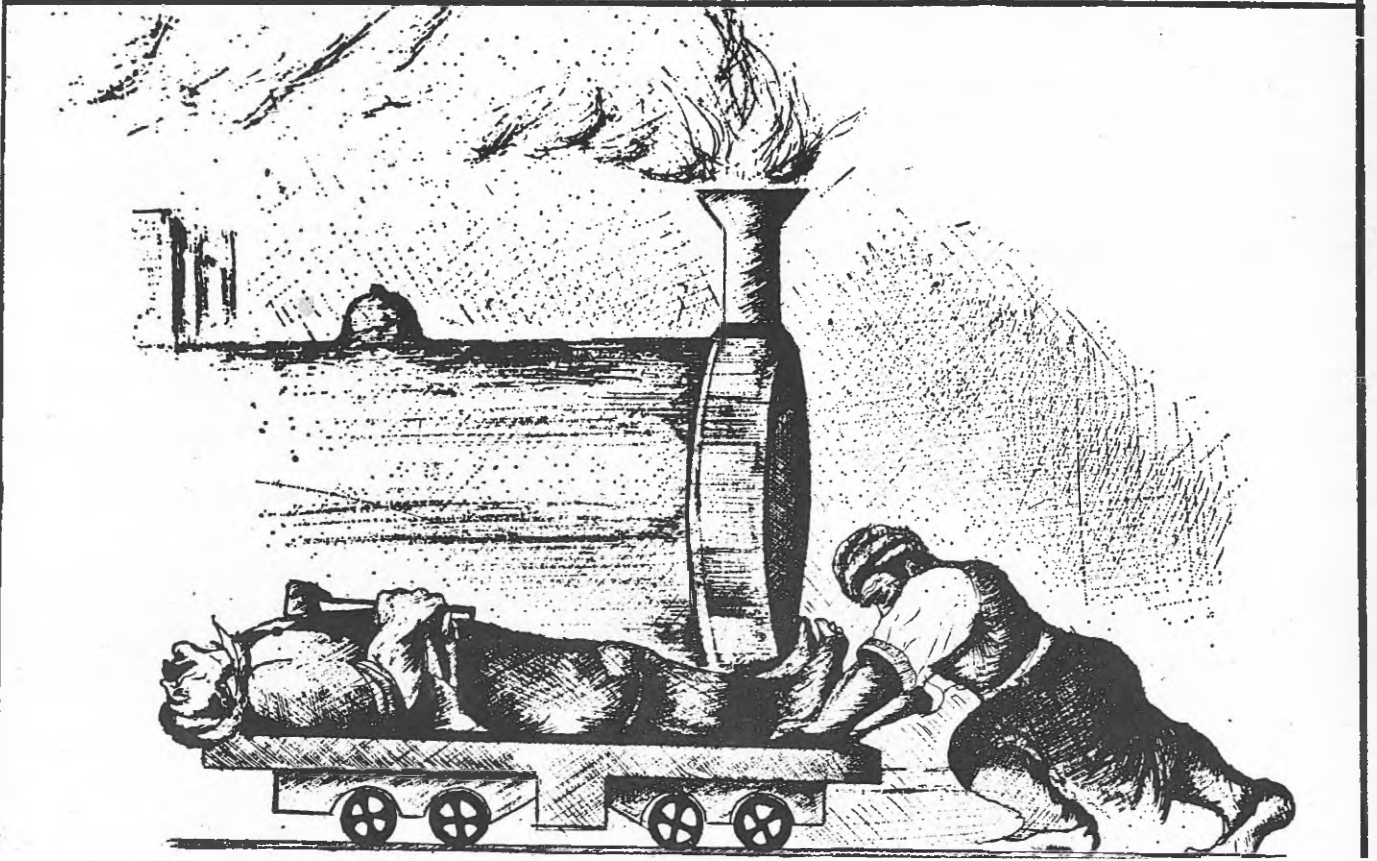
**J.V. STALİN
BÜYÜK EKİM
DEVİRİMİNE
DOĞRU**

Üçüncü Cilt

Yakında Çıkıyor

Genel Dağıtım: Ülke Dağıtım. Cağaloğlu Meydanı, Beyhan, No: 29/31, Kat: 4/303, İSTANBUL

Türkiye Proletaryasının Doğuşu, Gelişmesi ve Mücadelesi (III)

Ülkenin diğer yerlerindeki kömür işçilerinin yaşama ve çalışma şartları da Zonguldak kömür işçilerinkinden farksızdı. Meselâ İngiliz emperyalistleri tarafından sömürülen Batı Anadolu kömür ocaklarındaki çalışma şartları çok daha ağırdı. 19. yüzyılın ikinci yarısında Batı Anadolu kömür ocakları Mac Andrews ve Forbes şirketiyle yine İngiliz emperyalistlerinin kurduğu Akdeniz Buhar, Kömür ve Demir Şirketinin elinde bulunuyordu. Ayrıca İngiliz uyuğuna geçen bir Rum olan Manolopoulos da bu şirketlerle ortaktı. Söke ve Nazilli yakınlarındaki Linyit ocakları, 99 yıl vadeli iki imtiyaz fermarıyla Mac Andrews ve Forbes şirketinin elindeydi. Şirket buhar gücüyle çalışan meyankökü fabrikalarını bu ocakların sayesinde ça-

İştıyordu. Ocaklardaki üretim fabrikaların üretimine bağlı olarak sürdürülüyordu.

20. yüzyılın ilk çeyreğinde, özellikle birinci emperyalist savaştan sonra ocakların bir kısmı ABD emperyalistlerinin eline geçti. Üretim giderek arttı. Gerek demiryollarının gerekse İzmir'deki fabrikaların büyük bir kısmı ihtiyaçlarını Batı Anadolu kömür ocaklarından karşıyorlardı. Kömür çıkarım alanları genişlemişti. Meselâ İzmir'in Güneydoğusunda Keramos Yakınlarında 2560 dönümlük bir alanı Akdeniz Buhar'la, Kömür ve Demir Şirketi işletiyordu. Bu şirketlerin yerli temsilcisi Milas'lı Mehmet Sait Bey'di. İngiliz emperyalistlerinin diğer temsilcisi Manolopoulos'un linyit ocakları ise altı bin dönümlük bir alanı kapsıyordu. «Yılda ortalama bin ton kömür üreten bu ocaklar, Kuşadasının güneyindeki Plaka iskelesine 7,5 kilometrelik bir dekovil hattıyla bağlıydı.» (1)

Çalışma şartları çok ağır olduğu için emperyalist şirketler ve uşakları tehlikeli ocaklar için işçi bulma gücünü içindeydiler. Ocaklarda çalışanlar çoğunlukla yakın köylerin işsiz ve yarı aç kesimleriydi. Bunlar köylerinde yatıp kalkıyor, ocaklarda ise çalışıyorlardı. Meslek hastalıkları ve iş kazaları alabildiğine yaygındı. Emperyalist şirketler meslek hastalıklarını (verem, antrekos, sara vs.) ve iş kazalarını önleme yönünde bazı girişimlerde bulunmayı akıllarının ucundan bile geçirmiyorlardı. Tek tek geniş araziye dağılmış irili ufaklı ocakların yanbaşında yatakhane, yemekhane, çayhane ve sağlık ocağı gibi yerlerin açılmasının sözünü etmek büyük mesele idi. Ücretler emperyalistlerin ve kompradorların keyfine göre tesbit edildiği için çok düşüktü. Beslenme ise içler acısı idi.

a — Kurşun, Bakır ve Diğer Maden Ocaklarında Çalışan İşçilerin Çalışma ve Hayat Şartları :

Kurşun ocaklarındaki çalışma şartları son derece tehlikeli ve ağırdı. Bu ocaklarda sürekli olarak zehirli sis meydana getiren gazlar çıkıyordu. Bu gazlar canlı olan her şeyi zamanla yavaş yavaş kurutuyor, öldürüyordu. Meselâ ocaklara yakın ormanlar kuruyarak canlılığını yitiriyordu. Bu yüzden de ocaklarda çalışan işçiler çok erken yaşta ölüyorlardı. Solunan havadaki oksijen azlığından, pis dumandan, yoğun tozdan, karbondioksitten ve kükürten dolayı daha genç yaşta tüm işçiler göğüs hastalıklarına yakalanırlardı. Bu ise genellikle verem ve astıma dönüşürdü.

Ülkemizdeki kurşun ocaklarının buldukları başta gelen yerler şunlardı: Fekke kurşun madenleri (bu madenler 1900'lerden sonra Alman emperyalistlerinin savaş sanayisinin temel ihtiyacını karşılamak amacıyla aktif bir şekilde işletilmiştir), Çukurova Kurşun ve krom madenleri (1907 - 1908 döneminde 310 bin kurşun değerindeki üretimin tamamına yakın bir kısmını Alman emperyalistleri götürmüşlerdir), Balya Karaaydın (simli kurşun), Karasu madeni (kurşun çirko) vs.

(1) O. Kurmuş; Emperyalizmin Türkiye'ye Girişi, sf. 166.

Ergani, Murgul ve Kastomonu (Küre) bakır ocaklarındaki çalışma şartları da kurşun ocaklarındakinden farksızdı. Çıkarılan bakır cevherinden, bakır, çinko, kurşun, kalay, kobalt, arsenik, demir, sülfür, gümüş ve kükürt gibi çeşitli maddeler bulunduğu için bakır ocakları zehirli gaz yuvaları durumundaydılar. Ocaklarda gerekli havalandırma tertibatı olmadığı için iç kesimlerdeki karanlık tali galeriler havalarını genellikle yer üstüne açılan ana galeriden alıyorlardı. Bu ise kazmacılar, küfeciler, arabacılar, katırcılar için yavaş - ölüm demekti. İşçilerin ücreti, beslenme, barınma ve sağlık durumları yine diğer maden işçilerinininkinden farksızdı. İşletmeye miltattan 2 bin yıl önce açılan Ergani bakır madeninde (1907 yılı Maadin İstastistiğine göre) çeşitli yıllara göre ücret durumu şöyledir :

1848 - 1862	4 Krş.
1863 - 1872	4 »
1873 - 1880	5 »
1881 - 1890	5 »
1891 - 1899	6 »

1890'da Düyün-u Umumiye idaresine ait Adana, Ayaş, Silifke, Anamur, Gülnar ve diğer yerlerdeki tuzlalarda çalışan işçiler bir okka tuz için 1 para alıyorlardı.

Çok sayıda işçinin son derece ağır şartlarda çalıştığı diğer bir kesim de Batı Anadoludaki zımparataşı ocaklarıydı. 20. yüzyılın başlarında zımparataşı ve bundan üretilen madenler (aşındırıcı ve cilaalayıcı özelliklerinden dolayı) sanayide çok önemli bir yer tuttuğu için bu taşın aranması ve işletilmesi de önem kazanıyordu. 1844'lerden itibaren Batı Anadolu diğer madenlerde olduğu gibi zımparataşında da İngiliz sömürgecilerinin talanına uğradı. 19. yüzyılın sonlarından itibaren ise Batı Anadolu'nun zımpara yatakları İngiliz, Amerikan ve Alman emperyalist tekellerinin hırslı rekabet mücadelelerine sahne oldu ve Batı Anadolu zımparataşı üretiminde dünya birinci sırayı aldı. Yeniköy, Kuşadası, Söke, Tire, Kozagacı gibi yerlerde işletilen ocakların sayısı 20. yüzyılın başlarında 28'di. Bunun 23'ü İngiliz emperyalizminin patronlarından Abbott'un elindeydi. Ocaklarda becerili iş gücü olarak çalıştırılan galeri işçilerinin bir çoğu İtalya ve Yunanistan'dan getirilmeydi.

Zımparataşı ocaklarından sonra maden işçilerinin yoğunlaştığı diğer bir alanda Egedeki krom madeniydi. Osmanlı İmparatorluğu 19. yüzyılın ortalarında dünyanın tek krom ülkesiydi. 1902'de ise 24 krom madeni işletiyordu. Bunun 19'u emperyalist İngiliz tekercisi Paterson'un elindeydi.

19. yüzyılın sonlarına doğru sadece Egedeki maden işçilerinin sayısı 2500 idi. Bunların gündelikleri ise 6 ilâ 10 kuruş arasında değişiyordu.

b — Demiryolu İşçilerinin Çalışma ve Hayat Şartları :

İngiltere ve Almanya başta olmak üzere çeşitli emperyalist ülkelerin üzerinde amansızca rekabet ettikleri imtiyaz mücadelelerine girdikleri bir kesim de demiryollarıdır. Tarım ürünlerinin, madenlerin, ucuz iş gücünün, kısacası yeraltı ve yerüstü zenginliklerinin

en geniş ölçüde yağmalanması, ülkenin hem ekonomik hem de siyasi bakımdan ilhak edilmesi, isyanların bastırılması için demiryollarının yapılması veya ele geçirilmesi büyük önem taşıyordu. Asya ve Avrupa kıtası arasında önemli bir kilit taşı olan ülkemiz bu ve diğer zenginlikleri bakımından demiryollarına ve bu yollarda çalışan onbinlerce işçiye sahip oldu. Türkiye demiryollarının yapımında emperyalistler ve onların uşakları yüzbinlerce Anadolu köylüsünü ağır iş şartlarında yok pahasına çalıştırdılar. Yaz - kış demeden hat boylarında çalışan, derme - çatma kulübelerde, yırtık çadırlarda barınan, donan, inşaatlarda, işletmelerde, tünel açımında can veren emekçilerin ve askerlerin ucuz ve bedava emeğiyle inşa ettiler.

Meselâ 20. yüzyılın başlarında Hicaz demiryolunun yapımında emperyalistler ve uşak Sultan Hamit, toplam olarak 700 bin köylü ve asker çalıştırdılar (Sultan, yapım masrafının bir kısmını karşılamak için sivil ve asker memurların aylığının yüzde onuna zorla el koydu). Emekçilerin alın teri, ülkenin içlerine raylarla birlikte emperyalist bankaların şubelerini ticari, sınai, askeri ve kültürel elemanlarını da götürüyordu.

İnşası tamamlanmış demiryollarında daimi olarak çalışan işçi ve memurların ücret durumlarıyla çalışma şartları son derece ağırdı. İşçiler yabancı kapitalistlerin ve mühendislerin baskısı altındaydılar. Hatta yabancı işçilerle yerli işçilerin ücret, hayat ve çalışma şartları farklıydı. 1895'e kadar Anadolu Bağdat Şirketinin müdürü olan Mr. Fungelmann yerli işçiler hakkında: «yerli işçi bir lokma kuru ekmek, iki çürük zeytinle geçinebilir» demektedir.

«Ücretler, yalnız çalışılan gün alınmakta, iş, işçinin elinde olmayan bir nedenle bile tatil olsa işçiye gündelik verilmemektedir. Örneğin, Haydarpaşa demiryollarında çalışan bir işçi ayda ancak 160 - 220 Krş. alabilir. Hatboyu işçilerinin gündeliği de 1890'dan sonra 7 - 8 Krş. dur. Yerli amelenin ücreti ise daha düşük olup 5 Krş. olarak belirlenmiştir. Ücret ve iş kolları açısından şu belgede önem taşımaktadır. «Haydarpaşa 1850 teşrinisani 7071 no'lu tahrirat. - Teşrinisani ipdidasından itibaren demirci, tesviyeci, marangoz, dülger, duvarcı, orakçı vs. amelenin ve muavinlerinin yevmiye hesabı saatle olacaktır. Azami mesai saati 11 saat olup, öğle yemeği, istirahat saati, namaz ve zaruri işlerde geçen müddet ücreti verilmeyecektir. Hat mühendisi Dodriks» (2).

İşçiler, şirket ve hükümet adamları tarafından kurulan «Yardım Sandıkları» aracılığıyla da sömürülüyorlardı. 1895'de kurulan Anadolu Demiryolları Yardım sandığı bunlardan birisiydi. H. Avni Şan' da 1908'de «Anadolu - Bağdat Demiryolları Cemiyet-i Uhuvetkarisi» (kardeşlik derneği) başkanı olan Dr. Arhankelos Gavril'in yazdıklarına dayanarak demiryolları işçilerinin durumunu etraflıca anlatıyor. Gavril, demiryolları memurlarını ve işçilerini biraraya toplayıp sendika kurmaya çalıştığı için ve bu yüzden de şirketteki doktorluk görevinden alındığı için güvenilir bir tanıktır. H. A. Şanda şunları yazıyor :

«Dr. Arhankelos Gavril'in adı geçen kitabında Alman kapitalizminin Bağ-

(2) O. Baydar; Türkiye İşçi Sınıfı.

dat Demiryolları üzerindeki bütün dalaveralarını, eline geçirdiği gizli belgelere dayanarak anlatmaktadır. Bundan öğrendiğimize göre :

1 — Demiryollarında gündelikle çalışan gardöfren, makasçı, ateşçi, geçit bekçisi, hat bekçisi gibi kimseler, çok tehlikeli işlerde çalıştıkları halde, çok az ücret almaktaydılar. Bunlar emeklilik sandığına giremezlerdi. Bu bir tüzükle önlenmişti.

2 — Emekli sandığına girebilen memurlardan görevinde on yılı doldurmadan - emeklilik ödeneğini aksatmadan ödemiş olsa bile - iş sırasında sakatlanır veya çalışamayacak hale gelirse, sandık kendisine hiç bir yardımda bulunmaz.

3 — Memurlar ve görevlilerle şirketin emekli sandığı arasında bir anlaşmazlık çıkarsa bir hakem heyeti kurulur. Bu heyete, çalışanlarla, şirket bir hakemle katılırlar. Sonra bu ikisi, üçüncü bir hakem seçerler. Bu da hakem kurulunun başkanı olur. Şayet bu seçimde uyumsuzluk çıkarsa, başkan seçimini İstanbul'daki Alman konsolosu yapacaktır.

Dr. A. Gavriki kitabında, Alman kapitalistleri tarafından idare edilen bu şirkette memurların ve işçilerin uğradıkları haksızlıklar konusunda, bir çok örnekler veriyor. Bunlardan bir kaç :

1 — Memurlardan biri ölmek üzere olan babasının başucunda bulunmak üzere sözlü izin istemiş. Bunu yazı ile yapmadığı için 30 kuruş (3) para cezasına çarptırılıyor.

2 — İş başında bir vagon tekerlekleri arasında ayağını kaybeden bir memur hastanede yattığı üç ay süresince şirket maaşını kesiyor. Bu memur, uzun uğraşmalardan sonra ancak hastane parasını alabiliyor.

3 — Bir işçi de trenin altında kalır, derisi yüzülür, kaburga kemiklerinden iki üç tanesi kırılır. Bu yüzden uzun zaman hastanede yatmak zorunda kalır. Buna da hastanede yattığı süre para verilmez.

4 — Demiryollarında yirmi yıl çalışmış olan bir memur hastalanır, hasta memurun işine son verilir; bu memur iyileştikten sonra, tekrar eski işine alınmasını ister. Ama yirmi yıllık emeğinin üstünden geçilerek yirmibeş kuruş gündelikle çalıştırılır; görevli memur sırasından çıkarılır.

Dr. Arhankelos, Alman sömürgecilerinin bu yoldaki zalimce haksızlıklarına daha bir çok örnekler verdikten sonra, bütün bunların etkisiyle işçilerde, demiryolları idaresine karşı saygı değil, kin duygusunun doğduğunu ve bu duyguların çalışanların yüreklerinde birike birike bu kinin bir gülle gibi patlamasına ufacak bir sebep arandığını yazmakta ve sebebin de grevler sırasında ortaya çıktığını belirtmektedir» (4).

c — Tarım İşçilerinin Çalışma ve Hayat Şartları :

Genel Durum :

Komprador kapitalizmin ilk önce liman şehirlerinde ve bu şehirlere yakın kırsal kesimlerde geliştiğini daha önce belirtmiştik. Batıda sanayinin gelişmesi, mal ihracını ve ham madde ihtiyacını büyük boyutlara ulaştırdı. Bu durum tüm geri ülkelerin olduğu gibi Osmanlı İmparatorluğunun tarımında da etkisini gösterdi. Anadolu topraklarının özellikle Ege şehirlerine yakın en verimli kesimleri İngiltere ve Fransa başta olmak üzere çeşitli sömürgeci batı ülkelerinin tüketim ve giyime yönelik olarak çalışan fabrikalarının ham madde ihtiyaçlarını karşılayan alanlar haline geldi. Yeni pamuk ekim alanları açıldı. Eskiler genişletildi. Pamuk ekimi emperyalist şirketlerce tohum dağıtarak, ekim usullerini öğreterek, araç ve gereç sağlayarak teşvik edildi. Meselâ 1881 yılında Almanya'dan bu-

(3) O zamanlar bir okka ekmeğin 1 kuruş olduğu düşünülürse bu cezanın ağırlığı anlaşılır.

(4) H. Avni Şanda; Y.M.O. Tarihi.

harlı nadas makineleri getirildi. 1890'da harman makinası (batöz) daha sonra ise dört ve altı öküzle çekilen nadas pullukları ile hafif orak makineleri (bergüzar) getirildi. Kuru üzüm, incir, fındık, arpa, tütün vs. ekimi teşvik edildi. Emperyalist ülkeler ucuz iş gücüyle birlikte ülkemiz toprağını da her geçen gün büyük oranda yağmalıyorlardı.

Liman şehirlere ve demiryollarına yakın bölgelerde çeşitli değişimler oluyordu. Büyük feodal toprakların bir kısmı yavaş yavaş küçük işletmelere bölünürken bir kısmı da kapitalist çiftlikler olma yolunda değişime uğruyordu. Yabancı kapitalistlerle, faizciliği, ticareti, zanaatçılığı kısacası para gücünü elinde tutan Rum ve Ermeni sermayedarlar liman şehirlere yakın bölgelerde verimli araziler alarak buralara çiftlikler kurdular. Artık Türk ve Müslüman olan ipek kuşaklı, altın köstekli eski tanzimat feodallerinin «kısır parası» «üreme gücü» kazanıyor, sermayeye dönüşüyordu. Ama ürünlerin emperyalist şirketlere satımından elde edilen, tefecilik ve ticaret yoluyla da büyüyen bu para - sermayenin sanayi sermayesine dönüşmesi emperyalizm tarafından engelleniyordu. Bu değişimle birlikte bir yandan kendi topraklarını işleyen özgür köylülerin sayısı çoğalırken diğer yandan da bunlar emperyalist yağma ve iltizam usulü sayesinde mülksüzleşiyordu. Bunların bir kısmı tarım işçisi haline geliyor, bir kısmı ise kentlere göç ediyordu. Fakat kentlerde sanayi olmadığı için yığılıp kalıyor, hırsız ve dilenci haline geliyordu. Söz konusu kırsal kesimlerde bir yandan el zanaatları tarımdan ayrılırken, diğer yandan da aynı zanaatların bir bölümü çöküyor, bir bölümü ise emperyalist şirketlerin denetimi altına girerek onlar için çalışıyordu. İşte ücretli tarım işçileri bu değişim süreci içinde doğdu. Şimdi bunların çalışma, ücret ve hayat şartlarını inceleyelim. İlk başta pamuk işçilerinin durumu üzerinde duralım.

Adana'daki Pamuk İşçilerinin Durumu :

«Osmanlı İmparatorluğunda pamuk ekimi 15'inci yüzyıldan beri başlar. Fakat, bu ilk pamuk ekimi kapalı, tabii ekonominin bir parçası idi. Açık pazar için pamuk ekimi, ancak Avrupa'daki kapitalce gelişme yeryüzünde kati bir konağa vardı ve dünya ekonomisinde kendine göre bir işbölümü yarattığı, geri memleketleri müstemleke ve yarı - müstemlekeleştirmeye başladığı zaman da, yani 17'inci ve 18'inci yüz yıl ile birlikte başlar. Ve o zamandan beri Türkiye'nin Bursa, İzmir, Adana mıntıklarındaki ziraati ihtisaslaşan bir ekim biçimini alır...»

1820'lerde batı kapitalistlerinin ileri ölçüde yağma alanı haline gelen Çukurova'daki pamuk üretimi 19. yüzyılın sonlarında makinelerin girmesiyle birlikte iyice arttı. O dönemin tesbitlerinde bu bölgeye, Alman ve Amerikan emperyalistlerinin her yıl ortalama 25 adet buharlı harman döğme makinası, 1200 tane biçer - bağlar, binlerce tohum ekme makinası, 800'e yakın buharlı pulluk sattıklarını öğreniyoruz. Buradaki feodalların büyük bir kısmının topraklarında pamuk ekmeye başlaması ile birlikte ortakçı ve yarıcı köylülerin bir kısmı proleterleşirken bir kısmında artı - ürünü pamuk olarak ödemeye başladı.

Adana bölgesinde pamuk ekiminin genişlemesiyle birlikte buraya Antep, Maraş, Antakya, Sivas, Konya, Niğde, Kayseri, Lazkiye gibi yerlerden de işçi akımı başladı (Yerasimos 20. yüzyılın başlarında, pamuk kaldırma mevsiminde Adana ovasına inen gündelikçilerin aşağı-yukarı yüzbin olduğunu yazıyor. Biz bunun abartılmış bir rakam olduğu kanısındayız). İşçileri, çiftlik sahibine «elçibaşı» denilen asalak unsurlar götürüyordu. «Elçibaşların sureti zahirede kazancı, çiftlik sahiplerinden o hafta her ameleyle verilen miktarın iki misli derecesinde haftalık almaktan ve amelenin beherinden de yüzde beş istifade etmekten ibarettir. Fakat hiç bir elçibaşı bu kazançla iktifa etmemektedir, «çünkü amelenin pazarlığını elçibaşı amelelerden kadın ve çocuk olan kısmı içinde zurradan tam haftalık alırlar; fakat bunların istikakını tamam olarak tesfiye etmeyi itiyat edinmişlerdir».

Uzak yerlerden tek başına gelenler olduğu gibi ailesi ile birlikte gelenler de oluyordu. Emperyalizmin ve feodalizmin ezdiği bu işçi kabilelerinin durumları çok kötüydü. Çalışma süreleri gün doğumundan gün batımına kadardı. 20. yüzyılın başlarında tarım işçilerine topladıkları pamuğun okkasıbaşına 15 para ödeniyordu. Günde 15 - 16 saat çalışan faal ve tecrübeli bir işçi en fazla 25 kuruş alabiliyordu. Aynı yerde tahıl işinde çalışan ücretli işçiler.

«Nisan'la Eylül ayları arasında günde 7 ilâ 14 kuruş, Mart ayında ise 2 ilâ 3 kuruş kazanırlar. Bir de çalıştıkları süre boyunca yiyecekleri toprak sahibince karşılanır. Bu da aşağı yukarı günde 2 kuruş tutar. Ücretler arasındaki fark, hem görülen işin mahiyetinden hem de güneşin doğuşundan batışına kadar süren iş gününün uzun veya kısa oluşundan doğar. Aynı dönemde buğdayın bir kilosu 1 kuruş, bir çift öküz ise 2.160 kuruş etmektedir» (5). Ücretlerin tesbiti işverenlerin, feodal burjuvaların isteğine bağlıydı. İşçilerle pazarlık söz konusu olamazdı.

Ücretlerin tesbiti işverenlerin, feodal burjuvaların isteğine bağlıydı. İşçilerle pazarlık söz konusu olamazdı.

İşçiler mezarlıklarda, çukurlarda, çalı ve taş yığınları arasında lime lime elbiseleriyle açık arazide kalırlardı. Onlar ücretlerini tarladan şehre dönerken soyuldukları için iş yerinde değil, şehirden alıyorlardı. 1834 yılında işçilerin bu meselesini Kavalalı İbrahim Paşa'nın hall ettiği yazılmaktadır. Buna göre «işçiler Pazartesi günleri öğleye kadar çalışacak, öğleden sonra şehre inerek gündeliğini alacaktır; bu süre için işçilerden para kesilmeyecekti» (6). H. Kıvılcımlı «değer bilen zavallı proleterler» in, Paşa'nın bu «reformu» nu unutmadığını, onun için bugüne kadar yaşayan şu «haykırış» ta bulduklarını yazıyor: «Akşama hürmet, sabaha niyet, kolumuza kuvvet, ağamıza devlet (!), kesemize bereket, kör şeytana (?) lanet, bir daha lanet, bir daha lanet, İbrahim Paşa'ya rahmet, peygambere selâmet». Ücretlerini alan işçiler yakalarını hemen kendilerine yüksek faizle kısa vadede borç para veren aç gözlü faizcilere kaptırlardı. İşçilerin beslenme durumları son derece kötüydü. «Yemeklerin fena-

(5) A. St. Yerasimos; sf. 915.

(6) H. A. Şanda; Y. M. O. tarihli.

İğndan dolayı kavga eksik değildi». Yırtık çullara ve yorganlara sarnarak yatıyor, tuvalet ihtiyaçlarını açık arazide gideriyorlardı. Şafak sökünce işbaşı yapıyorlar, karanlık çökünceye kadar çalışıyorlardı. Rüzgâr ve yağmur altında biricik terli elbiseleri sırtlarında kuruyordu. Aylarca yıkanamadıkları için pislik ve bit içinde kalıyorlardı. Gerek çok çalışmak ve az beslenmeden, gerekse işçilerin temizlenememesinden dolayı verem gibi hastalıklar yaygındı. Bundan daha kötüsü sivrisinek kümelerinin yoğun halde bulunması sıtmaya yakalanmayı neredeyse kaçınılmaz hale getirmişti. (Yükseklik sıtmanın gelişmesini engellediği halde Birinci Dünya Savaşı yıllarında Toros Tünellerinde çalışan işçilerin yüzde ellisinin sıtmalı olması Çukurova'nın 19. yüzyıl'daki acı durumu hakkında dolaylı bir bilgi vermektedir).

Hasta işçiler kendi kaderleri ile başbaşa bırakılıyorlardı. Ne ilaç, ne doktor ne de istirahat edebilecekleri doğru dürüst bir yer bulabiliyorlardı. Çalışamayacak duruma gelenler ya barındığı yerde, çullar arasında ölümü bekliyor ya da ecel teri döke döke sıla yolunu tutuyordu.

Ege Bölgesinde Pamuk İşçilerinin Ortaya Çıkışı ve Durumları :

Amerikan iç savaşının 1861 pamuk üretimini büyük ölçüde ak-satması, Batı Anadolu'da pamuk ekiminin ve dolayısıyla kapitalizmin gelişmesini nisbeten hızlandırdı. Özellikle Rum ve Ermeni azınlıklarla İngiliz ve diğer batılı kapitalistler Ege bölgesinde geniş topraklar satın alarak buralarda pamuk ekimine giriştiler. İngiliz kapitalistleri ile Rum, Ermeni ve Yahudiler 19. yüzyıl'ın ikinci yarısında Ege'de 5 ilâ 6 milyon dönüm arasında toprağa sahip oldular. Bunun tahminen 2 milyon 800 bin kadarı İngiliz kapitalistlerindendi. 1878'de İzmir yöresindeki elverişli toprakların hemen hemen tümü 41 İngiliz tüccarının eline geçmişti. Toprak satın almalar, demiryollarının gelişmesiyle birlikte giderek hızlandı. Tarımın makinalaşması ilk olarak bu topraklarda, özellikle de İngiliz kapitalistlerinin eli altında bulunan topraklarda başladı.

«İngiliz'ler o dönemin en ileri teknolojisinin ürünü olan birer döğerlerden 19 tane satın aldıkları gibi ileride 10 tane daha almak üzere anlaşma yapmışlardı. Hollanda'lı Lennep geniş çiftliğinde bir İngiliz mühendisinin denetimi ve gözetimi altında, buharlı pulluk kullanarak tarım yaparken; F. Whittall, Tire yakınlarındaki çiftliği için 1860 yılında bin sterlin, ertesini yıl ise 484 sterlin harçayarak 'modern' makineler aldığını bildiriyordu. Paterson 'geliştirilmiş makine ve araçlar' satın almak için her yıl 700 sterlin harçarken, Baltazzi iki yıl içinde 10 bin sterlin değerinde makine satın aldığını söyleyerek öğünüyordu. Vedova'nın çiftliği için buharlı pulluk ve Smith'in her yıl ortalama 750 sterlin değerinde çeşitli tarım makineleri satın alması gibi örnekler, İngiliz çiftliklerinde makineleşmenin boyutları hakkında bilgi vermektedir.» (7)

Azınlıkların ve özellikle de İngilizlerin, ucuza satın aldığı bu toprakların bir kesimi de düzenli bir şekilde sulanıyordu. Meselâ Lennep, çiftliğinin 8 bin dönümlük bir bölümünü suluyordu. Tebbitt, İngiltere'den derin kuyulardan saatte 4800 galon su çeken 3 motorlu

(7) O. K. Kurmuş, Emperyalizmin Türkiye'ye Girişi, sf. 116.

pompa getirmişti. 1880'de Aydın'ın 2 milyon 200 bin dönüm toprağı sulanıyordu. 1893'te ise bu alan 4 milyon 100 bin dönüme çıktı.

Türk ve müslüman feodallerinin topraklarındaki makinalaşma ve sulama işlemleri, azınlık ve yabancı kapitalistlerinkine nazaran çok zayıf ve geriydi.

19. yüzyılın ikinci yarısında meta ihracının gelişmesi, hammadde kaynaklarını ele geçirme yarışının hızlanması, demiryollarının yapımı ve tarıma yavaş yavaş makinaların girmesi, Ege'nin özellikle kıyı bölgelerinde çok yavaş da olsa köylülüğün farklılaşmasına yol açtı. Bu farklılaşma özellikle azınlık ve yabancı kapitalistlerin satın aldıkları topraklar üzerine görüldü. Bu topraklar üzerinde çalışan ortakçı ve kiracıların bir kısmı makinaların girmesi, toprağın «Homer devrinden beri değişmemiş olan yöntemlerle» işlenmesinin terk edilmesiyle birlikte işinden oldu. Bunların bir bölümü şehirlere göç edip boyacı, seyyar satıcı, hamal, dog işçisi, hırsız, dilenci vs. olurken bir bölümü de tarım işçisi haline geldi. Fakat bu toprakların büyük çoğunluğu yine ortakçı ve kiracı köylüler tarafından işleniyordu. Çünkü mevcut makinalarla yüzbinlerce dönüm toprağı işleme imkânı yoktu. Tarım işçileri ile ortakçı ve kiracı köylüler yan yanaydı. Azınlık ve yabancı kapitalistler ortakçı ve kiracı köylülerle yaptıkları sözleşmelerle ürünlere 1/3 ilâ 2/3 arasında değişen oranlarda el koyuyorlardı. Bunun yanında köylülere angarya işlerde yük-lüyor, yapmak istemeyenleri topraklarından sürmekle tehdit ediyorlardı. Büyük feodal.

«Karaosmanoğlu Hüseyin Efendi topraklarından bir bölümünü Paterson'a sattığı zaman köylülerin her yıl 6 gün toprak sahibi hesabına çalışması gerektiğinin bir gelenek olduğunu da söylemişti. Buna göre her köylü ailesi bir çift öküz ile iki gün tarla sürmek, iki gün tohum serpmek ve iki gün de hasat yapmak zorunda idi». (8)

Doğrudan ihracatını yaptıkları ürünleri yetiştiren, özellikle pamuk ekimine büyük ağırlık veren, buna bağlı olarak çeşitli atelyeler, un değirmenleri, çırçır fabrikaları ve hidrolit presleme tesisleri açan bu yabancı tüccar çiftçilerin, İzmir'de büyük ticaret evleri veya şirketleri vardı.

«Bu şirketlerin yalnız mal alım satımıyla uğraşan normal ticaret şirketlerinden farkı hepsinin üretimden malın satışına kadar her aşamayı kontrol etmeleriydi. Kendi toprakları üzerinde yetiştirdikleri üzüm, incir, zeytin, pamuk, tütün, palamut ve haşhaşı kendi atölyelerinde ve fabrikalarında işledikten sonra Londra, Liverpool veya Hamburg'daki şubeleri aracılığıyla satıyorlardı. Pamukların çirçirlanması, kuru üzüm ve incirlerin kimyasal maddelerle işlenmesi hep bu şirketlerin kendi atölyelerinde yapılıyordu. İki tane yağ fabrikası ve rafinerisi olan Ottoman Oil Company'nin işlediği zeytinler, şirketin kendi malı olan zeytin bahçelerinde yetişiyordu». (9)

Türk feodallerine gelince; onların toprakları üzerindeki ortakçılık ve kiracılık ilişkileri ezici hakimiyetini sürdürüyordu. Kapitalizmin girdiği bölgelerde bunların çoğu topraklarının bir kısmını azın-

(8) a.g.c; sf. 103

(9) a.g.e.; sf. 122

lık ve yabancı parababalarına satmak zorunda kalıyordu. Bunun yanında elde ettikleri pamuk ve diğer ürünleri azınlık ve yabancı tüccarlara satıyor, onların koltuğu altında palazlanmaya çalışıyorlardı. Bu bakımdan bu topraklar üzerinde köylülüğün farklılaşması son derece zayıftı. Telecilik ve angarya ıktısadı, demlebilir ki gücünden pek bir şey kaybetmemişti. Bu toprakların gerçek efendileri yine eskisi gibi toprak ağalarıyla telecilerdi. Bunun yanında tarımını makinalaştırmak isteyen ve bu yönde girişimlerde bulunan Türk teodaları da yok değüdü.

1870'e geldiğinde tümü demiryolunun geçtiği şehir ve kasabalarda bulunan 34 fabrika kurulmuştu. Bu fabrikalarda buhar gücü ile çalışan 700'den çok çirçir makinası vardı.

Şimdi gelelim tarım işçilerinin durumuna:

Ege'de çiftliklerde daimi çalışan tarım işçilerinin yanında bir de mevsümlük işçiler vardı. Bunlar ayaklarında çarığı, sırtlarında dağarcıkları veya «Bernaneleriy» le kameler halinde gezerlerdi. İçlerinde bir parça toprarı, bir kaç inegi veya koyunu olanlar olduğu gibi hiç bir şeyi olmayanlar da vardı. Bunların bir kısmı iç bölgelerden ürünlerin erken olgunlaştığı kıyı şeridindeki çiftliklere doğru gidiyor, «Dayıbaşı» lar aracılığıyla çiftliklerde çalışa çalışa Sonbahara doğru yine iç bölgelerde oluyorlardı. İşçi kitliğinin çekildiği dönemlerde (ki böyle dönemler genellikle sererberlik dönemleriydi. Mesela 1877 Rus savaşına yüz bin dolayında, 1885 yılında ise Selanik'e doksan bir kusur Ege'li kır ve şenir yoksulu gönderildi) İngiliz kapitalistleri çiftliklerine daha fazla işçi çekebilmek için «Aydın ve kasaba demiryollarıyla anlaşmalar yaparak işçilerin köylerden tarlalara az bir ücret vererek gelmesini sağlayan 'Paso' yöntemini uygulamaya başladılar».

Ege'deki tarım işçilerinin durumuna gelince;

«Çiftliklerin yeni yeni ortaya çıktığı 1856 yılında tarım işçilerinin ortalama ücreti 1 şilin kadar iken 1863 yılında İzmir yakınlarında 2 şiline, diğer yerlerde ise 1 şilin peniğe yükseldi. 1869 yılında ise Batı Anadolu'daki İngiliz çiftçiler bütün Osmanlı İmparatorluğunda en yüksek tarımsal ücreti kendilerinin ödediğini söyleyerek ögünüyorlardı. Ücretlerdeki bu artışın 1870 yılında yavaşladığını ve ortalama 1 şilin 8 peni düzeyinde kaldığını görüyoruz». (10).

«Yere ve zamana göre Ege'deki İngiliz çiftliklerinde, haftalık veya aylık olarak tutulan işçilerin yıllık olarak da işe alındığı oluyordu. Bu durumlarda işveren işçiye iki almasıık sunuyordu: İşçi ya bir yıllık ücret tutarı olarak peşin 12 sterlin alıyor ya da yiyip içmesi yatacak bir yer verilmesinin yanısıra bir kat giysi ile birlikte peşin 6 sterlin alıyordu. Kadın ve çocuklara oto yıkamak gibi basit ve çok yorucu olmayan işlerde günde 5 peni ile 9 peni arasında bir ücret ödeniyordu. Tarımsal ücretlerin artmasına paralel olarak bu işçilere ödenen ücretler de 1870 yılına doğru 6 peni ile 1 şilin düzeyine yükseldi. Gün ağarınca çalışmaya başlayan işçiler güneş batınca paydos ediyorlar ve bu süre içinde yalnız bir kez 1 saatlik yemek arası veriyorlardı. Böylece çalışma günü 9 saat ile 15 saat arasında değişiyordu. Çeşitli resmi ve dinsel tatiller dolayısıyla genellikle yılda 260 gün çalışıyor, bazı yerlerde ise 304 gün çalışıldığı da oluyordu». (11)

(10) a. g. e.; sf. 109.

(11) a. g. e.; sf. 110.

1890 yılında ise ücretler İzmir yöresinde, hasat mevsiminde, 3 ilâ 10 kuruş, diğer aylarda 3 ile 5 kuruş arasında değişiyordu. Halbuki aynı dönemde, dana iç bölgelerde mesela Konya yöresinde günlük ücretler 5 kuruşu geçmiyordu. Buna rağmen Ege bölgesindeki işçilerin ücreti, açlığın getireceği hastalıkları önleyecek derecede değildi. Paranın değerini hızla yitirmesi temel geçim araçlarının fiyatlarındaki yükseliş, ücretlerin yükselmesi oranıyla aynı değildi.

Türk feodal burjuvalarının topraklarında çalışan ve çok ağır feodal yükümlülükler altında olan pamuk emekçilerinin durumları çok daha kötüydü. Ayrıca bu topraklar üzerinde kurulan değirmen, yagnane, bozanane, anır ve ambarlarda çalışan «Ecir», «İrgat», «Sığırıcı», «Bekçi», vs. adlarla adlandırılan emekçilerin değişik şekillerde ödenen ücretleri çok düşüktü.

Tütün işçileri: Tütün tekeli Muharrem Kararnamesi uyarınca bir çok devlet gelirleri gibi Avrupa emperyalistlerinin eline geçmişti. Fıatları bunlar tesbit ediyordu. Bu bakımdan Avrupa şirketlerinin soygun örgütü olan Duyun-u Umumiye'nin tütün ekicileri ve işçileri üzerindeki, özellikle birinciler üzerindeki sömürü ve baskıları dolaysızdır.

Tütün yetiştirilmesi çok meşakkatli bir üründür. Birinci sürme, ikinci sürme, üçüncü sürme ve sürgü, açma, çizgi, karık, lıkme, birinci çapa, ikinci çapa, kırma, dizme, kurutma, bağlama, taşıma gibi çok değişik ve yoğun işlemleri gerektirir. Tarım emekçileri ve işçileri tütünü olgunluk benekleri belirlediği zaman ay ışığında kırarlardı. Karık, dikme ve iki çapa için bir dönümde 18 işçi çalışıyordu. 1911'de İngiliz kapitalistleri tütün kırma ve ipe dizme işinde çalışan işçilere 6 şilin öduyorlardı. İşçiler İngiliz toprak sahiplerinin kiraladıkları adamların kontrolü ve baskısı altında sıkı bir şekilde çalıştırılıyordu. Ote yandan tütün fabrikalarında çalışan işçiler de emperyalistlerin ağır sömürü ve baskıları altındaydı.

«1883'te küçük tütün yapım evlerinin kapatılarak, tütün tekelinin Fransız rejli idaresine verilmesinden sonra yerli işçiler üzerinde en fazla baskı yapan şirketlerden biride rejli olmuştur. Reji idaresi sudan bahanelerle, müstüman ve hıristiyan yerli işçileri işten çıkararak yerlerine yabancı işçiler almaktadır. Gerçekten de Romanya'dan işçi getirilmesi yoluna gidilmiştir. Uzun süreden beri rejli'de hizmet etmiş olan yaşlı işçiler, kapıda kalmışlardır». «Reji idaresi, İstanbul'da ve diğer illerde, yerli işçileri işten çıkarmaya devam ediyor...» (12).

İncir ve üzüm işçileri: Batılı kapitalistlerin kuru incir ve üzüm ihracına gittikçe önem vermeleri, tarımın bu alanda gelişmesine incir ve üzüm üretiminde ücretli emeğin belirgin bir şekilde ortaya çıkmasına yol açtı. 20. yüzyılın başlarında İzmir'in kuru incir ihracatını bir İngiliz şirketi tekeline almıştı. 20 bin dönümlük bağ satın alan 3 Rum feodal burjuvanın kontrolünde bulunan bir başka İngiliz şirketi ise üzüm ihracatını elinde tutuyordu. 1893'te Aydın bağlarının büyük çoğunluğu İngiliz'lerin eline geçmişti.

İncir işçileri toprağın derin bir biçimde sürülmesi, ağaçlardaki

(12) O. Sencer; Türkiye İşçi Sınıfı, sf. 154.

kuru dalların ayıklanması, incirlerin devşirilmesi, kurutulması, çuval ve sandıklara dizilmesi ve taşınması işlerinde çalışıyorlardı. Bazı yörelerde kadın işçiler bu dalda daha yoğun ve bunların ücretleri erkek işçilerinkinin yarısı kadar veya daha düşüktü.

Üzüm işlerinde çalışan işçilerin önemli bir kesimi kadındı. İşçiler bu işte hem kışın hem de yazın çalışırlar. Sonbaharda ve kışın kuru budama, toprak sürme, çapalama; baharda yeşil budama (uç alma, filiz kırma, yaprak, salkım ve tane seyreltme), çapalama, yazın ise devşirme, kurutma ve taşıma gibi işlerde çalışıyorlardı.

Tarım işçileri, sadece bu anlattığımız alanlarda yoğunlaşmamıştı. Onlar, hububat, orman, zeytin, palamut, keten, kenevir, bakliyat, afyon, pancar ve meyânkökü gibi ürünlerin yetiştirildiği alanlarda da yoğunlaşmıştı ve ücretli bir sınıf olarak gün geçtikçe büyüyorlardı.

(Devam Edecek)

LE - YA

BELGESEL ESERLER DİZİSİ: 3

İKİ LİDER İKİ ÖRNEK

Doğu Perinçek ve İbrahim

Kaypakkaya'nın Polis İfadeleri

BELGESEL ESERLER DİZİSİ: 4

HALK DÜŞMANLARININ GERÇEK YÜZÜNÜ İYİ TANIYALIM!

Halil Berktaş'ın Polis İfadesi
Yakında Çıkıyor

Genel Dağıtım: Ülke Dağıtım. Cağaloğlu Meydanı, Beyhan, No: 29/31, Kat: 4/303, İSTANBUL

ÇKP ve ÇHC Modern Revizyonistleri Emperyalist Tekellerle İşbirliği İçinde, Çin Proletaryasını ve Halkını Azgın Bir Sömürü ve Zulüm Düzeni Altına Sokuyorlar!

Geçen sayıdaki yazımızda, ÇHC'nde kültürel alanlarda yürüttüğü geriye dönüş sosyalist üretim ilişkilerinin nasıl tahrib edildiğini; yeni burjuvazinin iktisadi, siyasi ve kültürel saldırısını, teorik açıdan incelemiştik. Bu kısa yazımızda ise, ÇHC'nin emperyalist devlet ve tekellerle geliştirmekte olduğu iktisadi işbirliğini somut verilerle ortaya koymak ve bundan bazı sonuçlar çıkartmak istiyoruz.

Çin'de Mart 1978'de yapılan «Milli Bilim Konferansı»nda alınan kararlar içinde, Hua Kua Feig'in öne sürdüğü yatırım planlarına, 1985 yılına dek 120 büyük tesis gerçekleştirilecektir. Bu planlama içerisinde, 6 büyük çelik tesisi, 10 petrol işletmesi, 30 enerji santrali, 5 büyük liman ve 6 Yeni demiryolu hattı inşası bulunmaktadır. 1977 yılı fiyatları üzerinden hesaplandığında, Çin'in önümüzdeki 8 yıl içinde ithal malı mamul maddelere olan ihtiyacı 100 - 160 milyar dolar kadardır. Yapılması planlanan tesislerin gerçekleştirilebilmesi için de 350 milyar dolar dış finansman ihtiyacı vardır. Çin milli geliri bu yatırımları karşılama gücüne sahip değildir. Bugünkü Çin yönetimi, burjuva karakterleri gereği, finanse edemeyecekleri yatırımları gerçekleştirme planları ile emperyalist sermayeye yanaşmaktadırlar.

ÇHC ticaret bakanı Li Diang, Eylül ayı

inde İngiliz Ticaret heyeti ile yaptığı konuşmada «Uluslararası Ticaret Koşullarına uyacaklarını» söyledi. ÇHC yöneticileri uluslararası ticaret koşulları gereği, ihtiyaçlarını karşılama temelinde, kredi ve taksitlerle alım satım yapılabileceğini onaylarken, Mao Zedung'un «Çin'i kendi gücümüz ile geliştirelim» şiarını boşa çıkmış bir deneyim olarak değerlendirmektedirler.

«Uluslararası Ticaret Koşulları», emperyalizmin bir dünya ekonomisine dönüştüğü emperyalizm çağında, emperyalizmin koşulları anlamına gelmektedir. Uluslararası Ticaret Koşullarına uyarlılık, emperyalizm koşullarıyla tam bir uyarlılık içerisindedir. Emperyalizm, çeşitli ulusal toprakları ve ekonomileri, dünya ekonomisi denilen tek bir zincirin halkaları haline getirirken, bu koşullar ile uyum içerisinde bulunmak, Çin'deki burjuva kliğin karşı-devrimci özünü sergilemektedir. Nitekim bunlar bir yandan ülke kapılarını emperyalist sermayeye açarken, diğer yandan büyük sayılar ifade eden borçların ekonomik bağımlılık ile ilişkisi olmadığı demagojisini yapmaktadırlar.

Eldeki verilere göre, ÇHC'nin 1973 - 1977 arasındaki makine ve benzeri meta ithallerinin değeri, 2,78 milyar dolar iken 1977 senesi içinde ithal edilen metaların değeri ise 7,8 milyar doları bulmaktadır. 1978 yılının

ilk altı ayında ise 5 milyar dolara yaklaşık ithal gerçekleştirilmiştir. Buna karşılık ÇHC'nin bu süre içindeki meta ihracatı ise yılda yaklaşık 3 milyar dolar civarında kalmaktadır.

Modern revizyonist «Üç Dünya Teorisi»nin beraberinde getirdiği ekonomik işlevlik ve dış siyaset gereği, ÇHC yöneticileri «2. Dünya Ülkeleri» dedikleri emperyalist güçler ile, özellikle de B. Alman ve Japon emperyalist devlet ve tekelleriyle ekonomik temaslarda bulunmaktadırlar. «Yeni Gelişim Stratejisi» adına girişimleri pratikte kendini açık bir şekilde göstermektedir.

Japon emperyalistlerinin Çin topraklarından sökülüp atılmasından ve ekonomik bağılılığın kırılmasından bu yana geçen yaklaşık 30 yılın ardından, Şubat 1978 içinde ÇHC yöneticileri Japon emperyalistleriyle bir anlaşma imzaladı. Adına 'dostluk ve barış' anlaşması dedikleri şey özde 5 senelik süreyi kapsayan ticari bir anlaşma idi. Eylül 1978'de yine bir araya gelen her iki devlet temsilcileri, anlaşma süresini 1990'a kadar uzattılar. Anlaşmanın koşullarınca ya pılacak ithal mallarının değeri 100 milyar doları bulmaktadır. Ayrıca Japon emperyalistleri, Şanghay'da bir çelik işletmesi, bir alüminyum - döküm, bir renkli televizyon lambası işletmesi ve bir deri fabrikası kuracaklardır. Buna karşın Çin'den ilk 5 senede 47 milyon ton ham petrol ve 10 milyon ton kömür alacaklarıdır. Ayrıca Ağustos 1978 içinde Japon tekstil firması İltof ile de bir kontrat yapıldı. Bu kontrata göre, İltof Şanghay'da bir tekstil fabrikası kuracak, makine ve hammaddeyi de sağlayacaktır. Çin'li işçiler ise çalışarak Japonlara yılda 300.000 pijama dikeceklerdir.

Batı Alman emperyalistleri ile de ekonomik ilişkiler sürdürülmektedir. Bilim adamları, mühendis, tekniker ve öğrenciler B. Almanya'ya gönderilmektedirler. Bunlar (3.000 kişi) emperyalist üretim ilişkileri içerisinde eğitim görmektedirler. Ekim ayı başında B. Almanya'ya gelenlerden biri de Fang Ji idi. Fang Ji, MKSB üyesi olup, Bilim ve Teknik Şehir Komisyonu başkanlığı yap-

makta ve aynı zamandan yeni «bilimsel devrim» sorumlusudur. Kültür Devrimiyle parti üyeliğinden atılan Fang Ji, 1977'de tekrar parti üyeliğine alınarak kendisine yüksek görevler verilmiştir.

Fang Ji, B. Almanya ziyareti sırasında, emperyalist üretimi yakından izlemiş, B. Alman tekelleri ile görüşmeler sürdürerek, bazı malların ithali ve Çin'de bir dizi işletmenin, fabrika yapan fabrikaların kurulması temelinde projeler savunmuştur. Yapılan anlaşmalara göre de; Çin'de Biblis tipi enerji santrali, çelik işletmeleri, makine fabrikaları kurulacak ve elektronik beyin (Komputer), buldozer, kamyon vs. ithal edilecektir. Krupp tekeli 2,5 milyar ton büyüklüğünde kömür deposu, Dortmund Uhde ise 5 petro kimyâ tesisi inşa edecek ve Daimler Benz - Mercedes 650 ağır vasıta verecektir. Ayrıca Batı Alman tekelleri tarafından modern maden işletme tesisleri kurulacaktır.

Doğrudan kredi ilişkileri ise ÇHC yöneticileri ile İngiliz, Japon ve Batı Alman bankaları arasında sürdürülmekte idi. Çin'i yeni sermaye ihraç alanı olarak gören bu bankalardan İngiliz bankası 200 milyon dolar; Japon ihraç - ithal bankası 2 milyar dolar vermeye hazır olduklarını bildirmişlerdi. Ekim ayı başında, B. Almanya'ya gelen ÇHC yöneticilerinden olan Fang Ji ile görüşmelerden sonra B. Alman bankası (Dresdener Bank) ile 8 milyar Marklık bir kredi anlaşması, 5 sene süreli ve % 7 - 25 faiz ödeme koşullarında imzalandı.

Geçen seneye oranla B. Almanya'nın Çin'den aldığı mallar, 1978'in ilk altı ayında % 18 artış gösterirken, buna karşın Çin'in B. Almanya'dan aldıkları % 97 artış göstermektedir. B. Almanya'nın 1977'de Çin'den aldığı mallar (Konserve, giyim eşyası, kumaş, ayakkabı, deri eşya, kürk, manganez, krom gibi ham maden, yün, ham ipek vb.) hammadde ve yarı mamul mallar olup, toplam 665.5 milyon mark tutarındadır.

ÇKP'nin Marksist - Leninist doğru çizgisi önderliğinde ÇHC kurulduğunda, Marksist - Leninist anlayış temelinde doğru bir ilke olarak «kredi yasağı» konuldu. Ekonomik

güçlükleri «yalnız kendi gücümüz ile yenibiliriz» şiarı esas alındı. Emperyalizme bağımlılık zincirinin kırıldığı ve işçi sınıfının önderliğinde kurulan ÇHC'de, üretici güçlerin geliştirilmesi sürekli, kesintisiz bir devrim meselesi olarak ele alındı ve Mao Zedung'un şiarı pratiğe uygulandı.

O dönemde de emperyalist ülkeler ile ekonomik ilişkiler vardı; ama ithal edilen malların değeri ya peşin ödenmekte ya da peşin ödeme gücü yoksa ithal yapılmamaktaydı. Bunun dışında mala karşı mal temelinde ithal yapılmakta idi.

Bugün ise, ÇHC yönetimi üretici güçlerin gelişimini, devrimin sürekliliğinin bir meselesi olarak ele almamaktadır. Ülkedeki standartları ve tekniği, emperyalist ülkelere oranla geri bulan, ÇHC iktidarını elinde bulunduran Hua Kuâ Feng ve Teng Hsiao Ping önderliğindeki modern revizyonist klik ülkeyi günden güne emperyalist sermayeye yaklaştırmakta; onun da yardımıyla sosyalizmin inşasına ve sosyalist üretim ilişkilerine en hızlı ve kesin darbeyi vurmaya amaçlamaktadır.

Yukarıda sergilediğimiz iktisadi tablo, Marksist-Leninistlere neyi işaret ediyor? ÇHC'ni bugünden sosyal-emperyalist bir ülke olarak nitellemenin doğru olamayacağına işaret ediyor.

ÇKP modern revizyonistleri, ÇHC'nde proletaryanın Marksist-Leninist partisi önderliğinde uzun mücadelelerle elde ettiği ve inşa etmekte olduğu sosyalizmin tüm kazanımlarına ve sosyalist üretim ilişkilerine saldırmakta ve onun yerine kapitalist üretim ilişkileri geçirmeye çalışmaktadır. ÇKP modern revizyonistleri iktisadi alanda giriştikleri bu kapitalistleşme saldırılarını kültürel

ve siyasi alanda da pekiştirmektedirler. Onlar siyasi iktidarı ele geçirdiklerinden bu yana, dış siyasetlerinde sosyal-emperyalist bir politika izlemektedirler. Fakat Çin'de bütün şiddetiyle süren sınıf mücadelesinde henüz yeni burjuvazi geriye dönüşü tamamlamamıştır. Kanımızca bu geriye dönüş, eğer Çin proletaryası engel olamazsa, iki muhtemel gelişme yönü izleyebilir. Birincisi, SSCB'de gördüğümüz yol; yani güçlü bir sosyalist ekonominin tahribatı temelinde yükselen, iktisadi, sosyal ve siyasi olarak tekelci kapitalist restorasyonu tamamlamış olan sosyal-emperyalist bir ülke. İkincisi ise, gittikçe emperyalizme teslim olan ve nihayet emperyalist dünya ekonomisinin bağımlı bir parçası haline gelen, komprador nitelikte bir kapitalizmin restore edildiği, bağımlı bir ülke ÇHC'nin bu iki muhtemel gelişme yönünden hangisinde ilerliyeceğini, modern revizyonistlerin «üçüncü en büyük güç» olma emelleri değil, esas olarak Çin'in iktisadi gücü ve bu gücün emperyalist sermaye ihracı ve emperyalist ticaret karşısında ne derece dayanabileceği belirleyecektir.

Bugün başta ABD ve B. Almanya olmak üzere bütün emperyalist devletler ve tekeliler, Çin'e geniş bir sermaye ihracı pazarı gözüyle bakmakta; ÇHC'ni kendilerine her bakımdan bağımlı bir ülke haline getirmenin yollarını aramaktadırlar. Buna karşılık şu da ortadadır ki, modern-revizyonist darbeden önceki ÇHC'nin alt yapısı ve iktisadi gücü, Sovyetler Birliği'nin Kruscef darbesinden önceki alt yapısı ve iktisadi gücüne oranla çok daha zayıftır ve bu temel tahribatı üzerinde yükselecek yapının niteliği önümüzdeki dönemde yer alacak gelişmelerle belirlenecektir.

Çeşitli Milliyetlerden Türkiye Halkının Halk Demokrasisi ve Bağımsızlık Mücadelesi Sıkıyönetimlerle Durdurulamaz !

Dergimiz baskıya hazırlandığı sırada faşist Kahramanmaraş katliamı ve arkasından da 13 ilde Sıkıyönetim ilanı gibi, Türkiye'de siyasi durumu derinden etkileyen iki olay oldu. Bu durumun doğru bir değerlendirilmesinin yapılması Türkiye Devrimi açısından tayin edici bir öneme sahiptir. Aşağıda, gelişmelerin Marksist-Leninist tahlilini ve bundan çıkarılacak sonuçları ana hatlarıyla ortaya koyacağız.

CHP hükümetinin ilan ettiği bu sıkıyönetimi doğru değerlendirebilmek, Türkiye'de faşizm meselesine Marksist-Leninist bir bakış açısına sahip olmaya bağlıdır.

«Türkiye'de ve Türkiye gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde faşizm, **komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının diktatörlüğüdür» (1)**

İbrahim yoldaşın ortaya koyduğu faşizm tahlili, Türk hakim sınıflarının bütün kesimlerinin faşist olduğunu öğretmektedir. Hakim sınıf kliklerini bağlı buldukları emperyalist güçlere göre «liberal», «reformist» kesim ile «faşist» kesim olarak ikiye ayırmak, modern-revizyonizmin, özellikle de «Üç Dünya» modern-revizyonizminin sonucudur. Modern-revizyonizme göre, dünya çapında devrimin başdüşmanı olarak görülen emperyalistlerin dışındakiler faşist değildirler ve dolayısıyla onların yarı-sömürgelerdeki uçakları da «liberal» ve «reformist» olacaklar ve ne denirse denilsin, faşist diktatörlüğün bir unsuru, dolayısıyla da Türkiye devriminin düşmanı değil dostu görüleceklerdir (çünkü faşizmi yıkmak de-

mokratik halk devrimi ile mümkündür ve de anti-faşist cephenin sınıfsal muhtevası halkın devrimci birleşik cephesinin sınıfsal muhtevası ile bir ve aynıdır). Bu modern-revizyonizmin etkisindeki görüş, tekelci kapitalizmin siyasi yapısı olan siyasi gericiliğin ne anlama geldiğini kavramamakta; siyasi gericiliğe rağmen burjuva demokrasilerinin var olabilmelerini tekelci sermayenin niteliğine bağlamakta ve bu demokrasilerin sadece emperyalist ülke proletaryasının direnişleri sayesinde ayakta kalabildiğini görememektedir.

Devrimci Halkın Birliği'nin başını çektiği bu oportünist görüşe göre, CHP komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının bir kesiminin partisi olmakla birlikte, bu kesimin göbekten bağlı bulunduğu Batı Alman ve Batı Avrupa'daki diğer emperyalist devletlerin niteliği dolayısıyla faşist addedilmemektedir.

İşte, Türkiye'de devrimci hareketi faşizm karşısında silahsızlandıran ve CHP vasıtasıyla komprador burjuva-toprak ağası sınıflarının uygulamaya soktukları resmi sıkıyönetim karşısında şaşkına döndüren birinci başlıca oportünist faşizm tahlili budur.

Türkiye'de faşizmin sınıfsal muhtevasını İbrahim Kaypakkaya yoldaşın Marksist-Leninist görüşlerinin kötü bir kopyasıyla tesbit eden diğer bir yaygın oportünist görüşe göre ise, CHP «orta burjuvazinin üst kesiminin» bir partisidir ve bu nedenle emperyalizm (sosyal-emperyalizm) ve onların

ülkedeki uşak sınıflarıyla uzlaşmakta, giderek devrime karşı ve «gerici» bir tavır almaktadır.

Bu revizyonist - troçkist görüş, küçük burjuva ideolojik - siyasi hattını, bizim gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde orta burjuvazinin niteliğini değerlendirme konusunda da serpiliyor. Bunların tahliline göre, birincisi, milli burjuvazinin sağ ve sol kanatları, proletaryanın devrim siyasetinin sosyal bir güç haline gelmesinden çok önce ayrışır (söyledikleri budur, çünkü CHP'nin orta burjuvazinin sağ kanadının partisi olduğunu iddia ediyorlar). Bu tez, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkeler için Mao Zedung'un getirdiği Marksist-Leninist görüşlerin doğru- dan reddidir. Milli burjuvazinin sağ ve radikal kanatlar olarak ayrışması, devrim mücadelesinin Marksist-Leninist Parti önderliğinde iyice yükseldiği bir dönemde ortaya çıkar. Bir kesim devrimden duyduğu korku ve emperyalizmin de baskısıyla, onunla uzlaşır, teslim olurken, diğer bir kesim devrimin safında yer alır. Bu, esas olarak siyasi bir ayrışmadır ve devrim tarihleri de göstermiştir ki her iki kanat birbirinden uzlaşmaz kesin hatlarla ayrılmayıp, devrim süreci içinde sol kanadın da yalpalamaları ve sağ kanada dönüşmesi mümkündür. İkinci olarak, bu oportünist teze göre, bizim gibi ülkelerde milli burjuvazi güçlü bir siyasi akım oluşturabilmekte ve hatta iktidara yürüyebilmektedir. Bu tez, savunucularını, giderek yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde milli burjuvazinin iktidarı ele geçirebileceği ve Demokratik Halk Devrimi'ni başarabileceği şeklindeki modern-revizyonist görüşe götürecektir.

Parti Bayrağı'nın şampiyonluğunu yaptığı bu görüş, orta burjuva partisi gördüğü CHP'nin, komprador burjuvazi ve toprak ağalarına rağmen hükümet olabileceğini ve bu mevziden faşizme karşı tedbirler alabileceğini (ya da kendine Marksist-Leninist diyenler tarafından buna zorlanabileceğini) savunmuştu. Bu anti Marksist-Leninist tesbit, onların, faşizmin içinde açılacak gediklerle parçalanabileceği ve iktidardan uzak-

laştırılabileceği şeklindeki küçük burjuva anti-faşist mücadele anlayışlarının doğru- dan bir ürünüdür. Bu sağ oportünist faşizm tahlilini ve siyasi partilerin değerlendirilişini savunan yayın organları sosyal-pratik CHP'nin faşist olduğu gerçeğini kaçınılmaz bir biçimde sergiledikçe Marksist-Leninist Hareketin değerlendirmelerine yanaştılar. Muğlak ifadelerle CHP'nin «gerici» vs. olduğunu söylemeye başladılar. Fakat faşizme karşı mücadelenin temelini halk savaşı olduğunu reddetmeleri, legal ve barışçıl kit- le mücadeleleri ile faşizmi sürekli geriye doğru itebilecekleri, kalıcı mevziler kazanabilecekleri ve nihayet, günü geldiğinde, toplu ayaklanma ile iktidardan alışı, edebilecekleri şeklindeki anlayışları ile devrimci harekete büyük zararlar verdiler.

Bugün ise CHP sıkıyönetiminin ne türlü bir değerlendirmesini yapacakları, gerçekler karşısında nasıl yılan eğrileri çizecekleri ileride görülecek bir gelişmedir.

Bugünkü siyasi durumun doğru değerlendirilebilmesi, bu tür oportünist ve revizyonist görüşlerden sıyrılmak ve şu Marksist-Leninist tespitlere dayanmak ile mümkündür.

Birincisi, yukarda da koyduğumuz gibi, Türkiye gibi ülkelerde faşizm, komprador burjuvazi ve toprak ağası sınıflarının ortaklaşa devlet etme biçimleridir.

İkincisi, her yarı-sömürge olduğu gibi, Türkiye'de de çeşitli emperyalist devletlerin hegemonyası ve sömürsü sürmektedir. Türk hakim sınıfları, bağlı oldukları emperyalist güçlere göre kliklere ayrılmakta ve efendilerinin aralarındaki dalaşmala- ra paralel olarak, iktidarda ağırlık kazanma mücadeleleri vermektedirler.

Hakim sınıf klikleri arasındaki bu dalaşma, Türkiye halkının yükselen mücadelesi ve emperyalist ekonominin derinleşen krizinin yansıması ile gittikçe keskinleşen bunalım karşısında daha da hızlanmaktadır. Ancak, hakim sınıflar halkımızın mücadelesi karşısında birleşmekte, devrimci uyanış ve mücadele karşısında geçici bir siyasi istikrar sağlamadan duramayacaklarını bil-

mektedirler. Sağladıkları siyasi istikrar ise ancak geçici ve kısmi olabilir ve olmaktadır. Bugün için geçici de olsa iktisadi istikrar sağlamaları, emperyalist ekonomilerin içinde buldukları şartlardan dolayı, çok zordur.

Üçüncüsü, CHP, başta Batı Alman olmak üzere Batı Avrupadaki emperyalist güçlerin uşaklığını yapan komprador burjuvazi ve toprak ağaları kliğinin siyasi temsilcisidir. Bu niteliğiyle, siyasi temsilciliğini yaptığı klik gibi, faşisttir.

CHP, Amerikancı MC hükümetlerinin, halkımızın gözünde iyice teşhir olmaları neticesinde ve Marksist-Leninist siyasetin kitlelere yayılmamış olması sonucu hükümet olabilmıştır. Geçen yıl hakim sınıfların iktisadi ve siyasi krizlerinin geldiği noktada, hakim sınıfların önünde iki yol vardı: birincisi, resmî sıkıyönetim ilanı ile açık faşizme geçmek, ya da çeşitli sahte «reformist» vaatlerle halkın muhalefetini kuyruğuna takabilmiş olan CHP'nin hükümet olmasını desteklemek. Birinci alternatif halkın içinde bulunduğu durum sonucunda hakim sınıfların o gün için göze alamadıkları bir yoldu. İkincisi ise, iktidarda ağırlıkta olan Amerikancı kanadın işine sekte vurmakla birlikte, birincisine göre daha avantajlı (halkın muhalefetini pasifize etmesi ve hakim sınıflara soluk alacak zaman kazandırması açısından) olan bir alternatifti. CHP, sahte vaatlerle pasitize ettiği halk kitlelerinin gözünün içine baka baka açık faşizme doğru gidebilecek bir program öneriyordu.

Nitekim CHP hükümetinin uygulamaları «sivil» sıkıyönetim yönünde adım adım ilerledi. Marksist-Leninist Hareket, CHP hükümetinin kurulduğu andan itibaren, onun faşist olduğunu ve şu ya da bu yollarla açık faşizmi gerçekleştireceğini belirtti ve ona göre mücadele perspektiflerini önerdi.

CHP hükümetiyle sağlanan görünüşteki hakim sınıfların siyasi istikrarı çok kısa bir süre sonra bozuldu. Devlet imkanlarına daha yakın bir noktaya gelmiş olan Batı Alman klik, siyasi iktidardaki ağırlık kazanma işine sıvandı ve bunu da halkımıza

faşizme karşı tavır aldığı şeklinde göstermeye, böylece onun üzerindeki etkisini sürdürmeye çalıştı. Hakim sınıfların iktisadi krizleri, CHP hükümetinin aldığı ve halkımızı açlık ve sefalet denizine daha da batıran yeni ekonomik tedbirlere rağmen bir derece bile durmadı, tam aksine daha da derinleşti. Bu, emperyalizmin keskinleşen krizi şartlarında, doğal ve kaçınılmazdı. Kısa sürede bozulan siyasi istikrar, bu iki klik arasında ki mücadelenin daha da derinleşmesiyle vahimleşti. Halkımız ise, CHP'ye duyduğu «umut»un boş, aldatmaca olduğunu görmeye, faşist katliamlar karşısında kendi kollarından başka bir şeye güvene meyeceğini anlamaya yöneldi. Bu durum bir yandan dalaşmalarını derinleştirirken, duydukları siyasi istikrar ihtiyacını da keskinleştirdi.

Amerikancı kanat bu istikrarın resmi sıkıyönetim biçiminde olmasını istiyordu. Çünkü birincisi, genel olarak hakim sınıfların, iktisadi ve siyasi krizin darbelerini geçici süre de olsa atlatmaları, halkın muhalefetinin derhal ve iyice ezilmesi ve sömürülmesine bağlıydı. İkincisi, sıkıyönetim orduyu fiili yönetime getirecekti ve de Amerikan emperyalizminin uşakları ordu içinde ağırlıktaydı. Böylece, Amerikancı kanadın siyasi ağırlığı korunmuş ve geliştirilebilmiş olacaktı. CHP ise yeni faşist tedbirlerle açık faşizmin «sivil» sıkıyönetim biçimini geliştirmek, böylece halkı ezerken bir yandan da ipleri elinde tutmak istiyordu.

Fakat Amerikancı kliğin hem resmi sıkıyönetimi zorlamak için, hem de halkın muhalefetini ve devrimci hareketi bastırarak, sindirmek için giriştiği saldırılar ve katliamlar, CHP'nin politikasını bozdu. Son olarak Amerikancı kanadın düzenlediği K. Maraştaki vahşi faşist kâtlam ile patlayacak olan halkın muazzam infiali karşısında, halkın gözünde zaten sarsılan kredisini daha da kaybedeceğini gören CHP, resmi sıkıyönetime başvurmaktan başka çare göremedi. Böylece, hakim sınıfların bütün klikleri, açık faşizmin resmi sıkıyönetim biçiminde birleştiler.

Bugün ilan edilen sıkıyönetim, ancak çok kısa süreli ve sallantılı bir istikrarı temsil etmektedir. Çok geçmeden bozulacak, bizzat sıkıyönetimin nasıl uygulanacağı konusu dalaşma konusu edilecektir. Bundan anlaşılması gereken, sıkıyönetimin ucunun Amerikancı kanada da dokunması ihtimali değildir; anlaşılması gereken, CHP, halkın muhalefetini uyutabilmek ve bəndinde boğabilmek amacıyla halâ sıkıyönetimi «demokratik» olarak, «faşizme karşı» olarak, «halkın can güvenliğini sağlama aracı» olarak göstermeye çalışacak ve demogoji yapacak, Amerikancı kanadın partileri ise buna karşı çıkan demogojiler yapacaktır. Fakat bu görünümün altında mesele, sıkıyönetim ile Amerikancı kanada geçen insiyatif karşısında CHP'nin çabalaması olacaktır.

Muhtemel gelişme, sıkıyönetimin Amerikancı kanat lehine daha da gelişmesidir.

Sıkıyönetim 2 aylık ilan edilmekle birlikte, hakim sınıfların içinde buldukları bunalımın derinliği ve halkımızın artık yaşanamayacak hale gelen hayat şartlarına daha da geliştireceği tepkiler nedeniyle kısa süreli bir olgu olarak değerlendirilmemelidir. Devrim ile karşı-devrim arasındaki mücadeleye çok şiddetlenmiştir ve karşı-devrimin arkasında şu an için çekilebileceği alan kalmamıştır.

Meselenin bu şekilde kavranması, sıkıyönetimin hafife alınmasını ve iyice hazırlıksız olunmasını önleyecektir.

Sıkıyönetim halkımız açısından ne ifade etmektedir?

12 Martın acı tecrübelerini yaşamış olan halkımız sıkıyönetimin ne demek olduğunu geniş ölçüde bilmektedir. Bu siyasi tecrübe, «umut» olarak görülen CHP'nin de teşhirini getirecektir. Bu, özel olarak Marksist-Leninist görüşlerin, genelinde de devrimci fikirlerin kitleler içinde daha hızla yayılması için olumlu şartları oluşturmaktadır. Fakat aynı zamanda kitlelerin bu siyasi tecrübesi halk kitlelerinin geri bilinçli kesimlerinde umutsuzluk ve yılgınlık tohumlarını da ekecektir.

Bu durum, devrimci ajitasyon-propa-

gandanın ne denli önemli bir görev olacağına işaret ediyor.

Ortaya çıkan sıkıyönetim şartlarında, halkımızın canı, canı pahasına kazandığı kısmi demokratik hakları korumak son derece önemli bir görev olacaktır. Yılgınlığa, teslimiyete kapılıp, önce kitleleri maceracı eylemlere sürükleyip, sonra eldeki demokratik mevzileri alel acele terketmek, oportünizmin beklediğimiz bir tavır olacaktır ve buna karşı koymak, halk kitlelerinin demokratik örgütlenmelerini korumak bütün devrimcilerin bir görevidir.

Bütün demokratik örgüt ve kuruluşlar, devrimci ve yurtsever basın, varlıklarını sürdürürebilmek için dayanışma içinde mücadele etmeli, pasifizme ve maceracılığa sürüklenmeden ellerindeki demokratik hakları inatla savunmalıdırlar. Bu mevziler ne denli uzun ve etkili savunulabilir, genelinde faşizme -özelinde resmi sıkıyönetime karşı ne kadar çok ses yükseltilebilirse, hakim sınıfların uygulayacakları beyaz terörün devrimci hareketi bastırması, geçici de olsa büyük kayıplara ve kesintiye uğratması ü denli zorlaşacaktır.

Ancak şu kavranmalıdır: bu noktada genelinde devrimci hareketin, özelinde ise Marksist-Leninist Hareketin geçici bir yenilgi tatmaması, güçlerin derlenip toparlanması ve bunun halk savaşı stratejisinin, silahlı mücadelenin görevlerine kanalize edilmesine bağlıdır; Yoksa, kazanılmış bazı demokratik hakların ilelebet korunabileceği ve bunların esas alınacağı anlayışına değil! Türkiye devriminin daha da gelişmesinin tek garantisi, dün olduğu gibi bugünde, halk savaşı stratejisinin görevlerinin yerine getirilmesidir.

Bugün Marksist-Leninistlere her zamankinden daha ağır önderlik görevleri düşmektedir. Oportünizmin ve revizyonizmin faşizm karşısında ideolojik - siyasi - örgütsel olarak silahsızlandığı devrimcilerin toparlanması, mücadelelerinin birleştirilmesi, maceracı ve teslimiyetçi görüşlerin etkisinden kurtarılması, kısacası devrimci hareketin korunması son derece önemlidir.

Marksist-Leninistlerin önündeki esas mesele ise, resmi sıkıyönetim şartlarında halkın mücadelesini toparlarken, devrimin stratejisini oluşturan halk savaşının görev-

lerine daha büyük bir sabır ve enerjiyle sarılmak, bu kitle mücadelelerini ona tabi ve yardımcı kılmak olacaktır.

Sıkıyönetime ve Yeni Faşist Katliamlara Hayır !

Dergimize son anda ulaşan 428 devrimci ve yurtsever tutuklunun halkımıza duyurusuna yer vermeyi devrimci sorumluluğumuzun bir parçası olarak görüyoruz. Halkımız, komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının gerek CHP tarafından gerekse

AP, MHP tarafından temsil edilen değişik kanatlarının resmi sıkıyönetimde birleştiği şu günlerde, faşist diktatörlüğün yeni saldırılarına karşı inatla ve serinkanlılıkla karşı koymalıdır.

KOMPRADOR BURJUVAZİNİN VE TOPRAK AĞALARININ SIKIYÖNETİMLERİ, HALK DEMOKRASİSİ VE BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİNİ DURDURAMAYACAKTIR !

BASINA DUYURU!

Ülkemizde son yıllarda gelişen halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini bastırmak için hakim sınıflar terör ve vahşeti toplu katliamlara verdirmişlerdir. K. Maraş'taki vahşet ve katliam da bunun bir parçasıdır, Çocuk kadın demeden halka saldıran şivil ve resmi faşistler 500'e yakın cana kıymışlardır. Bu vahşet karşısında, hiçbir zaman halktan yana olmayan ve halkı düşünmeyen hakim sınıflar, bu vahşeti de kendi çıkarları için kullanmak istemektedirler. 1 Mayıs 1977 Taksim katliamında olduğu gibi, olayın sorumlusu olarak devrimcileri ve alevi yurttaşları göstermek istemektedirler. Bizzat içişleri Bakanı ve CHP Hükümeti olayı böyle göstererek kamuoyunu yanıltmak istemektedirler. Faşistler ise AP-MHP kanalıyla istedikleri sıkıyönetime kavuşmanın verdiği sevinçle yetinmeyerek, sıkıyönetimin sınırlarının genişletilmesini istemekte ve 12 Mart döneminin özlemini çekmektedirler. Bu emellerini gerçekleştir-

mek için, görünüşte sıkıyönetim getirilmeyen illerde de, halkı özellikle mezhep ayrılığı temelinde ve devrimcilere saldırarak, yaratılacak provakasyonla sıkıyönetimi meşru olarak getirmek istemektedirler.

Biz Toptaşı cezaevinde bulunan 428 tutuklu ve hükümlü olarak, bir vahşet örneği olan ve faşizmin iğrenç ve emellerine ulaşmak için kan dökmekten çekinmeyen yüzünü sergileyen K. Maraş katliamını nefretle ve öfkeyle protesto ediyoruz. Bu nedenle 29.12.1978 gününü K. Maraş olayının protesto edilmesi günü olarak kabul ediyor ve bunu ziyaretçi kabul etmeyerek, tayın ve karavana almayarak yerine getiriyoruz.

Halkımızın yükselen mücadelesinin, ne sıkıyönetimlerle ne de bu tür vahşet örnekleriyle engellenemeyeceğini birkere daha kamuoyuna duyuruyoruz.

**TOPTAŞI CEZAEVİ
428 TUTUKLU VE HÜKÜMLÜ**

PARTİZAN SAVAŞI

Partinin halkıma çağrısı
Olmalı Partizan Savaşı
Soyguncu düzenin korkusu
Olmalı Partizan Savaşı
Partizan. Partizan Savaşı

Dağınık kavganın yerini
Almalı Partizan Savaşı
Halkımın umutsuz gönlünü
Sarmalı Partizan savaşı

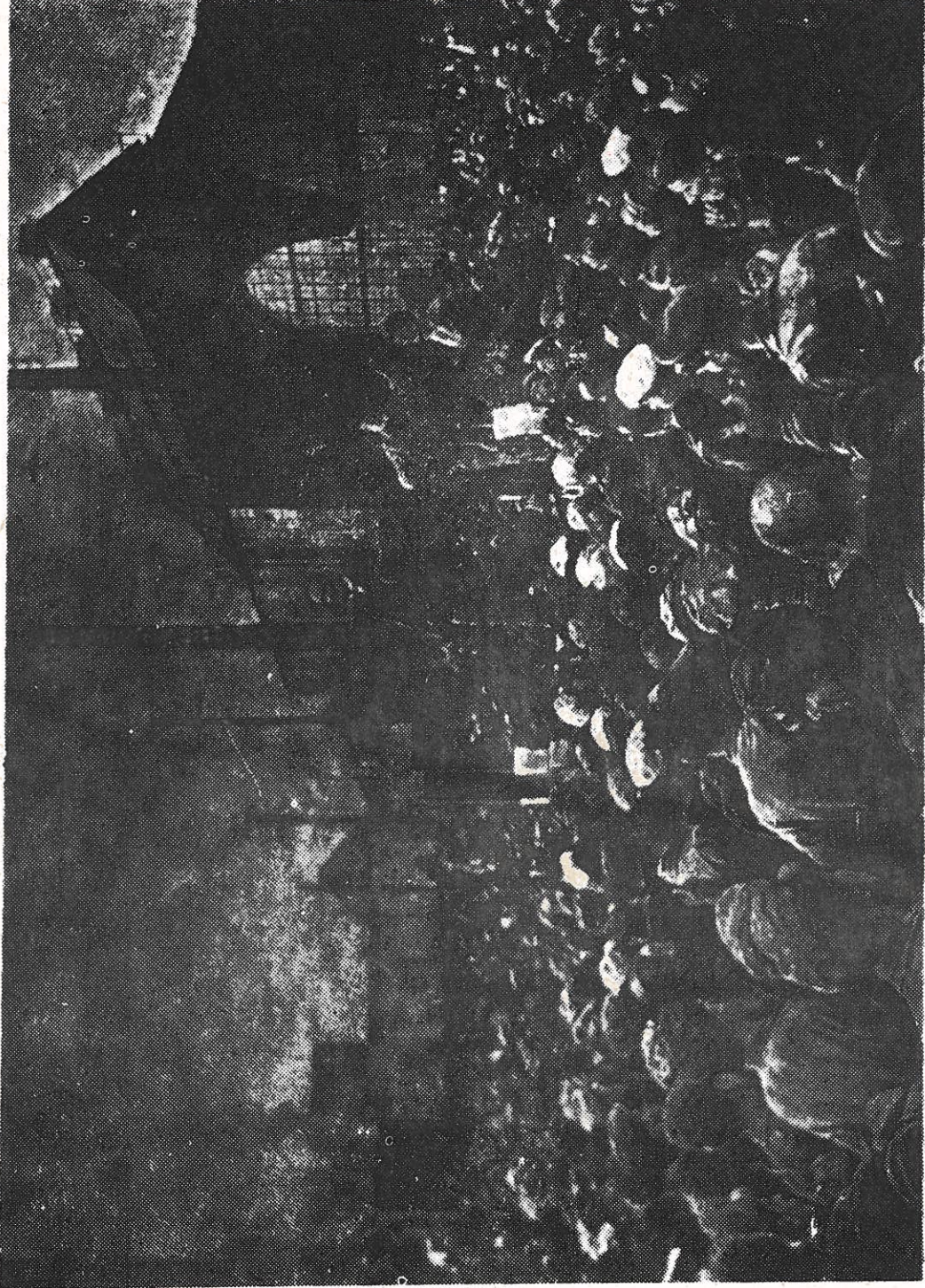
Kırlarda yeniden diriliş
Olmalı Partizan Savaşı
Ağadan, kompradordan kurtuluş
Olmalı Partizan Savaşı

Kurtuluş yolunda ilk adım
Olmalı Partizan Savaşı
Dağlarda düzenli orduyu
Kurmali Partizan Savaşı

Kırlarda yükselen haykırış
Olmalı Partizan Savaşı
Kentleri saracak yürüyüş
Olmalı Partizan Savaşı

Ordunun çekirdek hücresi
Çağırır fakiri zügürtü
Partinin gençliğe öğüdü
Olmalı Partizan Savaşı

- * BU SAYIMIZ ÇIKARKEN
- * PROLETARYA PARTİSİ SORUNU
- * EMPERYALİST SAVAŞ KARŞISINDA PROLETARYANIN TAVRI
- * ÇKP VE ÇHC MODERN REVİZYONİSTLERİ, EMPERYALİST TEKELLERLE İŞBİRLİĞİ İÇİNDE;
ÇİN PROLETARYASINI VE HALKINI AZGIN BİR SÖMÜRÜ VE ZULÜM DÜZENİ
ALTINA SOKUYORLAR !

LENİN'in İŞÇİ SINIFINA ÖĞRETİLERİ ÖLÜMSÜZDÜR!